
ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
И
ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

„БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ“ АД

2013 година

София, март 2014 г.

Председател на СД:

Калин Христов

Зам.Председател на СД:

Виолина Маринова

Изпълнителен директор:

Любомир Цеков

Член на СД:

Георги Константинов

Член на СД:

Левон Хампарцумян

Член на СД:

Стилян Вътев

Член на СД:

Мартин Заимов

Член на СД:

Емил Ангелов

Финансов директор:

Силвия Кръстева

Главен счетоводител:

Ралица Георгиева

Адрес на управление:

София, бул."Цариградско шосе"№ 117

Адвокати:

Ангел Калайджиев

Христо Нешев

Обслужващи банки:

Уникредит Булбанк АД

ЦКБ АД

Първа инвестиционна банка АД

Одитори :

АФА ООД

Съдържание

1. ОДИТОРСКИ ДОКЛАД	3 страници
2. ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ	62 страници
3. ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА	42 страници

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

ДО АКЦИОНЕРИТЕ НА БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД

Доклад върху финансовия отчет

Ние извършихме одит на приложения финансов отчет на БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД (Дружеството), включващ отчета за финансовото състояние към 31 декември 2013 година, отчета за всеобхватния доход, отчета за промените в собствения капитал и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и обобщеното оповестяване на съществените счетоводни политики и другите пояснителни приложения и информация.

Отговорност на ръководството за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от Комисията на Европейския съюз, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството по негова преценка определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неточности, отклонения и несъответствия, независимо дали те се дължат на измама или грешка.

Отговорност на одитора

Нашата отговорност се свежда до изразяване на одиторско мнение върху този финансов отчет, основаващо се на извършения от нас одит. Нашият одит бе проведен в съответствие със Закона за независимия финансов одит и Международните одиторски стандарти. Тези стандарти

налагат спазване на етичните изисквания, както и одитът да бъде планиран и проведен така, че ние да се убедим в разумна степен на сигурност доколко финансовият отчет не съдържа съществени неточности, отклонения и несъответствия.

Одитът включва изпълнението на процедури с цел получаване на одиторски доказателства относно сумите и оповестяванията, представени във финансовия отчет. Избраните процедури зависят от преценката на одитора, включително оценката на рисковете от съществени неточности, отклонения и несъответствия във финансовия отчет, независимо дали те се дължат на измама или на грешка. При извършването на тези оценки на риска одиторът взема под внимание системата за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на финансовия отчет от страна на предприятието, за да разработи одиторски процедури, които са подходящи при тези обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на системата за вътрешен контрол на предприятието. Одитът също така включва оценка на уместността на прилаганите счетоводни политики и разумността на приблизителните счетоводни оценки, направени от ръководството, както и оценка на цялостното представяне във финансовия отчет.

Считаме, че получените от нас одиторски доказателства представляват достатъчна и подходяща база за изразеното от нас одиторско мнение.

Мнение

По наше мнение, финансовият отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД към 31 декември 2013 година, както и неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от Комисията на Европейския съюз.

Доклад върху други правни и регулаторни изисквания

Годишен доклад за дейността на БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД по изискванията на Закона за счетоводството (чл. 33)

В съответствие с изискванията на българския Закон за счетоводството (чл. 38, пар. 4), ние сме се запознали с годишния доклад на ръководството за дейността на БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД за отчетната 2013 година. Този доклад не представлява част от годишния му финансов отчет за същия период. Отговорността за изготвянето на този годишен доклад за дейността с дата 11 март 2014 година се носи от ръководството на Дружеството.

Историческата финансова информация, представена в годишния доклад за дейността, съответства във всички съществени аспекти на информацията, представена и оповестена във финансовия отчет на Дружеството към 31 декември 2013 година, изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от Комисията на Европейския съюз.

АФ АОО

АФА ООД

Регистрирано специализирано одиторско предприятие

Рени Георгиева Йорданова

Управител

Валя Йорданова Йорданова

Регистриран ДЕС, отговорен за одита

11 март 2014 година

ул. "Оборище" 38

гр. София 1504, България

ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За 2013 година

„БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ“ АД

София, март 2014 г.

Съдържание

ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД	1
ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ	2
ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ	3
ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ	4
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ	
1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО	5
2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО	8
3. ЕФЕКТИ ОТ ПРОМЯНА В СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА	32
4. ПРИХОДИ	34
5. ДРУГИ ДОХОДИ И ЗАГУБИ ОТ ДЕЙНОСТТА, НЕТНО	34
6. РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛИ	35
7. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ	35
8. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛ	36
9. ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА	36
10. КАПИТАЛИЗИРАНИ СОБСТВЕНИ РАЗХОДИ ЗА ДЪЛГОТРАЙНИ АКТИВИ	36
11. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ	37
12. РАЗХОД ЗА ДАНЪК ВЪРХУ ПЕЧАЛБАТА	37
13. КОМПОНЕНТИ НА ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД	37
14. ИМОТИ, МАШИНИ И ОБОРУДВАНЕ	38
15. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ	39
16. ФИНАНСОВИ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ И ЗА ПРОДАЖБА	39
17. ДЪЛГОСРОЧНИ ГАРАНЦИОННИ ДЕПОЗИТИ В БАНКИ	39
18. ДРУГИ НЕТЕКУЩИ АКТИВИ	40
19. УЧАСТИЕ В СЪВМЕСТНИ СПОРАЗУМЕНИЯ	40
20. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ	41
21. ТЪРГОВСКИ ВЗЕМАНЯ	41
22. ДРУГИ ТЕКУЩИ АКТИВИ	43
23. СРОЧНИ ДЕПОЗИТИ В БАНКИ	44
24. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	44
25. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ	45
26. ПАСИВИ ПО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ	47
27. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА ПРИ ПЕНСИОНИРАНЕ	48
28. ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	51
29. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ДАНЪЦИ	52
30. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И СОЦИАЛНОТО ОСИГУРЯВАНЕ	53
31. СВЪРЗАНИ ЛИЦА И СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА	53
32. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ	54
33. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК	54

БОРИКА - БАНКСЕРВИЗ АД

ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД

за годината завършваща на 31 декември 2013 година

	Приложения	2013 BGN '000	2012 BGN '000 <i>* преизчислен</i>
Приходи	4	31 532	29 511
Други доходи/(загуби) от дейността, нетно	5	160	214
Разходи за материали	6	(1 105)	(1 071)
Разходи за външни услуги	7	(5 831)	(5 039)
Разходи за персонала	3,8	(10 668)	(10 364) *
Разходи за амортизация	14,15	(4 830)	(4 659)
Други разходи за дейността	9	(249)	(343)
Капитализирани собствени разходи за дълготрайни активи	10	36	73
Печалба от оперативната дейност		9 045	8 322
Финансови приходи	11	775	1 129
Печалба преди данък върху печалбата		9 820	9 451
Разход за данък върху печалбата	12	(984)	(959)
Нетна печалба за годината		8 836	8 492
Други компоненти на всеобхватния доход			
<i>Компоненти, които няма да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата</i>			
Последващи оценки на пенсионни планове с дефинирани доходи	3,13	(7)	(74) *
		(7)	(74)
<i>Компоненти, които могат да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата</i>			
		-	-
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данъци		(7)	(74)
ОБЩО ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА		8 829	8 418

Приложенията на страници от 5 до 62 са неразделна част от финансовия отчет

Главен изпълнителен директор:

Любомир Цеков

Финансов директор:

Силвия Кръстева

Главен счетоводител (съставител):

Ралица Георгиева

БОРИКА - БАНКСЕРВИЗ АД
ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ
към 31 декември 2013 година

АКТИВИ	Приложения	31 декември 2013	31 декември 2012	1 януари 2012
		BGN '000	BGN '000	BGN '000
			<i>* преизчислен</i>	<i>* преизчислен</i>
Нетекущи активи				
Имоти, машини и оборудване	14	26 213	25 489	24 645
Нематериални активи	15	1 738	1 422	873
Финансови активи на разположение и за продажба	16	14	14	14
Дългосрочни гаранционни депозити в банки	17	107	99	-
Други нетекущи активи	18	12	156	435
		<u>28 084</u>	<u>27 180</u>	<u>25 967</u>
Текущи активи				
Материални запаси	20	335	364	310
Търговски вземания	21	1 201	1 752	2 660
Други текущи активи	22	1 215	1 340	1 318
Срочни депозити в банки	23	17 915	22 699	20 765
Парични средства и парични еквиваленти	24	19 253	14 108	15 416
		<u>39 919</u>	<u>40 263</u>	<u>40 469</u>
ОБЩО АКТИВИ		<u>68 003</u>	<u>67 443</u>	<u>66 436</u>
СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ				
СОБСТВЕН КАПИТАЛ				
Основен акционерен капитал		10 639	10 639	10 639
Резерви		46 161	46 157	46 157
Неразпределена печалба	3	8 785	8 546 *	7 969 *
	25	<u>65 585</u>	<u>65 342</u>	<u>64 765</u>
ПАСИВИ				
Нетекущи задължения				
Пасиви по отсрочени данъци	26	522	481	489
Задължения към персонала при пенсиониране	3,27	497	437 *	335 *
		<u>1 019</u>	<u>918</u>	<u>824</u>
Текущи задължения				
Търговски задължения	28	389	436	208
Задължения за данъци	29	307	377	292
Задължения към персонала и социалното осигуряване	30	703	370	347
		<u>1 399</u>	<u>1 183</u>	<u>847</u>
ОБЩО ПАСИВИ		<u>2 418</u>	<u>2 101</u>	<u>1 671</u>
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ		<u>68 003</u>	<u>67 443</u>	<u>66 436</u>

Приложенията на страници от 5 до 62 са неразделна част от финансовия отчет.

Финансовият отчет на страници от 1 до 62 е одобрен за издаване от Съвета на директорите и е подписан от негово име на 11.03.2014 година от:

Главен изпълнителен директор:

Любомир Цеква

Финансов директор:

Силвия Кръстева

Главен счетоводител (съставител):

Ралица Георгиева

* преизчислено

	Приложения	2013 BGN'000	2012 BGN'000
Парични потоци от оперативна дейност			
Постъпления от клиенти		38 705	36 866
Плащания на доставчици		(9 591)	(8 959)
Плащания на персонала и за социалното осигуряване		(9 967)	(9 928)
Платени данъци (без данъци върху печалбата)		(4 072)	(3 894)
Платени данъци върху печалбата		(1 075)	(741)
Други постъпления/(плащания), нетно		7	106
Нетни парични потоци от оперативна дейност		14 007	13 450
Парични потоци от инвестиционна дейност			
Покупки на имоти, машини и обрудване		(5 058)	(4 978)
Постъпления от продажби на имоти, машини и оборудване		7	15
Покупки на нематериални активи		(707)	(957)
Предоставени срочни и гаранционни депозити в банки с инвестиционна цел		(17 061)	(14 564)
Постъпления от възстановени срочни депозити в банки с инвестиционна цел		22 483	13 321
Получени лихви по срочни депозити с инвестиционна цел		74	310
Постъпления от инвестиции на разположение и за продажба		2	2
Нетни парични потоци използвани в инвестиционната дейност		(260)	(6 851)
Парични потоци от финансова дейност			
Изплатени дивиденди		(8 586)	(7 841)
Нетни парични потоци използвани във финансовата дейност		(8 586)	(7 841)
Нетно увеличение/(намаление) на паричните средства и паричните еквиваленти			
		5 161	(1 242)
Ефект от нереализирани курсови разлики по парични средства и парични еквиваленти		(16)	(66)
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари		14 108	15 416
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	24	19 253	14 108

Приложенията на страници от 5 до 62 са неразделна част от финансовия отчет

Главен изпълнителен директор:

Любомир Цекев

Финансов директор:

Силвия Кръстева

Главен счетоводител (съставител):

Ралица Георгиева

БОРИКА - БАНКСЕРВИЗ АД
 ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
 за годината завършваща на 31 декември 2013 година

	Приложения	Основен акционерен капитал BGN'000	Резерви BGN'000	Неразпределена печалба BGN'000	Общо собствен капитал BGN'000
Салдо на 1 януари 2012 година (оригинално отчетено)		10 639	46 157	7 841	64 637
Ефекти от промяна в счетоводната политика	3	-	-	128	128
Салдо на 1 януари 2012 година (преизчислено)	25	10 639	46 157	7 969	64 765
Промени в собствения капитал за 2012 година:					
Разпределение на печалбата за 2011 година		-	-	(7 841)	(7 841)
* дивиденди		-	-	(7 841)	(7 841)
Общ всеобхватен доход за годината (оригинално отчетен)		-	-	8 590	8 590
Ефекти от промяна в счетоводната политика	3	-	-	(172)	(172)
Общ всеобхватен доход за годината (преизчислен), в т.ч.:		-	-	8 418	8 418
* нетна печалба за годината		-	-	8 492	8 492
* други компоненти на всеобхватния доход, нетно от данъци		-	-	(74)	(74)
Салдо на 31 декември 2012 година (оригинално отчетено)		10 639	46 157	8 590	65 386
Ефекти от промяна в счетоводната политика	3	-	-	(44)	(44)
Салдо на 31 декември 2012 година (преизчислено)	25	10 639	46 157	8 546	65 342
Промени в собствения капитал за 2013 година:					
Разпределение на печалбата за 2012 година		-	4	(8 590)	(8 586)
* дивиденди		-	-	(8 586)	(8 586)
* резерви		-	4	(4)	-
Общ всеобхватен доход за годината, в т.ч.:		-	-	8 829	8 829
* нетна печалба за годината		-	-	8 836	8 836
* други компоненти на всеобхватния доход, нетно от данъци		-	-	(7)	(7)
Салдо на 31 декември 2013 година	25	10 639	46 161	8 785	65 585

Приложенията на страници от 5 до 62 са неразделна част от финансовия отчет.

Главен изпълнителен директор:

Любомир Ценов

Финансов директор:

Силвия Кръстева

Главен счетоводител (съставител):

Ралица Георгиева

БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2013 г.

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО

БОРИКА - БАНКСЕРВИЗ АД е създадено през 2010 г. акционерно дружество чрез сливането между двете дружества, БОРИКА АД и Банксервиз АД. То е с регистрация в България - със седалище и адрес на управление гр. София, район Младост, бул. Цариградско шосе № 117. Дружеството е вписано в Търговския регистър на 12 август 2010 година.

Правна същност на сливането между БОРИКА АД и Банксервиз АД

Сливането между двете дружества, БОРИКА АД и Банксервиз АД, през 2010 г. е реализирано чрез правната схема на преобразуване на двете дружества чрез сливане по реда на чл. 262 буква „а” от Търговския закон и е изпълнено при спазване правилата и процедурите, установени в глава XVI, раздел II от българския Търговски закон.

При правното сливане цялото имущество на БОРИКА АД и Банксервиз АД преминава в новоучреденото дружество БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД, което е техен универсален правопреемник.

Собственост и управление

БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД е непублично акционерно дружество.

Към 31.12.2013 г. записаният и внесен основен капитал на дружеството възлиза на 10,638,940 лв. и е разпределен в 1,063,894 бр. обикновени поименни акции с право на глас всяка с номинална стойност 10 лева.

Към 31.12.2013 г. разпределението на акционерния капитал на дружеството е както следва:

<i>Акционер</i>	<i>% участие</i>
1 Българска Народна Банка	36.11%
2 Уни Кредит Булбанк АД	13.84%
3 Банка ДСК ЕАД	7.06%
4 ЮРОБАНК БЪЛГАРИЯ АД	6.77%
5 Обединена българска банка АД	6.58%
6 Първа инвестиционна банка АД	5.11%
7 Сосиете Женерал Експресбанк АД	4.15%
8 Общинска банка АД	3.62%
9 Централна кооперативна банка АД	3.31%
10 Райфайзенбанк България ЕАД	2.62%
11 СИБАНК АД	2.09%
12 Банка Пиреос България АД	1.69%
13 Алианц Банк България АД	1.13%
14 Интернешънъл асет банк АД	1.10%
15 Търговска банка Инвестбанк АД	0.91%
16 Корпоративна търговска банка АД	0.86%
17 ПроКредит Банк България АД	0.84%

БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2013 г.

18 Юнионбанк АД	0.66%
<i>Акционер</i>	<i>% участие</i>
19 Токуда банк АД	0.27%
20 БНП Париба С.А. – клон София КЧТ	0.24%
21 Ситибанк Н.А. – клон София КЧТ	0.20%
22 Креди Агрикол България ЕАД	0.18%
23 ИНГ Банк Н.В. – клон София КЧТ	0.18%
24 Българска банка за развитие АД	0.17%
25 ЧПБ Тексим АД	0.13%
26 Ти Би Ай Банк ЕАД	0.08%
27 Алфа банка - клон България	0.08%
28 Те-Дже Зираат Банкасъ А.Ш., клон София	0.01%
Общо	100.00%

Дружеството има едностепенна система на управление със съвет на директорите (СД) от 8 членове и състав към 31.12.2013 г., както следва:

- Калин Христов - председател;
- Виолина Маринова – зам. председател;
- Любомир Цеков - член;
- Георги Константинов - член;
- Левон Хампарцумян - член;
- Стилиян ВЪтев - член;
- Мартин Заимов - член;
- Емил Ангелов - член;

Дружеството се представлява и управлява от главния изпълнителния директор Любомир Цеков и от прокуриста на дружеството Александър Станев.

Към 31.12.2013 г. общият брой на персонала в дружеството е 289 служители (31.12.2012 г.: 283 служители).

Предмет на дейност

Предметът на дейност на дружеството включва следните видове операции и сделки:

- Проектиране, стандартизиране, изграждане и опериране на платежни системи за обслужване на платежни операции в лева, евро и платежни операции, инициирани с банкови карти;
- проектиране, стандартизиране, изграждане и опериране на авторизационни системи за картови разплащания;
- изпълнение на междубанкови налични парични преводи;
- проектиране, стандартизация, изграждане и поддържане на оперативна свързаност с местни и международни авторизационни центрове, картови оператори и оператори на платежни системи;

БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2013 г.

- предоставяне на допълнителни услуги, свързани с банкови карти като персонализиране, активиране, печат и промени на ПИН и др.;
- изпитване и одобряване на технически и програмни средства за осигуряване на оперативна съвместимост на оборудването и необходимото ниво на защита срещу неототоризиран достъп;
- изграждане и опериране на техническа и технологична инфраструктура за обслужване на плащания с банкови карти;
- разработване, поддържане и опериране на информационни системи и услуги;
- разработване и поддръжка на софтуерни продукти и услуги;
- изграждане и доставка на удостоверителни услуги;
- инженерингови услуги, свързани с монтаж, поддръжка и сервиз на АТМ и ПОС устройства и друга ИТ инфраструктура;
- обучение на потребители за обслужване и авторизация и плащания чрез банкови карти и други платежни инструменти.

Финансова криза

Финансовата криза и през 2013 г. не е повлияла върху дейността и икономическите показатели на дружеството и не се очаква рязък и съществен спад в обема предлагани услуги през следващия отчетен период (2014 г.).

1.2. Структура на дружеството

Към 31.12.2013 г. БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД има разкрити офиси извън централно управление в гр.София и представителства в следните градове:

Регион Изток: гр. Бургас, гр. Варна, гр. Добрич, гр. Шумен, гр. Сливен и гр.Ямбол;

Регион Запад: гр. Видин, гр. Монтана, гр. Враца, гр. Благоевград, гр. Кюстендил и гр. Перник.

Регион Север: гр. Велико Търново, гр. Плевен, гр. Ловеч, гр. Търговище, гр. Разград, гр. Русе и гр. Силистра;

Регион Юг: гр. Пловдив, гр. Пазарджик, гр. Стара Загора, гр. Хасково, гр. Кърджали и гр. Смолян.

БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2013 г.

1.3. Основни показатели на стопанската среда

Основните показатели на стопанската среда, които оказват влияние върху дейността на дружеството за периода 2011 – 2013 г. са представени в таблицата по-долу:

Показател	2011	2012	2013
БВП в млн. лева	75,308	78,089	78,115*
Реален растеж на БВП	1.80%	0.60%	0.9*
Инфлация в края на годината (ХИПЦ)	2.00%	2.80%	-0.90%
Инфлация в края на годината (ИПЦ)	2.80%	4.20%	-1.60%
Среден валутен курс на щатския долар за годината	1.41	1.52	1.47
Валутен курс на щатския долар в края на годината	1.51	1.48	1.42
Основен лихвен процент в края на годината	0.22%	0.03%	0.02%
Безработица (в края на годината, АЗ)	10.40%	11.40%	11.80%

източник: БНБ

* данните за 2013 г. са предварителни

2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО

2.1. База за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2013 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз.

За текущата финансова година дружеството е приело всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за неговата дейност.

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, са настъпили промени в счетоводната политика на дружеството относно принципите, правилата и критириите за отчитане на следните отчетни обекти: разходи за персонала, компонентите на другия всеобхватен доход и задълженията към персонала при пенсиониране, както и на представянето и оповестяванията на финансова информация за тях (*Приложение №3, Приложение № 13, Приложение № 25 и Приложение № 27*).

БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2013 г.

Промените произтичат от прилагането на следните стандарти и тълкувания:

- *МСС 1 (променен) Представяне на финансови отчети (в сила за годишни периоди от 1.07.2012 г. – приет от ЕК)*. Промяната въвежда изискване за представяне на компонентите на други всеобхватни доходи в отчета за всеобхватния доход в две отделни групи, в зависимост от това дали те в бъдеще биха могли последващо да се рекласифицират или не в текущата печалба или загуба, вкл. и техния данъчен ефект. Допълнително, променено е и наименованието на самия отчет за всеобхватния доход – отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход. Добавени са уточнения относно оповестяванията на сравнителна информация за предходни периоди и за включването на трети отчет за финансово състояние само при съществени ретроспективни корекции. Ръководството е направило проучване и е определило, че тази промяна засяга единствено представянето на показателите за дейността на дружеството и няма ефект върху стойността на финансовото състояние и резултатите от дейността на дружеството. То е направило необходимите промени, като е приело да запази наименованието на самия отчет за всеобхватния доход независимо от направената промяна, с която е въведено и друго ново наименование на този отчет;

- *МСС 19 (ревизиран - 2011 г.) Доходи на наети лица (в сила за годишни периоди от 1.01.2013 г. – приет от ЕК)*. Промените са свързани с пенсионните планове с дефинирани доходи и доходите при напускане. Фундаменталната промяна е отпадането на метода на „коридора” и въвеждането на правилото за признаване на всички последващи оценки (до сега наричани – актюерски печалби или загуби) на задълженията и справедливата стойност на активите на пенсионни планове с дефинирани доходи в момента на възникването им, през компонент на „друг всеобхватен доход”, както и ускореното признаване на разходите за минал стаж. По този начин, представяйки нетния пасив/(актив) на съответния пенсионен план в отчета за финансовото състояние, се постига представяне на цялата стойност на дефицита или излишъка по него. Също така сумата на лихвените разходи и очакваната възвръщаемост на активите по плана е заменена със сумата на нетната лихва, която се определя като се приложи дисконтовата норма към нетния пасив/(актив) по плана. Допълнително са разширени изискванията за оповестяванията, вкл. е въведено и изискване за оповестяване на чувствителен анализ относно променливите в актюерските предположения, заложи за изчислението на задължението. Ръководството е направило проучване и е определило, че тези промени оказват влияние върху счетоводната политика и върху стойностите и класификацията на активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството по отношение на: разходи за персонала, други компоненти на собствения капитал и дългосрочни задължения към персонала при пенсиониране. То е направило и необходимите преизчисления, рекласификации и оповестявания ретроспективно (*Приложение № 3, Приложение № 25 и Приложение № 27*);

- *Подобрения в МСФО Цикъл 2009-2011 г. (м.май 2012) - подобрения в МСС 1, 16, 32, 34, МСФО 1, (в сила за годишни периоди от 01.01.2013 г. – приети от ЕК)*. Тези подобрения внасят частични промени в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност или неясноти в правилата на приложение и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятията. Основно промените са насочени към следните обекти или операции: а) разходи по заеми за отговарящи на условията

БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2013 г.

активи, за които датата на започване на капитализация е преди датата на преминаване по МСФО (МСФО 1); б) разяснения по изискванията за представяне на доброволна допълнителна сравнителна информация (МСС 1) и на трети отчет за финансовото състояние при ретроспективно преизчисление и рекласификация; в) разяснения по класификацията и третирането на резервните части и специалното запасно оборудване като ИМО (МСС 16); г) отчитането на данъчния ефект от разпределения към притежателите на инструменти на собствения капитал е според изискванията на МСС 12 (МСС 32); и д) междинно отчитане на сегментна информация на общите активи за постигане на последователност с МСФО 8 (МСС 34).

За останалите стандарти и тълкувания, посочени по-долу, ръководството е проучило възможния им ефект и е определило, че те не биха имали съществен ефект върху счетоводната политика, респ. активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството поради това, че то не разполага/оперира с такива обекти и/или не реализира подобни сделки и трансакции:

- *МСС 12 (променен) Данъци върху дохода (в сила за годишни периоди от 01.01.2013 г. – приет от ЕК).* Промяната е свързана с изричното пояснение, че оценката на отсрочените данъци (активи или пасиви), свързани с определен актив, следва да се направи през призмата на намеренията на съответното предприятие как ще възстановява инвестираните средства в балансовата стойност на този актив – чрез продажба или през продължаваща употреба. Конкретни правила са дадени в случаите на нетекущи активи, преоценени по реда на МСС16, но най-вече за инвестиционните имоти, оценявани по справедлива стойност по МСС40, вкл. придобити по реда на бизнес-комбинации – т.е. приема се презумпцията, че те ще се възстановяват през продажба за целите на определяне на отсрочените данъци;

- *МСФО 7(променен) Финансови инструменти: Оповестявания – относно нетиране (компенсиране) на финансови активи и пасиви (в сила за годишни периоди от 01.01.2013 г. – приет от ЕК).* Тези промени са свързани с разширяването на оповестяванията за всички финансови инструменти, които се представят нетно (компенсират) в съответствие с МСС 32 (пара. 42), както и на правата за такова нетиране съгласно съответните в сила споразумения;

- *МСФО 13 Измерване на справедлива стойност (в сила за годишни периоди от 1.01.2013 г. – приет от ЕК).* Този стандарт се явява единен източник на методологически насоки относно измерването на справедливата стойност, прилагана за дадени отчетни обекти по силата на други МСФО и задължителните оповестявания по отношение на този процес. Стандартът съдържа прецизирано определение на понятието „справедлива стойност”, рамка от оценъчни подходи и техники за нейното измерване, вкл. йерархия на използваните входящи данни (Нива 1, 2 и 3), както и широки изисквания към оповестяванията относно процеса на измерването на справедливата стойност на съответните отчетни обекти по МСФО. Той покрива както финансовите инструменти, така и нефинансовите активи и пасиви, за които МСФО изискват или разрешават прилагането на справедлива стойност и/или изискват оповестяване на тяхната справедлива стойност;

- *КРМСФО 20 Разходи за откривка във фаза „Производство” на открита мина – (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1.01.2013 г. – прието от ЕК).* Това разяснение

БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2013 г.

разглежда счетоводното третиране на разходите по отстраняване на отпадъчни материали (инертна маса) при надземни миннодобивни дейности в открита мина по време на фаза „Производство“ с цел да се получи подобряване на достъпа до залежите от рудни изкопаеми за оперативното производство в бъдещи периоди. Разяснението дава насоки за третирането на тези разходи като определен тип актив (нематериален или материален запас), както и неговата първоначална и последваща оценка.

Допълнително, дружеството е избрало да прилага по-рано *МСФО 11 Съвместни споразумения (в сила за годишни периоди от 1.01.2013 г. – приет от ЕК - за задължително прилагане в Европейския съюз за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2014 г.) Преходни разпоредби (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2013 г. – приети от ЕК) – относно прилагането на стандарта за първи път.* Този стандарт заменя МСС 31 Дялове в съвместни предприятия, вкл. и ПКР 13 Съвместно контролирани предприятия – непарични вноски от контролиращите съдружници. Той въвежда само два типа съвместни споразумения – съвместни дейности и съвместни дружества, като установеният критерий за класификация не е правната форма, а същността на правата и задълженията на всяка страна в конкретното споразумение, т.е. дали са права върху активите и пасивите, респ. разходите и приходите от съвместното споразумение /съвместна дейност/, или са права върху нетните активи от съвместното споразумение /съвместно дружество/. Стандартът премахва опцията за прилагане на метода на пропорционална консолидация и налага ползването на метода на собствения капитал при консолидация на съвместно контролирани дружества. Ръководството е направило проучване и е определило, че промените чрез новия стандарт не оказват ретроспективно влияние върху счетоводната политика и върху стойностите и класификацията на активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството.

Към датата на издаване за одобряване на този финансов отчет са издадени, но не са все още в сила за годишни периоди, започващи на 1 януари 2013 г., няколко нови стандарти и разяснения, както и променени стандарти и разяснения, които не са били приети за по-ранно приложение от дружеството. Ръководството е направило проучване и е определило, че тези промени не биха оказали съществено влияние върху счетоводната политика и върху стойностите и класификацията на активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството.

- *МСС 27 (изменен 2011 г.) Самостоятелни финансови отчети (в сила за годишни периоди от 01.01.2013 г. – приет от ЕК – за задължително прилагане в Европейския съюз за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2014 г.).* Стандартът е преиздаден с променено наименование, като частта от него, която е съдържала рамката относно съдържанието, критериите и технологията на изготвяне на консолидираните финансови отчети, е изцяло обособена в нов стандарт – МСФО 10 Консолидирани финансови отчети. По този начин в стандарта основно са останали правилата за отчитане и оценяване на инвестиции в дъщерни, асоциирани и съвместни предприятия на ниво самостоятелни отчети на инвеститори в качеството им на дружества-майки, инвеститори със значително влияние и контролиращи съдружници в съвместни предприятия, както и специфичните за този тип отчети оповестявания;

БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2013 г.

• *МСС 28 (изменен 2011 г.) Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия – (в сила за годишни периоди от 01.01.2013 г. – приет от ЕК - за задължително прилагане в Европейския съюз за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2014 г.).* Стандартът е с променено наименование и обхват и включва рамката за отчитане по метода на собствения капитал в консолидираните финансови отчети както на инвестициите в асоциираните, така и в съвместните предприятия, които досега са били под обхвата на МСС 31 Съвместни предприятия, а от 01.01.2013 г. в съответствие с новия МСФО 11;

• *МСС 32 (променен) Финансови инструменти: Представяне (в сила за годишни периоди от 01.01.2014 г. – приет от ЕК) – относно нетиране (компенсиране) на финансови активи и финансови пасиви.* Тези промени са свързани с уточнение относно приложението на правилата за нетиране на финансови инструменти. Основно те са в четири насоки: а) изясняване на значението на разбирането за „текущо законосъобразно приложимо право за нетиране“; б) приложението за едновременна реализация и споразумение за уреждане; в) нетиране на суми предоставени като гаранция; г) мярката за прилагането на изискванията за нетиране;

• *МСФО 7 (променен) Финансови инструменти: Оповестявания – относно облекчението за преизчислението на сравнителни периоди и свързаните с тях оповестявания при прилагането на МСФО 9 (отложена е датата на влизане в сила за 01.01.2015 г. и не е приет от ЕК).* Промяната е свързана с въвеждане на облекчение относно необходимостта от преизчисление на сравнителните финансови отчети и възможността за предоставяне на модифицирани оповестявания при преминаването от МСС 39 към МСФО 9 (когато това се случи) според датата на прилагане на стандарта от дружеството и дали то избира опцията да преизчисли преходни периоди;

• *МСФО 9 Финансови инструменти (отложена е датата на влизане в сила за 01.01.2015 г. и не е приет от ЕК).* Този стандарт е нов стандарт за финансовите инструменти и крайното му предназначение е да замести изцяло МСС39. Проектът на подмяната с новия стандарт предвижда три фази: фаза 1 Класификация и оценяване на финансовите активи и пасиви; фаза 2 Методология на определяне на обезценката; и фаза 3 Счетоводно отчитане на хеджирането. Понастоящем МСФО9 е издаван на три пъти, през м.ноември 2009 г., през м.октомври 2010 г. и през м.ноември 2013 г. Фаза 1 Класификация и оценяване на финансовите активи и пасиви - с първите издания той подменя тези части на МСС39, които се отнасят за класификацията и оценката на финансовите инструменти. Той установява нови принципи, правила и критерии за класификация, оценка и отписване на финансовите активи и пасиви, вкл. хибридните договори. МСФО9 въвежда изискване класификацията на финансовите активи да бъде правена на база бизнес модела на предприятието за тяхното управление и на характеристиките на договорените парични потоци на съответните активи. Определя само две основни категории оценки – по амортизируема и по справедлива стойност. Новите правила ще доведат до евентуални промени основно в отчитането на финансови активи като дългови инструменти и на финансови пасиви приети за отчитане по справедлива стойност през текущите печалби и загуби (за кредитния риск). Фаза 2 Методология на определяне на обезценката - тя е на ниво ревизиран проект за обсъждане, в който се предлага приложение на модела на „очаквана загуба“, съгласно който всички очаквани загуби се признават през целия живот на един амортизируем финансов

инструмент, а не само при изкристализирането на събитие, както е в сегашния модел по МСС 39. Фаза 3 Счетоводно отчитане на хеджирането – за целта е приета нова глава 6 към МСФО 9, издадена през м.ноември 2013 г., чрез която се въвежда нов модел за счетоводно отчитане на хеджирането, който позволява последователно и цялостно отразяване на всички финансови и нефинансови рискови експозиции, обект на операции по хеджиране, и от друга – по-добро представяне на дейностите по управление на риска във финансовите отчети, особено на връзката им с хеджиращите сделки и на обхвата и вида документация, която да се използва. Също така са подобрени изискванията към структурата, съдържанието и подхода на представяне на оповестяванията по хеджирането. Допълнително, въведена е опцията отчитането на промените в справедливата стойност на собствените дългове, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, но в частта, дължаща се на промени в качеството на собствената кредитоспособност на дружеството, да се представя в другия всеобхватен доход вместо в печалбата или загубата. Тази опция е валидна и за предприятия прилагачи МСС39. С промените на МСФО9 от м.ноември 2013 г. се отлага отново и датата на влизане;

- *МСФО 10 Консолидирани финансови отчети (в сила за годишни периоди от 1.01.2013 г. – приет от ЕК - за задължително прилагане в Европейския съюз за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2014 г.). Преходни разпоредби (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2013 г. – приети от ЕК)* – относно прилагането на стандарта за първи път. Този стандарт заменя в значителната му част стария МСС 27 (Консолидирани и индивидуални финансови отчети) и ПКР Разяснение 12 (Консолидация – предприятия със специално предназначение). Основната му цел е да се установят подобрени принципите и начина на изготвяне и представяне на финансови отчети, когато едно предприятие контролира едно или повече други предприятия. Той дава ново определение на понятието „контрол“, съдържащо три компонента, определя контролът като единства база за консолидация и дава по-подробни правила и насоки за оценяване на наличието на отношения на контрол. Стандартът установява и основните задължителни правила по технологията на изготвянето на консолидирани финансови отчети;

- *МСФО 12 Оповестяване на участия в други предприятия (в сила за годишни периоди от 1.01.2013 г. – приет от ЕК - за задължително прилагане в Европейския съюз за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2014 г.). Преходни разпоредби (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2013 г. – приети от ЕК)* – относно прилагането на стандарта за първи път. Този стандарт въвежда нова рамка от изисквания към обхвата на оповестяванията в консолидираните финансови отчети относно участията на отчитащото се предприятие в други дружества и предприятия, които са дъщерни, асоциирани съвместни, или неконсолидирани структурни предприятия, вкл. към съдържанието на информацията, за да се осигури възможност да разумна преценка на ефектите и рисковете от тези участия;

- *МСС 36 (променен) Обезценка на активи (в сила за годишни периоди от 1.01.2014 г. – приет от ЕК)* – относно оповестявания за възстановимата стойност на нефинансови активи). Тази промяна е свързана с необходимостта от лимитиране на определени оповестявания относно възстановимата стойност по реда на МСС36 във връзка с изискванията

БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2013 г.

на МСФО 13, при прилагането на методики за изчисление възстановима стойност на нефинансови активи по справедлива стойност без разходи за продажба;

- *МСС 39 (променен) Финансови инструменти: признаване и оценяване (в сила за годишни периоди от 1.01.2014 г. – приет от ЕК)* – относно прехвърлянето на деривативи и запазването на възможността за прилагане на счетоводното отчитане на хеджирането). Тази промяна е свързана с промени в някои отделни законодателства, в които се вмениява на субекти, използващи деривативни инструменти нетъргувани на борса, да ги прехвърлят към централизиран орган (клирингова организация/агенция), за да запазят възможността за използване на хеджирне за финансово - счетоводни цели;

- *КРМСФО 21 Задължения за данъци и такси (в сила за годишни периоди от 1.01.2014 г. – не е приет от ЕК)* – относно налози от страна на правителството. Това разяснение дава насоки относно критериите за признаване на задължения за държавни такси, данъци, и други подобни суми, наложени от страна на държавата във връзка със закони и регулации;

- *МСС 19 (ревизиран-2011 г.-) Доходи на наети лица (в сила за годишни периоди от 1.07.2014 г. – не е приет от ЕК)*. Тази промяна е свързана с разяснение относно третирането на вноски, направени от страна на служители или трети лица в планове с дефинирани доходи, съгласно формалните условия на съответния план. Промяната определя, че тези вноски следва да се третират като намаление на разходите за стаж или ефект в последващите оценки на нетния пасив(актив) по плана в зависимост от това дали вноските са обвързани със стажа или не;

- *Подобрения в МСФО Цикъл 2010-2012 (м.декември 2013) - подобрения в МСФО 2, МСФО 3, МСФО 8, МСФО 13, МСС 16, МСС 24, МСС 38 (в сила за годишни периоди от 01.07.2014 г. – не са приети от ЕК)*. Тези подобрения внасят частични промени и редакции в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност или неясноти в правилата на приложение и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятия. Основно промените са насочени към следните обекти или операции: а) промяна в дефиницията на „период на (безусловно)придобиване на права” и „пазарно условие” и са добавени „условие на изпълнението” и „условие на услугата” (МСФО 2); б) уточнение в третирането на условните възнаграждения при бизнес комбинации, които отговарят на определението за финансов инструмент (като финансови задължения или инструменти на собствения капитал)и тяхната оценка в края на всеки отчетен период – по справедлива стойност, вкл. представянето на ефектите от нея в отчета за всеобхватния доход (МСФО 3, МСФО9, МСС39 и МСС37); в) изискване за оповестяване на критериите при определянето на агрегираните оперативни сегменти за целите на сегментното отчитане (МСФО 8); г) допълнително разяснение относно техниката на корекция на отчетна стойност и натрупаната амортизация в случаите, когато дадени активи са преоценени, като се поставя изискване тя да е последователна като подход спрямо преоценката на балансовата стойност на съответния актив (МСС 16, МСС 38); д)уточнение относно дружество предлагащо ключов управленски персонал като услуга на друго дружество, че то също е негово свързано лице (МСС 24);

- *Подобрения в МСФО Цикъл 2011-2013 (м.декември 2013) - подобрения в МСФО 1, МСФО 3, МСФО 13, МСС 40 (в сила за годишни периоди от 01.07.2014 г. – не са приети от*

БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2013 г.

ЕК). Тези подобрения внасят частични промени и редакции в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност или неясноти в правилата на приложение и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятия. Основно промените са насочени към следните обекти или операции: а) право на дружество преминаващо по МСФО за първи път да прилага стандарти, които все още не са влезли в сила, ако самите стандарти позволяват по-ранно прилагане (МСФО 1); б) уточнение за неприложение на МСФО 3 за отчитане на формиране на съвместни споразумения във финансовите отчети на самите съвместни споразумения; в) разяснение относно обхвата на договорите, които са в обхвата на изключението за група финансови активи и пасиви с нетиращи позиции спрямо пазарен и кредитен риск (МСФО 13); г) уточнение при третирането на една сделка, която отговаря едновременно на критериите и на МСФО 3 и се отнася за инвестиционни имоти съгласно МСС 40, че следва да има поотделно приложение на двата стандарта независимо един от друг (МСС 40).

Финансовите отчети са изготвени на база историческата цена.

Дружеството води своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приема за отчетна валута за представяне. Данните в отчета за финансовото състояние и приложенията към него са представени в хиляди лева, освен ако нещо друго изрично не е указано.

Представянето на финансов отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и на разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях (като в условия на финансова криза несигурностите са по-значителни). Обектите, които предполагат по-висока степен на субективна преценка или сложност на, или където предположенията и приблизителните счетоводни оценки са съществени за финансовия отчет, са оповестени в *Приложение № 2.21*.

2.2. Сравнителни данни

Дружеството представя сравнителна информация във финансовия отчет за една предходна година (период). Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират, за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

През 2013 г. са направени ретроспективни преизчисления и рекласификации в сравнителната информация за 2012 г. по отношение на следните обекти: разходи за персонал; дългосрочни задължения към персонала при пенсиониране; други компоненти на всеобхватния доход (последващи оценки на пенсионни планове с дефинирани доходи) и натрупани печалби и загуби (резерв „неразпределена печалба“). Основанието за тези преизчисления и рекласификации е ревизираният МСС19. Ръководството е приело за целите на отразяване на промените да се изготви и представи трети отчет за финансовото състояние към началото на

БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2013 г.

предходния период – 01.01.2012 г. Допълнително, ръководството не е приело промяната в МСС1, доколкото не е задължителна смяната на наименованието на отчета за всеобхватния доход – новото наименование е отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

През 2013 г. дружеството е приело по-ранното приложение на новия МСФО11. Това не води до ретроспективни преизчисления и рекласификации.

2.3. Функционална валута и признаване на курсови разлики

Функционалната валута и отчетната валута на представяне на финансовия отчет на дружеството е българският лев. Левът е фиксиран по Закона за БНБ към еврото в съотношение BGN 1.95583:EUR 1.

При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията, като монетарни отчетни обекти, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута като се прилага заключителния курс на БНБ към 31 декември.

Немонетарните отчетни обекти в отчета за финансовото състояние, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага историческият обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват по заключителен курс.

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделки в чуждестранна валута, или отчитането на сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни от тези, по които първоначално са били признати, се третират в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като текущи приходи и разходи към “други приходи/(загуби) от дейността”, нетно.

2.4. Приходи

Приходите в дружеството се признават на база принципа за начисляване и до степента, до която стопанските изгоди се придобиват от дружеството и доколкото приходите могат надеждно да се измерят.

При предоставянето на услуги, приходите се признават, отчитайки етапа на завършеност на сделката към датата на отчета за финансовото състояние, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката и разходите за приключването ѝ. Дружеството генерира приходи от такси по периодично предоставяни услуги за извършване на разплащания, достъп до информационни системи, ползване на мрежи за пренос на данни или по договори за абонаментна поддръжка на софтуери и други подобни. Тези приходи се признават текущо в отчета за всеобхватния доход (в текущия резултат за периода) при и за периода на предоставяне на услугата.

При продажбите на стоки приходите се признават, когато всички съществени рискове и ползи от собствеността на стоките преминават в купувача.

Приходите се оценяват на база справедливата цена на продадените стоки и услуги, нетно от косвени данъци (данък добавена стойност) и предоставени отстъпки и рабати.

Нетните разлики от промяна на валутните курсове, свързани с парични средства, търговски вземания и задължения, деноминирани в чуждестранна валута, се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат като се представят нетно към “други доходи/(загуби) от дейността”. В тази статия се представят и лихвите по банковите текущи сметки.

Приходите от лихви по предоставени депозити, както и приходите от дивиденди от инвестиции се представят в статията „финансови приходи” от отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.5. Разходи

Разходите в дружеството се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост (до степента, до която това не би довело до признаване на обекти в отчета за финансовото състояние, които не отговарят на определенията за активи и пасиви).

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите за които се отнасят, се изпълняват.

Финансовите разходи се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат, и се състоят от: лихвени разходи, вкл. банкови такси и други преки разходи по кредити и банкови гаранции, курсови разлики от валутни заеми (нетно).

2.6. Имоти, машини и оборудване

Имотите, машините и оборудването (дълготрайни материални активи) са представени във финансовия отчет по историческа цена на придобиване (себестойност) намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Първоначално оценяване

При първоначалното си придобиване имотите, машините и оборудването се оценяват по себестойност, която включва покупната цена, вкл. митнически такси и всички преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци и др.

Дружеството е определило стойностен праг от 700 лв., под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се изписват като текущ разход в момента на придобиването им. Този разход се представя към разходите за амортизация в отчета за всеобхватния доход.

Последващо оценяване

Избраният от дружеството подход за последваща балансова оценка на имотите, машините и оборудването е модела на себестойността по МСС 16 – себестойност, намалена с начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Последващи разходи

Разходите за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени. Извършени последващи разходи, свързани с имоти, машини и оборудване, които имат характер на подмяна на определени възлови части и агрегати, или на преустройство и реконструкция, се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчният му полезен живот към датата на капитализация. Същевременно, неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от балансовата стойност на активите и се признава в текущите разходи за периода на преустройството.

Методи на амортизация

Дружеството използва линеен метод на амортизация на дълготрайните материални активи. Амортизирането на активите започва, когато те са на разположение за употреба. Срокът на годност на отделните групи активи е определен от ръководството съобразно: физическото износване, спецификата на оборудването, предоставената информация от предприятието-производител на тези активи, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване.

Полезният живот по групи активи е както следва:

- сгради – от 25 г. до 50 г.;
- съоръжения – от 10 до 25 г.;
- машини и оборудване – от 5 до 7 г.;
- сървъри – от 4 до 5 г.;
- компютърна и офис техника – от 2 до 5 г.;
- транспортни средства – от 4 до 6 г.;
- стопански инвентар – 7 г.

Когато отделни части на определен актив имат различен полезен живот те се обособяват като самостоятелни компоненти за целите на амортизирането.

Определеният срок на годност на дълготрайните активи се преглежда в края на всеки отчетен период и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

Обезценка на активи

Балансовите стойности на дълготрайните материални активи подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се коригира до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на дълготрайните материални активи е по-високата от

двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба. За определянето на стойността при употреба на активите бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност, като се прилага дисконтов фактор преди данъци, който отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат като други разходи в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Печалби и загуби от продажба

Материалните дълготрайни активи се отписват от отчета за финансовото състояние когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “имоти, машини и оборудване” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към “други доходи/(загуби) от дейността” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.7. Нематериални активи

Нематериалните активи са представени във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка. В техния състав са включени лицензи за ползване на програмни продукти и вътрешно-генерирани програмни продукти от самото дружество, предназначени за търговска експлоатация.

Първоначално оценяване

Разходите, свързани с научноизследователска дейност (изследователската фаза по разработка на вътрешен проект) се отчитат като разходи за периода на неговото възникване. Нематериален актив, който възниква в резултат на развойна дейност (фаза “развитие/развойна” на вътрешен проект) се признава за актив, когато са спазени следните критерии, които предприятието е в състояние да демонстрира:

- техническа способност за завършване на нематериалния актив, така че да бъде готов за употреба или продажба;
- намерение за завършване на нематериалния актив и за неговото използване или продажба;
- способност за използване или продажба на нематериалния актив;
- начините, по които нематериалния актив ще доведе до генерирането на бъдещи икономически ползи, както и на наличието на пазар за продуктите на нематериалния актив или на самия него или полезността му при вътрешна употреба;
- наличие на адекватни технически, финансови и други ресурси, необходими за финализиране развитието, използването или продажбата на нематериалния актив; и
- способност за оценяване на разходите, произтичащи от нематериалния актив по време на неговото развитие.

При оценката на вътрешно-генерираните програмни продукти се включват само преките разходи, направени за тяхното разработване на фаза “развойна” и от момента, от който тези продукти започнат да отговарят едновременно на горепосочените критерии. Тези разходи се представят в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като “капитализирани собствени разходи за дълготрайни активи”.

Методи на амортизация

В дружеството се прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи при определен полезен живот от 2 до 6 години.

Обезценка на активи

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Тогава загубите от обезценката се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Печалби и загуби от продажба

Нематериалните активи се отписват от отчета за финансовото състояние когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат.

Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “нематериалните активи” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към “други доходи/(загуби) от дейността” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.8. Финансови активи на разположение и за продажба

Дългосрочните инвестиции на разположение и за продажба на дружеството са недеривативни финансови активи, представляващи акции от капитала на други дружества (малцинствено участие), и които са определени от ръководството като предназначени “и за продажба” и не попадат в останалите категории на финансовите активи. Те са оценени и представени в отчета за финансовото състояние по себестойност, намалена до възстановима стойност при наличие на индикатори за обезценка на инвестицията, доколкото тези инвестиции са в затворени дружества, чиито акции не се търгуват и нямат котировки на активен пазар, а предположенията за прилагането на алтернативни оценъчни методи са свързани с висока несигурност, за да се достигне до надеждно определяне на справедливата им стойност.

Притежаваните инвестиции на разположение и за продажба се преглеждат към края на всеки отчетен период и при установяване на условия за перманентна обезценка, същата се отразява в статията други разходи от отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) (*Приложение № 2.19.1*).

2.9. Съвместни споразумения

Съвместни дейности

Съвместна дейност е такъв тип съвместно споразумение, където страните имат съвместен контрол и имат по същество права спрямо активите и пасивите, свързани и произтичащи от това споразумение. Съвместен контрол се приема, че е налице когато страните по едно споразумение са се договорили да споделят контрола върху това споразумение, а това споделяне съществува само когато решенията за значимите дейности изискват консенсус между страните, споделящи контрола.

Когато дружеството предприема и осъществява стопански дейности под формата на съвместни дейности, то признава в своите финансови отчети:

- своите активи и своя дял от активите, държани общо;
- своите пасиви и своя дял от пасивите, поети общо;
- своите приходи от продажбата на неговата част от продуктите/резултатите от съвместната дейност;
- своя дял от приходите от продажбата на продуктите/резултатите от съвместната дейност; и
- своите разходи и своя дял от общо поетите.

Дружеството счетоводно отчита активите, пасивите, приходите и разходите, свързани с неговото участие в съвместната дейност съгласно своята счетоводна политика за съответния тип отчетен обект.

Когато дружеството реализира операция със съвместната дейност, където то е съвместен участник, която операция е продажба или вноска на активи, тогава то признава печалба или загуба по тази операция до степента на участието на другите страни в съвместното споразумение. И обратно, когато дружеството реализира операция със съвместната дейност, където то е съвместен участник, която операция е доставка на активи, тогава то признава своя дял в печалбата или загубата, когато този актив се препродаден на трето лице.

2.10. Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската от: доставната себестойност и нетна реализируема стойност.

Разходите, които се извършват, за да доведат материалите и стоките в тяхното настоящо състояние и местонахождение, се включват в цената на придобиване (себестойността) - това са всички доставни разходи, които включват: покупна цена, вносни мита и такси, транспортни разходи, невъзстановяеми данъци и други разходи, които допринасят за привеждане на материалните запаси в готов за тяхното използване вид.

При употребата (продажбата) на материалните запаси се използва методът на средно претеглена стойност.

Нетната реализируема стойност представлява приблизително определената продажна цена на даден актив в нормалния ход на стопанска дейност, намалена с приблизително определените разходи по довършването в търговски вид на този актив и приблизително

определените разходи за реализация. Тя се определя на база анализ от специалисти в дружеството, като се използва информация за цени от последни доставки и/или офертни цени на материални запаси от същия вид.

2.11. Търговски и други вземания

Търговските вземания се представят и отчитат по справедлива стойност на база стойността на оригинално издадената фактура (себестойност), намалена с размера на обезценката за несъбираеми суми. Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или на част от нея съществува висока несигурност. Балансовата стойност се коригира чрез използването на корективна сметка, където се натрупват всички обезценки, а сумата на загубата от обезценка за периода се признава в отчета за всеобхватния доход към “други разходи” (в печалбата или загубата за годината). В случаите на последващо възстановяване на обезценка то се посочва към “други доходи” (в печалбата или загубата за годината) за сметка на намаление на коректива.

Несъбираемите вземания се изписват, когато правните основания за това настъпят.

2.12. Срочни депозити в банки

Депозити в банки представляват вземания от банки по инвестирани свободни парични ресурси под формата на срочни депозити с оригинален матуритет над 3 месеца и по които депозити има ограничителни договорни условия или високи санкции за предсрочно ползване, вкл. намеренията на дружеството са депозитите да се държат до падеж, и са с инвестиционна цел. В случай, че и остатъчният срок на такива депозити е над 12 месеца и са трайно блокирани, вкл. с гаранционна цел, вземането се класифицира и представя в състава на нетекущите активи. Депозитите се оценяват и се представят в отчета за финансовото състояние по амортизируема стойност.

В отчета за финансовото състояние те се представят към групата на финансови активи от вида “срочни или блокирани (гаранционни) депозити в банки”, с инвестиционна цел, а в отчета за паричните потоци – към паричните потоци, ангажирани в инвестиционната дейност на дружеството.

2.13. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства включват касовите наличности и разплащателните сметки, а паричните еквиваленти - краткосрочните депозити в банки, чийто оригинален матуритет е по-малък от 3 (три) месеца. За целите на отчета за паричните потоци банковите депозити са анализирани и представени съгласно целите и намеренията на дружеството за доходност от тях, както и фактическата обичайна продължителност на инвестирането в такъв тип депозити, вкл. ограничителни договорни условия или санкции за предсрочно ползване.

За целите на изготвянето на отчета за паричните потоци:

- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);

- получените лихви по разплащателни сметки са представени в оперативната дейност;
- получените лихви от инвестиции на дружеството в постоянно продължавани парични депозити – като инвестиционна дейност, доколкото по съдържание и намерения тези операции представляват инвестиране на свободни ресурси на дружеството.
- платеният ДДС по покупки на дълготрайни активи се посочва като “плащания към доставчици” към паричните потоци от оперативна дейност, доколкото той участва и се възстановява заедно и в оперативните потоци на дружеството за съответния период (месец).
- при наличие на краткосрочно блокирани парични средства (депозити с оригинален матуритет до три месеца) същите са третираны като парични еквиваленти.

2.14. Задължения към доставчици и други задължения

Задълженията към доставчици и другите текущи задължения се отчитат по стойността на оригиналните фактури (себестойност), която се приема за справедливата стойност на сделката и ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги.

В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при който не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, задълженията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизируема стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва (Приложение № 2.19.2).

2.15. Оперативен лизинг

Лизингополучател

Лизинг, при който наемодателят продължава да притежава съществената част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив се класифицира като оперативен лизинг. Поради това активът не се включва в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя.

Плащанията във връзка с оперативния лизинг се признават като разходи в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на база линеен метод за периода на лизинга.

Лизингодател

Наемодателят продължава да притежава съществена част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив. Поради това този актив продължава да е включен в състава на неговите дълготрайни материални активи като амортизацията му за периода се включва в текущите разходи на лизингодателя (в печалбата или загубата за годината).

Приходът от наеми от оперативен лизинг се признава на базата на линейния метод в продължение на срока на съответния лизинг - в печалбата или загубата за годината. Първоначално направените преки разходи във връзка с договарянето и уреждането на

оперативния лизинг, се добавят към балансовата стойност на отдадените активи и се признават на базата на линейния метод в продължение на срока на лизинга.

2.16. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в „БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ“ АД се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство в Република България.

Краткосрочни приходи

Краткосрочните приходи за персонала под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналят е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в периода, в който е положен трудът за тях или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки) в размер на недисконтираната им сума.

Към датата на всеки финансов отчет дружеството прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсирани отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за разходите за самите възнаграждения и разходите за вноски по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Дългосрочни приходи при пенсиониране

Планове с дефинирани вноски

Основно задължение на дружеството като работодател в България е да извършва задължително осигуряване на наетия си персонал за фонд “Пенсии”, допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд “Общо заболяване и майчинство” (ОЗМ), фонд “Безработица”, фонд “Трудова злополука и професионална болест” (ТЗПБ), фонд “Гарантиране вземания на работниците и служителите” (ГВРС) и здравно осигуряване. Размерите на осигурителните вноски се утвърждават всяка година със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съответствие с правилата от Кодекса за социално осигуряване (КСО) в съотношение 60:40 (2012 г.: 60:40).

Тези осигурителни пенсионни планове, прилагани от дружеството в качеството му на работодател, са планове с дефинирани вноски. При тях работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд “Пенсии”, фонд “ОЗМ”, фонд “Безработица”, фонд “ТЗПБ”, както и в универсални и професионални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно средства да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогични са и задълженията по отношение на здравното осигуряване.

БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2013 г.

Към дружеството няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд.

Дължимите от дружеството вноски по плановете с дефинирани вноски за социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата), освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, и като текущо задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на полагане на труда и на начислението на съответните доходи на наетите лица, с които доходи вноските са свързани.

Планове с дефинирани доходи

Съгласно Кодекса на труда дружеството в качеството му на работодател в България е задължено да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват нефондирани планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на финансовия отчет, по която те се представят в отчета за финансовото състояние, а респективно изменението в стойността им, се представя в отчета за всеобхватния доход като: а) разходите за текущ и минал стаж, разходите за лихва и ефектите от съкращенията и урежданията се признават веднага, в периода, в който възникнат, и представят в текущата печалба или загуба, по статия „разходи за персонал”, а б) ефектите от последващите оценки на задълженията, които по същество представляват актюерски печалби и загуби, се признават веднага, в периода, в който възникнат, и се представят към другите компоненти на всеобхватния доход, по статия „последващи оценки на пенсионни планове с дефинирани доходи”. Актюерските печалби и загуби произтичат от промени в актюерските предположения и опита.

Към датата на всеки годишен финансов отчет дружеството назначава сертифицирани актюери, които издават доклад с техните изчисления относно дългосрочните му задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране. За целта те прилагат кредитния метод на прогнозните единици. Сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи се изчислява чрез дисконтиране на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат изплатени в рамките на матуритета на това задължение и при използването на лихвените равнища на държавни дългосрочни облигации с подобен срок, котиращи в България, където функционира и самото дружество.

Доходи при напускане

Съгласно разпоредбите на Кодекса на труда, Дружеството в качеството му на работодател има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор, преди пенсиониране, определени видове обезщетения.

Дружеството признава задълженията към персонала по доходи при напускане преди настъпване на пенсионна възраст, когато е демонстриран обвързващ ангажимент, на база

анонсиран план, да се прекрати трудовият договор със съответните лица без да има възможност да се отмени, или при формалното издаване на документите за доброволно напускане. Доходи при напускане, платими след повече от 12 месеца от края на отчетния период, се дисконтират и представят в отчета за финансовото състояние по тяхната сегашна стойност.

2.17. Акционерен капитал и резерви

БОРИКА - БАНКСЕРВИЗ е акционерно дружество. Като такова то е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на **акционерен капитал**, който да служи като обезпечение на кредиторите на дружеството за изпълнение на техните вземания към него. Акционерите отговарят за задълженията на дружеството до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност.

Дружеството отчита основния си капитал по номинална стойност на регистрираните в съда акции.

Съгласно изискванията на Търговския закон и устава дружеството е длъжно да формира и **фонд Резервен**, като източници на фонда могат да бъдат:

- най-малко една десета от печалбата, която се отделя, докато средствата във фонда достигнат една десета част от капитала или по-голяма част, по решение на Общото събрание;
- средствата, получени над номиналната стойност на акциите при издаването им (премиен резерв);
- други източници, предвидени по решение на Общото събрание.

Съгласно изискванията на Търговския закон средствата от фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години. Когато средствата във фонда достигнат определения минимален размер, средствата над тази сума могат да бъдат използвани за увеличаване на капитала.

2.18. Данъци върху печалбата

Текущите данъци върху печалбата се определят в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчната ставка за 2013 г. е 10 %. (2012 г.: 10 %)

Отсрочените данъци върху печалбата се определят чрез прилагане на балансовия метод за определяне на задължението за всички временни разлики на дружеството към датата на финансовия отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики, с изключение на тези, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползваните данъчни загуби до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да

бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспадат тези намаляеми разлики, с изключение на разликите, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглежда на всяка дата на баланса и се редуцират до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба или проявяващи се през същия период облагаеми временни разлики, с които те да могат да бъдат приспаднати или компенсирани.

Отсрочените данъци, свързани с обекти, които са отчетени като други компоненти на всеобхватния доход или капиталова позиция в отчет за финансовото състояние, също се отчитат директно към съответния компонент на всеобхватния доход или балансовата капиталова позиция.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки и основи, които се очаква да се прилагат за периода и типа операции, през които активите се очаква да се реализират, а пасивите - да се уредят (погасят), на база данъчните закони, които са в сила или с голяма степен на сигурност се очаква да са в сила, и по данъчни ставки на държавата (РБългария), в чиято юрисдикция се очаква да се реализира съответният отсрочен актив или пасив.

Отсрочени данъчни активи на дружеството се представят нетно срещу негови отсрочени данъчни пасиви, когато и доколкото то се явява за тях данъчния платец в съответната юрисдикция (РБългария), и то тогава и само тогава, когато дружеството има законно право да извършва или получава нетни плащания на текущи данъчни задължения или вземания по данъците върху печалбата.

Към 31.12.2013 г. отсрочените данъци върху печалбата на дружеството са оценени при ставка, валидна за 2014 г., която е в размер на 10%.

2.19. Финансови инструменти

2.19.1. Финансови активи

Дружеството класифицира своите финансови активи в категорията “кредити и вземания”, включително срочните банкови депозити и паричните средства и еквиваленти, и “финансови активи на разположение и за продажба”. Класификацията е в зависимост от същността и целите (предназначението) на финансовите активи към датата на тяхното придобиване. Ръководството определя класификацията на финансовите активи на дружеството към датата на първоначалното им признаване в отчета за финансовото състояние .

Обичайно дружеството признава в отчета за финансовото състояние финансовите активи на датата на търгуване – датата, на която то се е обвързало (поело е окончателен ангажимент) да закупи съответните финансови активи. Всички финансови активи първоначално се оценяват по тяхната справедлива стойност плюс преките разходи по транзакцията.

Финансовите активи се отписват от отчета за финансовото състояние на дружеството, когато правата за получаване на парични средства (потоци) от тези активи са изтекли, или са прехвърлени и дружеството е прехвърлило съществена част от рисковете и ползите от

собствеността върху актива на друго дружество (лице). Ако дружеството продължава да държи съществената част от рисковете и ползите асоциирани със собствеността на даден трансфериран финансов актив, то продължава да признава актива в отчета за финансовото състояние, но признава също и обезпечено задължение (заем) за получените средства.

Кредити и вземания

Кредити и вземания са недеривативни финансови активи с фиксирани или установими плащания, които не се котират на активен пазар (*Приложение № 2.11*). Те се оценяват в отчета за финансовото състояние по тяхната амортизируема стойност при използването на метода на ефективната лихва, намалена с направена обезценка. Тези активи се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца или в един обичаен оперативен цикъл на дружеството, а останалите – като нетекущи. Тази група финансови активи включва: търговски вземания, други вземания от контрагенти и трети лица, парични средства и парични еквиваленти (и срочни депозити) от отчета за финансовото състояние. Лихвеният доход по вземанията се признава на база ефективна лихва, освен при краткосрочните вземания под три месеца, където признаването на такава лихва е неоснователно като несъществено и в рамките на обичайните кредитни условия. Той се представя в отчета за всеобхватния доход към “други доходи от дейността” (в печалбата или загубата за годината).

На датата на всеки отчет за финансовото състояние дружеството оценява дали са настъпили събития и обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, налагащи обезценка на кредитите и вземанията (*Приложение № 2.20*)

Финансови активи на разположение и за продажба

Финансовите активи на разположение и за продажба са недеривативни активи, които са придобити с такава цел или не са класифицирани в друга група. Обичайно те представляват акции или дялове в други дружества, придобити с инвестиционна цел и се включват към нетекущите активи, освен ако намерението на дружеството е да ги продава в рамките на следващите 12 месеца и активно търси купувач (*Приложение № 2.8*).

Финансовите активи на разположение и за продажба се оценяват по:

- справедлива стойност - за дружества, чиито книжа са борсово котирани. Справедливата стойност на тези активи се определя чрез прилагане на усреднена борсова цена “купува”, обичайно за последния месец към датата на отчета за финансовото състояние, освен ако се търгува незначителен пакет от капитала на тези дружества и/или има силно ограничен обем сделки с тях - тогава борсовите цени се коригират чрез прилагането и на други оценъчни методи, или по изключение,

- цена на придобиване - за дружества от затворен тип, за които е трудно да се намерят данни за аналогови пазарни сделки или поради обстоятелството, че бъдещото функциониране на тези дружества е свързано с определени високи несигурности, за да може да се направят достатъчно разумни и обосновани дългосрочни предположения за изчисляването на справедливата стойност на техните акции чрез други алтернативни оценъчни методи.

Ефектите от преоценката до справедливата стойност, печалби или загуби, на държаните инвестиции на разположение и за продажба се отчитат в отчета за всеобхватния доход (към други компоненти на всеобхватния доход) по статия “нетна промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение и за продажба” и се натрупват към самостоятелен компонент на собствения капитал - ”резерв по финансови активи на разположение и за продажба”.

При установяване на последваща трайна обезценка на инвестиция на разположение и за продажба, сумата на обезценката се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като “финансови разходи”.

При всяка продажба на инвестициите от този тип реализираните печалби или загуби се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в статията “финансови приходи” или респ. “финансови разходи”.

Ефектите от рециклирането на натрупаните ефекти от промяна в справедливата стойност на държаните инвестиции на разположение и за продажба се представят към другите компоненти на всеобхватния доход (по статия “нетна промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение и за продажба”), нетно от тези на новите преоценки за периода.

Дивиденди по акции и дялове, класифицирани като финансови активи на разположение и за продажба, се признават и отчитат в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато се установи, че дружеството е придобило правото върху тези дивиденди към статията „финансови приходи”.

Притежаваните инвестиции на разположение и за продажба се преглеждат към всяка дата на отчета за финансовото състояние дали са настъпили събития и обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, че за отделен финансов актив или група активи има обезценка. Те се обезценяват, ако балансовата стойност е по-висока от очакваната им възстановима сума. Сумата на признатата загуба от обезценка е равна на разликата между цената на придобиване, намалена с плащанията и възстановимата им сума, която се приема за равна на сегашната стойност на очакваните прогнозируеми бъдещи парични потоци, дисконтирани по текущ пазарен лихвен процент или чрез нормата на доходност за сходни финансови активи.

2.19.2. Финансови пасиви

Финансовите пасиви на дружеството включват задължения към доставчици и други контрагенти. Първоначално те се признават в отчета за финансовото състояние по справедлива стойност, нетно от преките разходи по транзакцията, а последващо – по амортизируема стойност по метода на ефективната лихва (*Приложение № 2.14*).

2.20. Оценяване по справедлива стойност

Определени активи и пасиви на дружеството се изисква съгласно МСФО да се оценяват и представят и/или само оповестяват по справедлива стойност за целите на финансовото

отчитане. Такива са финансовите активи на разположение и за продажба и търговски и други вземания и задължения, които се оценяват на повтаряема база.

Справедливата стойност е цената, която би била получена при продажбата на даден актив или платена при прехвърлянето на пасив в обичайна сделка между независими пазарни участници на датата на оценяването. Справедливата стойност е изходяща цена и се базира на предположението, че операцията по продажбата ще се реализира или на основния пазар за този актив или пасив, или в случай на липса на основен пазар – на най-изгодния пазар за актива или пасива. Както определеният като основен, така и най-изгодният пазар са такива пазари, до които дружеството задължително има достъп.

Измерването на справедливата стойност се прави от позицията на предположенията и преценките, които биха направили потенциалните пазарни участници, когато те биха определяли цената на съответния актив или пасив, като се допуска, че те биха действали за постигане на най-добра стопанска изгода от него за тях.

При измерването на справедливата стойност на нефинансови активи винаги изходната точка е предположението какво би било за пазарните участници най-доброто и най-ефективно възможно използване на дадения актив.

2.21. Преценки от определящо значение при прилагане счетоводната политика на дружеството. Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност

Актьорски изчисления

При определяне на сегашната стойност на дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране са използвани изчисления на сертифицирани актьори, базирани на предположения за смъртност, темп на текучество на персонала, бъдещо ниво на работни заплати и дисконтов фактор, които предположения са преценени от ръководството като разумни и уместни за дружеството (*Приложение № 27*).

Обезценки на вземания

Провизия за обезценка на търговски вземания се формира и признава когато са налице обективни доказателства, че дружеството няма да може да събере цялата сума по тях съгласно оригиналните условия на вземанията. Тя се определя на индивидуална основа, по длъжници. Значителни финансови затруднения на съответния длъжник по вземането, вероятността длъжникът да влезе в процедура по несъстоятелност, или друга финансова реорганизация, неизпълнението или просрочието в плащането повече от 90 дни се вземат под внимание от ръководството, когато се определя и класифицира дадено вземане за обезценка. Стойността на обезценката е разликата между балансовата стойност на даденото вземане и сегашната стойност на очакваните бъдещи парични потоци от това вземане, дисконтирани по пазарен лихвен процент към датата на отчета за финансовото състояние (на база инвестиционните депозити). Когато дадено вземане се прецени като напълно несъбираемо, то се отписва. (*Приложение № 21*).

В резултат на направените прегледи и анализи към 31.12.2013 г. е отчетена обезценка на

вземания в размер на 5 х.лв. (2012 г.: 66 х.лв.) (*Приложение № 9*).

Обезценка на материални запаси

В края на всяка финансова година дружеството извършва преглед на състоянието и използваемостта на наличните материалните запаси. При установяване на запаси, които съдържат потенциална вероятност да не бъдат реализирани по съществуващата им балансова стойност в следващите отчетни периоди, дружеството обезценява материалните запаси до нетна реализируема стойност.

В резултат на направените прегледи и анализи към 31.12.2013 г. е отчетена обезценка на материалните запаси в размер на 2 х.лв. (2012 г.: 6 х.лв.) (*Приложение № 9*).

Признаване на вътрешно-генерирани програмни продукти

От всички вътрешно-създадени програмни продукти и доработки на съществуващи версии се признават и капитализират в отчета за финансовото състояние само тези, за които на фазата на тяхното разработване има висока сигурност, че те ще бъдат включени за експлоатация в основната стопанска дейност на дружеството съгласно утвърдените планове и ще генерират приходи. При тяхната оценка се включват разходите за персонала, пряко участващ в разработването им, преки разходи за материали и за амортизации на активи, и други преки разходи (ако има такива), използвани през периода на създаването на актива (*Приложение № 10*).

През 2013 г. са признати вътрешно генерирани програмни продукти в размер на 36 х.лв. (2012 г.: 73 х.лв.).

Капитализираните разходи за разработка на вътрешно-създадени програмни продукти се амортизират на база очакван полезен живот, но не повече от 5 години, защото историческият опит на дружеството показва, че това е средният живот на повечето разработки, след което се налага нова преработка, подмяна или доработка (*Приложение № 15*).

БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2013 г.

3. ЕФЕКТИ ОТ ПРОМЯНА В СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА

Ръководството е направило оценка на ефектите от промените в *МСС 19 (променен)* (в сила за годишни периоди от 1.01.2013 г. – приет от ЕК). Извършени са необходимите преизчисления в отчета за финансовото състояние към 01.01.2012 г. и към 31.12.2012 г., както и в отчета за всеобхватния доход за периода 01.01-31.12.2012 г.

Ефектите от промяната в счетоводната политика в статиите „неразпределена печалба” и „дългосрочни задължения към персонала при пенсиониране” са както следва:

а) в отчета за финансовото състояние към 01.01.2012 г.:

	оригинално отчетено	промяна в счетоводна политика	преизчислено
	01.01.2012		01.01.2012
	BGN'000		BGN'000
Неразпределена печалба *	7,841	128	7,969
Задължения към персонала при пенсиониране*	463	(128)	335

Бел. Промяната е довела до увеличение на неразпределената печалба със 128 х.лв. и намаление на дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране със 128 х.лв. в резултат на признаване на непризнатата актюерска печалба към 01.01.2012 г.;

б) в отчета за финансовото състояние към 31.12.2012 г.:

	оригинално отчетено	промяна в счетоводна политика	преизчислено
	31.12.2012		31.12.2012
	BGN'000		BGN'000
Неразпределена печалба *	8,590	(44)	8,546
Задължения към персонала при пенсиониране*	393	44	437

Бел. Промяната е довела до намаление на неразпределената печалба с 44 х.лв. и увеличение на дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране с 44 х.лв. в резултат на признаване на непризнатата актюерска загуба към 31.12.2012 г.;

Ефектите от промяна в счетоводната политика в статиите „разходи за персонала”, „нетна печалба за годината” и „другия всеобхватен доход” от отчета за всеобхватния доход за 2012 г. са както следва:

БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2013 г.

	оригинално отчетено 2012 BGN '000	промяна в счетоводна политика (98)	преизчислено 2012 BGN '000 (10,364)
Разходи за персонала *	(10,266)	(98)	(10,364)
Нетна печалба за годината	<u>8,590</u>	<u>(98)</u>	<u>8,492</u>
Друг всеобхватен доход			
<i>Компоненти, които няма да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата</i>			
Последващи оценки на пенсионни планове с дефинирани доходи **	-	(74)	(74)
Общо всеобхватен доход за годината	<u>8,590</u>	<u>(172)</u>	<u>8,418</u>

Бел.1 Промяната е довела до рекласификация на признатата в текущия резултат за 2012 г. нетна актюерска (печалба) в размер на 98 х.лв. в компонент на другия всеобхватния доход - *Последващи оценки на пенсионни планове с дефинирани доходи*.

Бел.2 Промяната е довела до ефектите в компонента *Последващи оценки на пенсионни планове с дефинирани доходи* в резултат на промяна в счетоводната политика са както следва:

	BGN'000
Рекласификация на признатата в текущия резултат за 2012 г. нетна актюерска печалба в компонента на другия всеобхватния доход - <i>Последващи оценки на пенсионни планове с дефинирани доходи</i> .	98
Допълнително призната актюерска загуба върху задължението, призната директно като друг всеобхватен доход за периода	<u>(172)</u>
	(74)

Ефектът от промяна в счетоводната политика в компонента на другия всеобхватен доход - *Последващи оценки на пенсионни планове с дефинирани доходи* за 2013 г. е призната актюерска загуба върху задължението в размер на 7 х.лв.

БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2013 г.

4. ПРИХОДИ*Приходите са от предоставяне на услуги* и включват:

	2013 BGN '000	2012 BGN '000
Транзакции с банкови карти	12,833	11,591
Услуги по БИСЕРА	5,401	5,801
Мрежови и информационни услуги	4,568	4,411
Софтуерни услуги	3,336	2,613
Персонализация и управление на карти	1,860	1,674
Услуги свързани с терминални устройства	1,314	1,328
СЕБРА	1,354	1,271
Допълнителни услуги (проекти)	866	822
Общо	<u>31,532</u>	<u>29,511</u>

Допълнителни услуги в размер на 866 х.лв. (2012 г.: 822 х.лв.) включват основно услуги по реализиране и поддържане на интерфейсни връзки, годишни такси за включване в схемата за сигурни плащания през интернет и за ползване на системата EMS.

5. ДРУГИ ДОХОДИ И ЗАГУБИ ОТ ДЕЙНОСТТА, НЕТНО*Другите доходи и загуби от дейността, нетно* включват:

	2013 BGN '000	2012 BGN '000
<i>Приходи от продажби на стоки</i>	272	365
<i>Отчетна стойност на продадени стоки</i>	<u>(184)</u>	<u>(274)</u>
Печалба/(загуба) от продажба на стоки	88	91
Положителни/(отрицателни) разлики от промяна на валутни курсове, нетно	8	53
<i>Приходи от продажби на дълготрайни активи</i>	7	14
<i>Балансова стойност на продадени дълготрайни активи</i>	<u>-</u>	<u>(3)</u>
Печалба/(загуба) от продажба на дълготрайни активи	7	11
Наеми	41	41
Лихви по текущи сметки	8	7
Други	8	11
Общо	<u>160</u>	<u>214</u>

6. РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛИ

Разходите за материали включват:

	2013 BGN '000	2012 BGN '000
Горива и енергия	514	488
Основни материали	451	425
Рекламни материали	71	79
Офис и канцеларски материали	61	60
Други	8	19
Общо	1,105	1,071

Разходите за *основни материали* включват: ленти, използвани при персонализация на банкови карти, пликове за отпечатване на ПИН писма, материали използвани при сервизирането на банкомати, смарт карти и консумативи за удостоверителни услуги.

7. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ

Разходите за външни услуги включват:

	2013 BGN '000	2012 BGN '000
Сервизни и лицензни такси	2,161	1,979
Консултантски услуги	968	496
Наеми и охрана	963	812
Телекомуникационни услуги	342	344
Разходи за одити и сертифициране	307	282
Текущи ремонти	236	309
Реклама	219	187
Обучения	208	228
Транспорт	114	129
Данъци и такси	96	93
Застраховки	67	76
Банкови такси	35	33
Други услуги	115	71
Общо	5,831	5,039

БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2013 г.

8. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛ*Разходите за персонала* включват:

	2013	2012
	BGN '000	BGN '000
Възнаграждения и заплати	8,501	8,327
Вноски по социалното осигуряване	1,020	945
Социални придобивки и плащания	945	923
Начислени суми за неизползвани платени отпуски	109	93
Начислени суми за осигуровки върху отпуски	18	15
Начислени суми за задължения към персонала при пенсиониране (<i>Приложение № 27</i>)	75	61
Общо	10,668	10,364

9. ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА*Другите разходи за дейността* включват:

	2013	2012
	BGN '000	BGN '000
Командировки	203	168
Представителни мероприятия	65	55
Брак на активи	9	8
Обезценка на материални запаси	2	6
(Възстановена)/начислена обезценка на вземания, нетно	(56)	66
Други	26	40
Общо	249	343

10. КАПИТАЛИЗИРАНИ СОБСТВЕНИ РАЗХОДИ ЗА ДЪЛГОТРАЙНИ АКТИВИ

През 2013 г. като капитализирани собствени разходи в размер на 36 х.лв. (2012 г.: 73 х.лв.) са представени разходите по развойната дейност, направени във връзка със създаването на нов вътрешно генериран програмен продукт за търговска експлоатация.

11. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ

Финансовите приходи включват:

	2013 BGN '000	2012 BGN '000
Приходи от лихви по предоставени депозити	773	1,127
Приходи от финансови активи на разположение и за продажба	<u>2</u>	<u>2</u>
Общо	<u>775</u>	<u>1,129</u>

12. РАЗХОД ЗА ДАНЪК ВЪРХУ ПЕЧАЛБАТА

Основните компоненти на разхода за данък за периодите, завършващи на 31 декември са:

	2013 BGN '000	2012 BGN '000
<u>Отчет за всеобхватния доход (печалба за годината)</u>		
Данъчна печалба за годината по данъчна декларация	<u>9,438</u>	<u>9,666</u>
Текущ разход за данък върху печалбата за годината 10% (2012 г.: 10 %)	943	967
<i>Отсрочени данъци върху печалбата</i>		
Свързани с възникване и обратно проявление на временни разлики	<u>41</u>	<u>(8)</u>
Общо разход за данък върху печалбата, отчетен в отчета за всеобхватния доход	<u>984</u>	<u>959</u>

	2013 BGN '000	2012 BGN '000
Равнение на разхода за данък върху печалбата, определен спрямо счетоводния резултат (печалба за годината):		
<i>Счетоводна печалба за годината</i>	<u>9,820</u>	<u>9,451</u>
Данък върху печалбата - 10 %	982	945
<i>От непризнати суми по данъчни декларации свързани с:</i>		
увеличения – 29 х.лв. (2012 г. : 140 х.лв.)	<u>2</u>	<u>14</u>
Общо	<u>984</u>	<u>959</u>

13. КОМПОНЕНТИ НА ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД

Към 31 декември компонентите на другия всеобхватен доход са само от типа на тези, които няма да бъдат рекласифицирани/(рециклирани) в печалбата или загубата и включват по съдържание актюерски печалби и загуби по дългосрочното задължение на дружеството към персонала по пенсионни планове с дефинирани доходи.

БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2013 г.

14. ИМОТИ, МАШИНИ И ОБОРУДВАНЕ

	Земи и сгради		Машины, съоръжения и оборудване		Транспортни средства		Разходи за придобиване		Други		Аванс за придобиване на имоти, машини и оборудване		Общо	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Отчетни стойност														
Салдо на 1 януари	13,006	13,006	26,950	21,791	1,124	1,092	139	774	295	310	2	9	41,516	36,982
Придобити	905	-	3,865	4,627	-	182	11	139	61	144	250	2	4,842	5,094
Отписани	-	-	(202)	(251)	-	(150)	(6)	-	(41)	(159)	-	-	(249)	(560)
Трансфер	-	-	135	783	-	-	(133)	(774)	-	-	(2)	(9)	-	-
Салдо на 31 декември	<u>13,911</u>	<u>13,006</u>	<u>30,748</u>	<u>26,950</u>	<u>1,124</u>	<u>1,124</u>	<u>11</u>	<u>139</u>	<u>315</u>	<u>295</u>	<u>250</u>	<u>2</u>	<u>46,359</u>	<u>41,516</u>
Натрупана амортизация														
Салдо на 1 януари	1,591	1,258	13,408	10,014	861	884	-	-	167	181	-	-	16,027	12,337
Начислена амортизация за годината	332	333	3,868	3,642	98	128	-	-	63	145	-	-	4,361	4,248
Отписана амортизация	-	-	(201)	(248)	-	(151)	-	-	(41)	(159)	-	-	(242)	(558)
Салдо на 31 декември	<u>1,923</u>	<u>1,591</u>	<u>17,075</u>	<u>13,408</u>	<u>959</u>	<u>861</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>189</u>	<u>167</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>20,146</u>	<u>16,027</u>
Балансова стойност на 31 декември														
	<u>11,988</u>	<u>11,415</u>	<u>13,673</u>	<u>13,542</u>	<u>165</u>	<u>263</u>	<u>11</u>	<u>139</u>	<u>126</u>	<u>128</u>	<u>250</u>	<u>2</u>	<u>26,213</u>	<u>25,489</u>
Балансова стойност на 1 януари														
	<u>11,415</u>	<u>11,748</u>	<u>13,542</u>	<u>11,777</u>	<u>263</u>	<u>208</u>	<u>139</u>	<u>774</u>	<u>128</u>	<u>129</u>	<u>2</u>	<u>9</u>	<u>25,489</u>	<u>24,645</u>

Към 31.12.2013 г. дълготрайните материални активи на дружеството включват: земи на стойност 2,928 х.лв. (31.12.2012 г.: 2,023 х.лв.) и сгради с балансова стойност 9,060 х.лв. (31.12.2012 г.: 9,392 х.лв.).

Разходите за придобиване на дълготрайни материални активи към 31 декември 2013 г. в размер на 11 х.лв. включват основно разходи за строителството на трафопост;

Разходите за придобиване на дълготрайни материални активи към 31 декември 2012 г. в размер на 139 х.лв. включват основно разходи за придобиване на агрегат – 133 х.лв.;

Авансите за придобиване на машини, имоти и оборудване към 31 декември 2013 г. включват:

- предоставен аванс в размер на 210 х.лв. за изграждане на трафопост;
- предоставен аванс в размер на 40 х.лв. за доставка на система за етикиране.

Към 31.12.2013 г. в състава на дълготрайните материални активи са включени активи с отчетна стойност 6,130 х. лв. (31.12.2012 г.: 2,485 х.лв.), които са напълно амортизирани, но продължават да се използват в стопанската дейност.

Към 31.12.2013 г. няма учредени тежести (ипотеки, залози) върху имотите, машините и оборудването на дружеството (31.12.2012 г.: няма).

БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2013 г.

15. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

	Програмни продукти		Вътрешно-генерирани програмни продукти от развойна дейност		Вътрешно-генерирани програмни продукти в процес на разработване по развойна дейност		Разходи за придобиване на нематериални активи		Аванси за придобиване на нематериални активи		Общо	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
<i>Отчетна стойност</i>												
Салдо на 1 януари	4,196	3,468	530	530	73	-	75	-	75	-	4,949	3,998
Придобити	355	737	35	-	-	73	395	75	-	75	785	960
Отписани	(2)	(9)	-	-	-	-	-	-	-	-	(2)	(9)
Трансфер	150	-	73	-	(73)	-	(75)	-	(75)	-	-	-
Салдо на 31 декември	4,699	4,196	638	530	-	73	395	75	-	75	5,732	4,949
<i>Натрупана амортизация</i>												
Салдо на 1 януари	3,139	2,812	388	313	-	-	-	-	-	-	3,527	3,125
Начислена амортизация за годината	387	336	82	75	-	-	-	-	-	-	469	411
Отписана амортизация за годината	(2)	(9)	-	-	-	-	-	-	-	-	(2)	(9)
Салдо на 31 декември	3,524	3,139	470	388	-	-	-	-	-	-	3,994	3,527
<i>Балансова стойност на 31 декември</i>	<u>1,175</u>	<u>1,057</u>	<u>168</u>	<u>142</u>	<u>-</u>	<u>73</u>	<u>395</u>	<u>75</u>	<u>-</u>	<u>75</u>	<u>1,738</u>	<u>1,422</u>
<i>Балансова стойност на 1 януари</i>	<u>1,057</u>	<u>656</u>	<u>142</u>	<u>217</u>	<u>73</u>	<u>-</u>	<u>75</u>	<u>-</u>	<u>75</u>	<u>-</u>	<u>1,422</u>	<u>873</u>

16. ФИНАНСОВИ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ И ЗА ПРОДАЖБА

Инвестициите на разположение и за продажба включват участия в следните дружества:

Дружество	страна	31.12.2013 BGN '000	% участие	31.12.2012 BGN '000	% участие
Свободна безмитна зона Бургас АД	България	11	2,17	11	2,17
Централен депозитар АД	България	3	2,20	3	2,20
Общо		<u>14</u>		<u>14</u>	

17. ДЪЛГОСРОЧНИ ГАРАНЦИОННИ ДЕПОЗИТИ В БАНКИ

Към 31.12.2013 г. като дългосрочни гаранционни депозити в банки е представена сумата в размер на 107 х.лв. (31.12.2012 г.: 99 х.лв.), представляваща трайно блокиран срочен депозит в лева с оригинален срок три години. Договорената годишна лихва по този депозит е в размер

БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2013 г.

на 8.5 % (31.12.2012 г.: 8.5 %). Дружеството е сключило договор за блокирането на този депозит с цел обезпечаване на издадена банкова гаранция от същата банка, със същия срок и за гарантиране на добро изпълнение по сключен договор за услуги.

18. ДРУГИ НЕТЕКУЩИ АКТИВИ

Като други нетекущи активи в отчета за финансовото състояние към 31.12.2013 г. е представена сумата в размер на 12 х.лв., основно представляваща дългосрочно предплатени разходи за сервизно обслужване (31.12.2012 г.: 156 х.лв.).

19. УЧАСТИЕ В СЪВМЕСТНИ СПОРАЗУМЕНИЯ

През 2013 г. БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД влиза в участие в съвместно споразумение по силата на договор, сключен между дружеството и БНБ. Споразумението има за цел обединяване на финансови, кадрови, технически и технологични възможности и потенциал на двете страни за съвместно проектиране и изграждане на касов и информационен център /КИЦ/. Дружеството преценява сключеното споразумение като съвместно контролирана дейност.

На този етап дяловото участие на дружеството в съвместната дейност е определено на 68%. Задълженията на дружеството, възникващи по силата на този договор са свързани с:

а) проектирането на КИЦ – съобразно дела му; б) строителство на КИЦ – съобразно дела му; и в) специфичните доставки на услуги и оборудване – само в частта на БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД.

През 2013 г. БОРИКА-БАНКСЕРВИЗ АД закупува от БНБ 65 % идеални части от поземлен имот с цена на придобиване 905 х.лв. (*Приложение № 14 и Приложение № 31*), който ще бъде използван при изграждането на КИЦ.

20. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ

Материалните запаси на дружеството към 31 декември включват:

	31.12.2013 BGN '000	31.12.2012 BGN '000
Материали	180	219
Стоки	147	133
Доставки на път	8	12
Общо	335	364

Наличните към 31 декември *материали* включват: смарт-карти, пликове за отпечатване на ПИН писма и др.

Наличните *стоки* се състоят от интегрирани модули и модеми за доокомплектоване на банкомати, карточетци, използвани за предоставяне на удостоверителни услуги.

В наличните материални запаси към 31 декември 2013 г. са включени обезценени запаси с цена на придобиване 39 х.лв. (31.12.2012 г.: 43 х.лв.)

21. ТЪРГОВСКИ ВЗЕМАНИЯ

Търговските вземания включват:

	31.12.2013 BGN '000	31.12.2012 BGN '000
<i>Вземания от клиенти</i>	1,208	1,700
<i>Обезценка на несъбираеми вземания</i>	(10)	(7)
	1,198	1,693
Предоставени аванси на доставчици за услуги	3	59
Общо	1,201	1,752

Вземанията от клиенти към 31.12.2013 г. основно са текущи и са свързани с услуги, предоставени през месец декември 2013 г. По-голямата част от тях са събрани в началото на 2014 г. Вземанията са левови и безлихвени. Основната част от вземанията са с кредитен период в рамките на 30 дни от датата на получаване на фактурата.

БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2013 г.

Възrastовата структура на непадежиралите (редовни) търговски вземания е както следва:

	31.12.2013 BGN '000	31.12.2012 BGN '000
до 30 дни	1,148	1,606
от 31 до 90 дни	36	75
Общо	1,184	1,681

Възrastовата структура на просрочените необезценени търговски вземания е както следва:

	31.12.2013 BGN '000	31.12.2012 BGN '000
от 91 до 180 дни	11	8
от 181 дни до 365	3	4
Общо	14	12

Възrastовата структура на просрочените обезценени търговски вземания е както следва:

	31.12.2013 BGN '000	31.12.2012 BGN '000
над 1 г.	10	7
Обезценка	(10)	(7)
	-	-

Движение на коректива за обезценка

	31.12.2013 BGN '000	31.12.2012 BGN '000
Салдо в началото на годината	7	3
Отчетена обезценка	5	5
Възстановена обезценка	(2)	(1)
Салдо в края на годината	10	7

БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2013 г.

22. ДРУГИ ТЕКУЩИ АКТИВИ*Другите текущи активи* към 31 декември включват:

	31.12.2013 BGN '000	31.12.2012 BGN '000
Предплатени разходи	1,054	1,005
Данъци за възстановяване	11	-
Други	150	396
Обезценка на други вземания	-	(61)
Общо	1,215	1,340

Предплатени разходи за бъдещи периоди към 31 декември включват:

	31.12.2013 BGN '000	31.12.2012 BGN '000
Предплатени сервизни и лицензни такси	847	907
Предплатено обучение	104	-
Годишна такса RINGS	40	40
Застраховки	34	38
Абонамент	29	20
Общо	1,054	1,005

Тези разходи ще бъдат признати като текущи в отчета за всеобхватния доход през следващите 12 месеца.

Към 31 декември данъците за възстановяване включват вземане в размер на 11 х.лв., свързано с корпоративен данък върху печалбата (31.12.2012 г.: няма).

Другите вземания представляват основно предоставени гаранции по договори за добро изпълнение на обществени поръчки (31.12.2012 г.: вземане за изградени кабелни съоръжения за присъединяване на новата сграда на дружеството към електроразпределителната мрежа).

Движение на коректива за обезценка на други вземания

	2013 BGN '000	2012 BGN '000
Салдо в началото на годината	61	-
Отчетена обезценка	-	61
Възстановена обезценка	(61)	-
Салдо в края на годината	-	61

БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2013 г.

23. СРОЧНИ ДЕПОЗИТИ В БАНКИ*Депозитите в банки* включват:

	31.12.2013 BGN '000	31.12.2012 BGN '000
Срочни депозити с оригинален матуритет от 3 до 6 месеца	10,274	5,774
Срочни депозити в лева, с оригинален матуритет от 6 до 12 месеца	7,641	16,925
Общо	17,915	22,699

Договорените лихвени равнища на депозитите в лева са в рамките от 1.20 % до 6 % (31.12.2012 г.: от 2.25 % до 6.5 %).

Към 31.12.2013 г. амортизируемата стойност на предоставените депозити във валута включва: 704 х.щ.д. (31.12.2012 г.: 703 х.щ.д.) при договорени лихвени нива от 1.2 % (31.12.2012 г.: 1.2 %).

24. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ*Паричните средства и парични еквиваленти* включват:

	31.12.2013 BGN '000	31.12.2012 BGN '000
Срочни депозити в лева с оригинален матуритет до 3 месеца	10,052	65
Разплащателни сметки в лева	8,857	11,602
Разплащателни сметки във валута	337	2,436
Парични средства в каса	7	5
Общо:	19,253	14,108

Срочният депозит в размер на 10,052 х.лв. към 31.12.2013 г. представлява овърнайт депозит с договорена лихва 0.10 %. Договореният лихвен процент на депозита към 31.12.2012 г. е в размер на 5.75 %.

Паричните средства по разплащателни сметки във валута са в щатски долари – 201 х. щ.д. и в евро – 26 х.евро (31.12.2012 г.: 2,411 х. щ.д. и 25 х.евро).

Лихвените равнища по разплащателните сметки в евро и лева за 2013 г. са в размер от 0 % до 0.5 % (2012 г.: от 0.01 % до 0.1 %). Разплащателните сметки в щатски долари не се олихвяват.

БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2013 г.

25. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ

Структурата на собствения капитал на дружеството към 31 декември включва:

	31.12.2013 BGN '000	31.12.2012 BGN '000
Основен акционерен капитал	10,639	10,639
Резерви	46,161	46,157
Неразпределена печалба	8,785	8,546
Общо	65,585	65,342

Основен акционерен капитал

Към 31.12.2013 г. регистрираният акционерен капитал на “БОРИКА- БАНКСЕРВИЗ” АД е разпределен в 1,063,894 броя напълно платени обикновени поименни акции с право на глас с номинална стойност 10 лв. всяка една (31.12.2012 г.: 1,063,894 броя напълно платени обикновени поименни акции с право на глас с номинална стойност 10 лв. всяка една).

През 2013 г. и 2012 г. няма движение в броя напълно платени обикновени поименни акции с право на глас.

Резервите на дружеството, включително неразпределената печалба са обобщено представени в таблицата по-долу:

	31.12.2013 BGN '000	31.12.2012 BGN '000
Законови резерви	1,064	1,064
Допълнителни резерви	45,097	45,093
Неразпределена печалба	8,785	8,546
Общо	54,946	54,703

Законовите резерви в размер на 1,064 х.лв. (31.12.2012 г: 1,064 х.лв.) включват изцяло сумите за фонд „Резервен” като са формирани от разпределение на печалбите на двете предишни следи се дружества БОРИКА АД и Банксервиз АД, съгласно изискванията на Търговския закон и уставите на дружествата. Новото дружество - БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД е правопреемник на тези резерви.

Допълнителните резерви в размер на 45,097 х. лв. (31.12.2012 г.: 45,093 х.лв.) са формирани по аналогичен на законовите резерви начин от разпределение на печалбите по решение на акционерите и могат да бъдат използвани за разпределение на дивиденди, както и за увеличение на основния капитал и за покриване на загуби.

БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2013 г.

	2013 BGN '000	2012 BGN '000
Салдо на 1 януари	45,093	45,093
Разпределение на печалбата за резерви	4	-
Салдо на 31 декември	45,097	45,093

Към 31 декември *неразпределената печалба* в размер на 8,785 х.лв. (31.12.2012 г.: 8,546 х.лв.), включва и признатата натрупана актюерска загуба в размер на 51 х.лв. (31.12.2012 г.: 44 х.лв.), отчетена при последващи оценки на планове с дефинирани пенсионни доходи във връзка с промяната в МСС 19 *Пенсионни и други доходи на наети лица*.

Движението на *неразпределената печалба* включва:

	2013 BGN '000	2012 BGN '000
Салдо на 1 януари	8,546	7,969
Разпределение на печалбата за резерви	(4)	-
Плащане на дивиденди	(8,586)	(7,841)
Нетна печалба за годината	8,836	8,492
Актюерски загуби от последващи оценки (Приложение №13)	(7)	(74)
Салдо на 31 декември	8,785	8,546

26. ПАСИВИ ПО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ

Отсрочените данъци върху печалбата към 31 декември са свързани със следните обекти в отчета за финансовото състояние:

Описание на обектите	временна	данък	временна	данък
	разлика		разлика	
	31.12.2013	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2012
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Имоти, машини и оборудване	6,235	(623)	5,690	(569)
Общо пасиви по отсрочени данъци	6,235	(623)	5,690	(569)
Начисления за дългосрочни задължения към персонала при пенсиониране	(446)	45	(394)	39
Начисления за неползвани отпуски	(414)	41	(370)	37
Неизплатени възнаграждения на физически лица	(100)	10	-	-
Обезценка на материални запаси	(40)	4	(43)	5
Обезценка на вземания	(10)	1	(68)	7
Общо активи по отсрочени данъци	(1,010)	101	(875)	88
Нетно салдо на отсрочени данъци върху печалбата	5,225	(522)	4,815	(481)

При признаването на отсрочените данъчни активи е взета предвид вероятността, отделните разлики да имат обратно проявление в бъдеще и възможностите на дружеството да генерира достатъчна данъчна печалба през следващите отчетни периоди.

Изменението в салдото на отсрочените данъци за годината е както следва:

Отсрочени данъчни (пасиви)/активи	Салдо на 1 януари 2013 година	Признати в печалбата или загубата за годината икономия/ (разход)	Салдо на 31 декември 2013 година
	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Имоти, машини и оборудване	(569)	(54)	(623)
Начисления за дългосрочни задължения към персонала при пенсиониране	39	6	45
Начисления за неползвани отпуски	37	4	41
Неизплатени възнаграждения на физически лица	-	10	10
Обезценка на материални запаси	5	(1)	4
Обезценка на вземания	7	(6)	1
Общо	(481)	(41)	(522)

БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2013 г.

<i>Отсрочени данъчни (пасиви)/активи</i>	<i>Салдо на 1 януари 2012 година</i>	<i>Признати в печалбата или загубата за годината икономия/ (разход)</i>	<i>Салдо на 31 декември 2012 година</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Имоти, машини и оборудване	(575)	6	(569)
Начисления за дългосрочни задължения към персонала при пенсиониране	46	(7)	39
Начисления за неползвани отпуски	35	2	37
Обезценка на материални запаси	5	-	5
Обезценка на вземания	-	7	7
Общо	(489)	8	(481)

27. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА ПРИ ПЕНСИОНИРАНЕ

Дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране включват сегашната стойност на задължението на дружеството за изплащане на обезщетения на лица от наетия персонал към датата на отчета за финансово състояние при настъпване на пенсионна възраст.

Съгласно Кодекса на труда в България всеки служител има право на обезщетение в размер на две брутни заплати при пенсиониране, а ако е работил при същия работодател през последните 10 години от трудовия му стаж, обезщетението е в размер на шест брутни заплати към момента на пенсиониране. Това е план с дефинирани доходи. (Приложение № 2.16).

За определяне на тези задължения дружеството е направило актюерска оценка, като е ползвало услугите на сертифициран актюер.

Изменението в сегашната стойност на задълженията към персонала при пенсиониране е както следва:

	<i>2013 BGN '000</i>	<i>2012 BGN '000</i>
Сегашна стойност на задълженията на 1 януари	437	335
Разход за лихви за годината	19	18
Разход за текущ стаж за годината	57	38
Плащания през годината	(22)	(33)
Ефекти от последващи оценки за годината, в т.ч.:	6	79
<i>Актюерски (печалби)/загуби от корекции, дължащи се на опита</i>	<i>(19)</i>	<i>56</i>
<i>Актюерски загуби от промяна в използваните демографски предположения</i>	<i>11</i>	<i>1</i>
<i>Актюерски загуби от промяна в използваните финансови предположения</i>	<i>14</i>	<i>22</i>
Сегашна стойност на задължението на 31 декември	497	437

БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2013 г.

Начислени суми в отчета за всеобхватния доход по дългосрочни доходи на персонала при пенсиониране са:

	2013	2012
	BGN'000	BGN'000
Разход за текущ стаж	56	43
Разход за лихви	19	18
Компоненти на разходите по планове с дефинирани доходи, признати в печалбата или загубата (Приложение № 8)	75	61
Ефекти от последващи оценки на задълженията към персонала при пенсиониране, в т.ч. от:		
Актюерски (печалби)/загуби от корекции, дължащи се на опита	(16)	51
Актюерски загуби от корекции, дължащи се на промяна в демографските предположения	11	1
Актюерски загуби от промени във финансовите предположения	12	22
Компоненти на разходите по планове с дефинирани доходи, признати в други компоненти на всеобхватния доход (Приложение № 13)	7	74
Общо:	82	135

При определяне на настоящата стойност към 31.12.2013 г. са направени следните актюерски предположения:

- за определяне на дисконтовия фактор е използвана норма на база годишен лихвен процент в размер на 4 % (2012 г.: 4.5 %). Направеното предположение се базира на данните за доходността на дългосрочните ДЦК с 10 годишен матуритет;
- предположението за бъдещото ниво на работните заплати се базира на предоставената информация от ръководството на дружеството и по години е както следва:
 - 2014 г. – 3.0 % спрямо нивото от 2013 г.;
 - 2015 г. – 3.0 % спрямо нивото от 2014 г.;
 - 2016 г. и всяка следваща година – 4.0 % спрямо нивото от предшестващата я година;
- смъртност – по таблицата за смъртност на НСИ за общата смъртност на населението на България за периода 2010 г. - 2012 г. (2012 г: 2009 г. - 2011 г.);
- темп на текучество – между 0 и 12 % в зависимост от пет обособени възрастови групи (2012 г.: между 0 и 12 %).

Този план с дефинирани доходи създава експозиция на дружеството към следните рискове: инвестиционен, лихвен, риск свързан с дълголетие и риск свързан с нарастването на работните заплати. Ръководството на дружеството ги определя по следния начин:

БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2013 г.

- за инвестиционния – доколкото това е нефондиран план, дружеството следва да наблюдава и текущо балансира предстоящите плащания по него с осигуряването на достатъчен паричен ресурс. Историческият опит, а и структурата на задължението, показват, че необходимият по години ресурс не е съществен спрямо обичайно поддържаните ликвидни средства;
- за лихвения - всяко намаление на доходността на ДЦК с подобна срочност води до увеличение на задължението по плана;
- за риска, свързан с дълголетие - сегашната стойност на задължението към персонала при пенсиониране се изчислява прилагайки най-добрата преценка и актуална информация за смъртността на участниците в плана. Увеличението на продължителността на живота би повлияла за евентуално увеличение на задължението. През последните години се наблюдава относителна устойчивост на този показател; и
- за риска, свързан с нарастването на работните заплати - сегашната стойност на задължението към персонала при пенсиониране се изчислява прилагайки най-добрата преценка за бъдещото нарастване на работните заплати на участниците в плана. Такова увеличение би довело до увеличение на задължението на плана.

Анализът на чувствителността на основните актюерски предположения се основава на разумно възможните промени в тези предположения към края на отчетния период като се приема, че останалите остават непроменени.

Ефектите от изменението (увеличение или намаление) с 1 % на:

а. ръста на заплатите

б. на дисконтовата норма

в. текучество

върху сумата на отчетените разходи за текущ стаж и лихви за 2013 г. и респ. върху сегашната стойност на задължението за изплащане на дефинирани доходи при пенсиониране, са оценени както следва:

Ефекти върху размера на отчетеното задължение към 31.12.2013 г. от промяна на основните предположенията:

	<i>Увеличение</i>	<i>Намаление</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Изменение на ръста на заплатите	38	(34)
Изменение на дисконтовата норма	(34)	39
Изменение на текущото	(36)	32

БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2013 г.

Ефекти върху размера на отчетените разходи за 2013 г. от промяна на основните предположенията:

	<i>Увеличение</i>	<i>Намаление</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Изменение на ръста на заплатите	7	(6)
Изменение на дисконтовата норма	(2)	2
Изменение на текущото	(6)	5

Средната продължителност на дългосрочното задължение към персонала по плана с дефинирани доходи към 31.12.2013 г. е 7.4 години.

Очакваните плащания на обезщетения при пенсиониране по плана с дефинирани доходи за следващите три години е както следва:

	<i>суми при пенсиониране по възраст и стаж</i>	<i>суми при пенсиониране по болест</i>	<i>общо</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Плащания през 2014 г.	89	3	92
Плащания през 2015 г.	35	3	38
Плащания през 2016 г.	38	3	41
	162	9	171

28. ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Търговските задължения включват:

	<i>31.12.2013</i>	<i>31.12.2012</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Задължения към доставчици	284	309
Клиенти по аванси	105	127
Общо	389	436

Задълженията към доставчици към 31.12.2013 г. са в лева – 181 х.лв. (31.12.2012 г.: 171 х.лв.) в евро – 100 х.лв. (31.12.2012 г.: 134 х.лв.) и в щ.д. – 3 х.лв. (31.12.2012 г.: 4 х.лв.), безлихвени и са погасени в началото на 2014 г.

Всички задължения са обичайно с кредитен период от 30 дни от датата на получаване на фактурата.

БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2013 г.

29. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ДАНЪЦИ*Задълженията за данъци* включват:

	31.12.2013 BGN '000	31.12.2012 BGN '000
Данък върху доходите на физически лица	158	-
Данък добавена стойност	140	253
Данъци при източника и други данъци	9	3
Данък печалба	-	121
Общо	307	377

Данъчните задължения на дружеството към 31.12.2013 г. са текущи.

До датата на издаване на отчета на дружеството не са извършени ревизии и проверки.

За двете предишни слели се дружества, извършените проверки и ревизии са както следва:

а) БОРИКА АД:

- Данъчна проверка по Закона за корпоративното подоходно облагане – до 31.12.2005 г.
- Данъчна проверка по ЗДДС – до 31.12.2005 г.
- Национален осигурителен институт – до 30.06.2004 г.

б) Банксервиз АД:

- Данъчна проверка по Закона за корпоративното подоходно облагане – до 31.12.2002 г.
- Данъчна проверка по ЗДДС – до 31.12.2002 г.
- Национален осигурителен институт – до 31.12.2000 г.

Данъчна ревизия се извършва в петгодишен срок от изтичане на годината, през която е подадена данъчната декларация за съответното задължение. Ревизията потвърждава окончателно данъчното задължение на съответното дружество-данъчно задължено лице, освен в изрично предвидените от законодателството случаи.

БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2013 г.

30. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И СОЦИАЛНОТО ОСИГУРЯВАНЕ*Задълженията към персонала и социално осигуряване* включват:

	31.12.2013 BGN '000	31.12.2012 BGN '000
Задължения по неизползвани компенсируеми отпуски	364	326
Задължения за социално осигуряване върху неизползван отпуск	51	44
Текущи задължения за възнаграждения	105	-
Задължения за социално осигуряване върху текущи задължения	183	-
Общо	703	370

31. СВЪРЗАНИ ЛИЦА И СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА*Свързани лица и вид свързаност*

Българска народна банка (БНБ) притежава 36.11 % от капитала на дружеството, като се явява основен акционер-инвеститор, а дружеството - нейно асоциирано предприятие.

Сделки със свързани лица

Осъществените през 2013 година и 2012 година сделки с Българска народна банка са както следва:

	31.12.2013 BGN '000	31.12.2012 BGN '000
Доставки, в т.ч.:	1,000	113
Покупка на идеални части от земя	891	-
Годишна такса за системен оператор	40	40
Доставка на услуги	69	73
Продажби, в т.ч.:	487	475
Разработване и поддръжка на софтуер	372	367
Обработка и пренос на информация	66	60
Услуги по БИСЕРА	24	24
Други	25	24

Съвместна дейност

На 12 декември 2013 г. БОРИКА-БАНКСЕРВИЗ АД е сключило договор за съвместно проектиране и изграждане на касов и информационен център с БНБ (*Приложение № 19*).

БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2013 г.

Открити разчети със свързани лица

Към 31.12.2013 г. вземанията от свързани лица са в размер на 9 х. лв. (31.12.2012 г.: 50 х.лв.).

Към 31.12.2013 г. задълженията към свързани лица са в размер на 4 х. лв. (31.12.2012 г. : 7 х.лв.).

Възнаграждения на ключов управленски персонал

Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват заплати и други краткосрочни доходи в размер на 689 х.лв. за 2013 г. (2012 г.: 655 х.лв.).

32. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ

Значителни ангажименти, свързани с инвестиции на дружеството

През 2012 г. БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД сключва договор с доставчик за разработване и внедряване на Интегрираната система за управление и наблюдение на ИТ и бизнес услуги на обща стойност 2,267 х.лв. (без ДДС). Предметът на договора е разпределен в четири етапа/фази/ на изпълнение. Към 31.12.2013 г. са завършени изцяло първи и трети етап от проекта. Изпълнението на етап две и етап четири по договора е съответно 90 % и 50 %. (*Приложение № 7, Приложение № 14 и Приложение № 15*). През 2014 г. се очаква договорът да бъде финализиран.

Значителни ангажименти, свързани с извършване на услуги от дружеството –

През 2012 г. БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД сключва договор с клиент за разработване, доставка, инсталация, внедряване и тестване на софтуерен продукт, който е на обща стойност 1,855 х.лв.(без ДДС). Окончателното изпълнение на договора е извършено през 2013 година (*Приложение № 3*). (Към 31.12.2012 г. е завършен първия етап от проекта (*Приложение № 3*)).

33. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК

В хода на обичайната си стопанска дейност дружеството е изложено на различни финансови рискове, най-важните от които са: пазарен риск (включващ валутен риск, лихвен и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено-обвързани парични потоци. Общото управление на риска е фокусирано върху трудностите на прогнозиране на финансови пазари и достигане минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които биха могли да се отразят върху финансовите резултати и състояние на дружеството. Текущо финансовите

БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2013 г.

рискове се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, въведени, за да се определят адекватни цени на услугите, предоставяни от дружеството, да се оценят адекватно пазарните обстоятелства на извършваните от него инвестиции и формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

Категории финансови инструменти:

	31.12.2013	31.12.2012
	BGN '000	BGN '000
Финансови активи		
Финансови активи на разположение за продажба	14	14
Кредити и вземания, в т.ч.:	38,540	38,866
Търговски вземания и други вземания	1,265	1,960
Блокирани и срочни депозити в банки	18,022	22,798
Парични средства и парични еквиваленти	19,253	14,108
Общо финансови активи	38,554	38,880
Финансови пасиви		
Задължения към доставчици	284	309
Общо финансови пасиви	284	309

По-долу са описани различните видове рискове, на които е изложено дружеството при осъществяване на търговските му операции, както и възприетият подход при управлението на тези рискове.

Пазарен риск**а. Валутен риск**

Дружеството не е изложено на значителен валутен риск, защото почти изцяло неговите операции и сделки са деноминирани в български лева и/или евро, доколкото последното е с фиксиран курс спрямо лева по закон. То поддържа и определени валутни експозиции, деноминирани в щатски долари под формата основно на банкови депозити и текущи сметки с парични средства, необходими предимно за осигуряване на бъдещи разплащания по доставки на активи за дейността, деноминирани в щатски долари.

За контролиране на валутния риск в дружеството има процедури за ежедневно наблюдение на движенията във валутния курс на щатския долар и контрол върху предстоящи плащания и начина на инвестирането на паричните средства в щатски долари. През 2013 г. дружеството е продало значителна част от щатските си долари, с което е минимизирало риска от евентуални бъдещи загуба в резултат на промяната в курса на долара спрямо лева.

БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2013 г.

Таблиците по-долу обобщават експозицията на дружеството към валутния риск:

<i>31 декември 2013 година</i>	<i>в USD</i>	<i>в EUR</i>	<i>в български лева</i>	<i>Общо</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Финансови активи				
<i>Финансови активи на разположение за продажба</i>	-	-	14	14
<i>Кредити и вземания, в т.ч.:</i>	1,352	83	37,105	38,540
Търговски вземания и други вземания	67	32	1,166	1,265
Блокирани и срочни депозити в банки	999	-	17,023	18,022
Парични средства и парични еквиваленти	286	51	18,916	19,253
Общо финансови активи	1,352	83	37,119	38,554
Финансови пасиви				
Задължения към доставчици	3	100	181	284
Общо финансови пасиви	3	100	181	284
<i>31 декември 2012 година</i>	<i>в USD</i>	<i>в EUR</i>	<i>в български лева</i>	<i>Общо</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Финансови активи				
<i>Финансови активи на разположение за продажба</i>	-	-	14	14
<i>Кредити и вземания, в т.ч.:</i>	3,483	85	35,298	38,866
Търговски вземания и други вземания	27	60	1,873	1,960
Блокирани и срочни депозити в банки	1,045	-	21,753	22,798
Парични средства и парични еквиваленти	2,411	25	11,672	14,108
Общо финансови активи	3,483	85	35,312	38,880
Финансови пасиви				
Задължения към доставчици	4	134	171	309
Общо финансови пасиви	4	134	171	309

Валутният риск спрямо промените на курса на българския лев спрямо щатския долар се наблюдава текущо, като дружеството поддържа парични средства в щатски долари в рамките на прогнозните плащания в тази валута.

Анализ на валутната чувствителност

В таблицата по-долу е представена валутната чувствителност на валутната експозиция на дружеството спрямо щатския долар при 10 % увеличение/намаление на текущите обменни курсове на българския лев спрямо щатския долар на база структурата на валутните активи и

БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2013 г.

пасиви към 31 декември и при предположение, че се игнорира влиянието на останалите променливи величини. Ефектът е измерен и представен като влияние върху финансовия резултат след облагане с данъци и върху собствения капитал.

	<i>USD</i>	
	<i>2013</i>	<i>2012</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
<i>Финансов резултат (печалба или загуба) +</i>	121	313
<i>Собствен капитал (натрупани печалби) +</i>	121	313
<i>Финансов резултат (печалба или загуба) -</i>	(121)	(313)
<i>Собствен капитал (натрупани печалби) -</i>	(121)	(313)

При увеличение с 10 % на курса на щатския долар спрямо българския лев крайният ефект върху печалбата на дружеството (след облагане) би бил увеличение с 121 х.лв. или 1 % (за 2012 г.:313 х.лв. или 4 %). Съответно същият ефект би имало и върху собствения капитал.

При намаление с 10 % на курса на щатския долар спрямо българския лев крайният ефект върху печалбата на дружеството (след облагане) би бил равен и реципрочен на посочения по-горе при увеличението.

Ръководството е на мнение, че посоченият по-горе анализ на валутната чувствителност на база балансовата структура на валутните активи и пасиви отразява и валутната чувствителност на дружеството за съответния период (отчетна година).

б. Ценови риск

Дружеството не е изложено на ценови риск за негативни промени в цените на услугите и стоките, обект на неговите операции, защото те са специфични за определен кръг клиенти и доставчици и има установени процедури за периодично актуализиране спрямо промените на пазара. Също така то няма практика да инвестира активно в ценни книжа. Инвестициите му във финансови активи държани и за продажба са в затворени дружества, чиито акции не се търгуват.

Кредитен риск

Основните финансови активи на дружеството са под формата на парични средства, текущи и срочни депозитни банкови сметки, търговски и други краткосрочни вземания.

При осъществяване на своята дейност дружеството е изложено на кредитен риск, който е свързан с риска някой от контрагентите му да не бъде в състояние да изпълни изцяло и в обичайно предвидените срокове задълженията си към него.

Финансовите активи на дружеството са концентрирани в две групи: парични средства и вземания от клиенти. За ограничаване на риска относно паричните средства политика на дружеството е да оперира само със стабилни финансови институции в България с висока репутация и ликвидна стабилност. Едновременно те се явяват и негови акционери.

БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД**ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2013 г.**

По отношение на клиентите, които са основно банките в България, политиката на дружеството е да извършва продажбите си при условията на незабавно плащане. Събираемостта и концентрацията на вземанията се контролират текущо и стриктно от финансово счетоводния отдел, съгласно установената политика на дружеството. За целта ежедневно се прави преглед на откритите позиции по клиенти, както и получените постъпления, като се извършва равнение и анализ. Поради това е установен обичаен кредитен период и респ. събираемост в рамките на 30 дни.

Най-голяма концентрация на вземания към 31.12.2013 г. и към 31.12.2012 г., изчислена като относителен дял спрямо балансовата стойност на търговските вземания, дружеството има към следните клиенти:

	31.12.2013	
	<i>BGN'000</i>	%
клиент 1	82	6.82%
клиент 2	82	6.81%
клиент 3	78	6.48%
клиент 4	65	5.43%

	31.12.2012	
	<i>BGN'000</i>	%
клиент 1	122	6.97%
клиент 5	123	7.04%
клиент 6	101	5.74%
клиент 4	95	5.45%

Концентрацията на вземанията от търговски банки по предоставени парични средства в разплащателни сметки и срочни депозити към 31.12.2013 г. и към 31.12.2012 г., изчислена като относителен дял спрямо балансовата стойност на паричните средства и парични еквиваленти и депозити в банки е както следва:

	31.12.2013	
	<i>BGN'000</i>	%
банка 1	21,430	57.50%
банка 2	5,058	13.57%

	31.12.2012	
	<i>BGN'000</i>	%
банка 1	19,882	53.88%
банка 3	4,585	12.43%

БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2013 г.

Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация дружеството да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж. То провежда консервативна политика по управление на ликвидността, чрез която постоянно поддържа оптимален ликвиден запас парични средства и добра способност на финансиране на стопанската си дейност. Дружеството генерира и разполага с достатъчно собствени оборотни средства и не ползва привлечени кредитни ресурси. Текущо матуритетът и своевременното осъществяване на плащанията се следи от финансовия отдел, като се поддържа ежедневна информация за наличните парични средства и предстоящите плащания. За свободните средства се обмисля временно инвестиране при най-добри лихвени равнища – основно в банкови депозити с матуритет между 6 до 12 месеца.

Матуритетен анализ

По-долу са представени финансовите недеривативни активи и пасиви на дружеството към датата на отчета за финансовото състояние, групирани по остатъчен матуритет, определен спрямо договорения матуритет и парични потоци. Таблицата е изготвена на база недисконтирани парични потоци и най-ранна дата, на която вземането, респ. задължението е изискуемо.

<i>31 декември 2013 година</i>	<i>На</i>	<i>до 1 м.</i>	<i>от 1</i>	<i>от 3 м.</i>	<i>от 6 м.</i>	<i>над</i>	<i>Общо</i>
	<i>виждане</i>		<i>до 3 м.</i>	<i>до 6 м.</i>	<i>до 12 м.</i>	<i>12 м.</i>	
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Финансови активи							
<i>Финансови активи на разположение за продажба</i>	-	-	-	-	-	14	14
<i>Кредити и вземания, в т.ч.:</i>	19,253	4,262	6,305	3,089	5,697	119	38,725
Търговски вземания и други вземания	-	1,215	46	-	4	-	1,265
Блокирани и срочни депозити в банки	-	3,047	6,259	3,089	5,693	119	18,207
Парични средства и парични еквиваленти	19,253	-	-	-	-	-	19,253
Общо финансови активи	19,253	4,262	6,305	3,089	5,697	133	38,739
Финансови пасиви							
Задължения към доставчици	-	284	-	-	-	-	284
Общо финансови пасиви	-	284	-	-	-	-	284

БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2013 г.

<i>31 декември 2012 година</i>	<i>На</i>	<i>до 1 м.</i>	<i>от 1</i>	<i>от 3 м.</i>	<i>от 6 м.</i>	<i>над</i>	<i>Общо</i>
	<i>виждане</i>		<i>до 3 м.</i>	<i>до 6 м.</i>	<i>до 12 м.</i>	<i>12 м.</i>	
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Финансови активи							
<i>Финансови активи на разположение за продажба</i>							
	-	-	-	-	-	14	14
<i>Кредити и вземания, в т.ч.:</i>	14,043	8,192	1,265	3,657	12,130	119	39,406
Търговски вземания и други вземания	-	1,632	87	-	302	-	2,021
Блокирани и срочни депозити в банки	-	6,494	1,178	3,657	11,828	119	23,276
Парични средства и парични еквиваленти	14,043	66	-	-	-	-	14,109
Общо финансови активи	14,043	8,192	1,265	3,657	12,130	133	39,420
Финансови пасиви							
Задължения към доставчици	-	309	-	-	-	-	309
Общо финансови пасиви	-	309	-	-	-	-	309

Риск на лихвоносните парични потоци

В структурата на активите и пасивите на дружеството лихвоносните финансови инструменти имат изразен дял в паричните средства по текущи банкови сметки и предоставени срочни банкови депозити. Затова приходите и оперативните парични потоци са повлияни от промените в пазарните лихвени равнища на депозитите. Основната част от лихвоносните активи (депозитите в банки) са с фиксиран лихвен процент, който се запазва непроменен до падежа на съответния депозит. Ръководството текущо наблюдава и разпределя матуритетната структура на депозитите по начин, който да осигури минимизиране на ефекта от евентуална негативна за дружествата промяна в пазарните лихвени равнища.

И към 31.12.2013 г. дружеството не е изложено на лихвен риск от своите дългосрочни и краткосрочни задължения, защото те са обичайно търговски и не са лихвоносни (и за двете представени години).

<i>31 декември 2013 година</i>	<i>с плаващ</i>	<i>с фиксиран</i>	<i>безлихвени</i>	<i>Общо</i>
	<i>лихвен %</i>	<i>лихвен %</i>		
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Финансови активи				
<i>Финансови активи на разположение за продажба</i>				
	-	-	14	14
<i>Кредити и вземания, в т.ч.:</i>	8,908	27,905	1,727	38,540
Търговски вземания и други вземания	-	-	1,265	1,265
Блокирани и срочни депозити в банки	-	17,853	169	18,022
Парични средства и парични еквиваленти	8,908	10,052	293	19,253
Общо финансови активи	8,908	27,905	1,741	38,554
Финансови пасиви				
Задължения към доставчици	-	-	284	284
Общо финансови пасиви	-	-	284	284

БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2013 г.

<i>31 декември 2012 година</i>	<i>с плаващ лихвен %</i>	<i>с фиксиран лихвен %</i>	<i>безлихвени</i>	<i>Общо</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Финансови активи				
<i>Финансови активи на разположение за продажба</i>	-	-	14	14
<i>Кредити и вземания, в т.ч.:</i>	11,627	22,437	4,802	38,866
Търговски вземания и други вземания	-	-	1,960	1,960
Блокирани и срочни депозити в банки	-	22,372	426	22,798
Парични средства и парични еквиваленти	11,627	65	2,416	14,108
Общо финансови активи	11,627	22,437	4,816	38,880
Финансови пасиви				
Задължения към доставчици	-	-	309	309
Общо финансови пасиви	-	-	309	309

Управление на капиталовия риск

С управлението на капитала дружеството цели да създава и поддържа възможности то да продължи да функционира като действащо предприятие и да осигурява съответната възвръщаемост на инвестираните средства на акционерите и стопански ползи на другите заинтересовани лица от и участници в неговия бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура, за да се редуцират разходите за капитал.

Дружеството текущо наблюдава осигуреността и структурата на капитала си. Характерното за него е, че то традиционно финансира дейността си от собствените си генерирани печалби.

Справедлива стойност

Концепцията за справедливата стойност предполага реализиране на финансови инструменти чрез продажба. В повечето случаи, обаче, особено по отношение на търговските и други краткосрочни вземания и задължения, и банковите депозити, дружеството очаква да реализира тези финансови активи чрез тяхното цялостно обратно изплащане или респ. погасяване във времето. Затова те се представят по тяхната амортизируема стойност. Също така голямата част от финансовите активи и пасиви са краткосрочни по своята същност (търговски вземания, банкови депозити и търговски задължения) и поради това тяхната справедлива стойност е приблизително равна на балансовата им стойност. Изключение от това правило са част от инвестициите в други дружества като малцинствено участие, за които няма пазар и обективни условия за определяне по достоверен начин на тяхната справедлива стойност, поради което е прието те да се представят по цена на придобиване (себестойност).

Доколкото все още не съществува достатъчно разработен пазар на финансови инструменти в България, със стабилност, достатъчни обеми и ликвидност за покупки и

БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2013 г.

продажби на някои финансови активи и пасиви, за тях няма на разположение достатъчно и надеждни котировки на пазарни цени, поради което се използват други алтернативни оценъчни методи и техники.

Ръководството на дружеството счита, че при съществуващите обстоятелства представените в отчета за финансово състояние оценки на финансовите активи и пасиви са възможно най-надеждни, адекватни и достоверни за целите на финансовата отчетност.

Гриф С2

ДОКЛАД

ЗА

ДЕЙНОСТТА

НА БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ АД

ЗА 2013 Г.

СЪДЪРЖАНИЕ:

БОБС – ФИНАНСОВА УСТОЙЧИВОСТ И УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА БИЗНЕС ПРОЦЕСИТЕ.....	3	ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ	28
АКЦЕНТИ 2013 г.	4	РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА.....	29
ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ 2013	5	БАЛАНС – СТРУКТУРА И ИЗМЕНЕНИЯ.....	31
УПРАВЛЕНИЕ И ПРОФИЛ НА ДРУЖЕСТВОТО	7	ТЪРГОВСКА ПОЛИТИКА	32
ОФИСИ И ПРЕДСТАВИТЕЛСТВА В СТРАНАТА	7	УПРАВЛЕНИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ	34
ДАННИ ЗА ЧЛЕНОВЕТЕ НА СД НА „БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ“ АД ЗА 2013, СЪГЛАСНО ИЗИСКВАНИЯТА НА ЧЛ. 247, ал. 2 от т. 2-ра до т.5- та от ТЗ.	8	ИНФРАСТРУКТУРА.....	35
ПРИХОДИ ОТ УСЛУГИ.....	10	ИНФОРМАЦИОННА СИГУРНОСТ.....	39
ПЛАТЕЖНИ СИСТЕМИ	11	ЗАКЛЮЧЕНИЕ	41
БИСЕРА 6	12		
БИСЕРА 7 EUR.....	14		
БОРИКА	17		
ДОБАВЕНИ УСЛУГИ.....	19		
КАРТИ	20		
ТЕРМИНАЛНИ УСТРОЙСТВА	21		
ДОПЪЛНИТЕЛНИ УСЛУГИ.....	22		
ИНФОРМАЦИОННИ СИСТЕМИ И ТЕХНОЛОГИИ.....	23		
СЕБРА	25		
СОФТУЕРНИ УСЛУГИ.....	26		
МРЕЖОВИ УСЛУГИ.....	26		
ДРУГИ УСЛУГИ.....	27		
ПРИХОДИ ОТ ПРОДАЖБА НА СТОКИ	28		

БОБС – ФИНАНСОВА УСТОЙЧИВОСТ И УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА БИЗНЕС ПРОЦЕСИТЕ

През изминалата година предизвикателствата пред бизнеса и пазара на платежни и информационни услуги продължиха. Те изискват гъвкави и ефективни решения.

В условията на глобализирането на финансовите услуги и динамичната външна среда, през изминалата година БОБС фокусира усилията си върху развитието и усъвършенстването на бизнес процесите в дружеството, с цел постигане на по – голяма ефективност от управлението на всички ресурси, като въвежда новите технологии, стремейки се към запазване на стабилността и консервативния подход в управлението на рисковете, в качеството си на платежен оператор.

Основните акценти в управлението на дружеството през годината бяха насочени към:

- подобряване на управлението и контрола на вътрешните ресурси на дружеството;
- развитие на персонализационния център;
- постигане на симетричност и взаимозаменяемост на основен и резервен център за данни;
- високо качество на услугите и запазване на доверието на клиентите;
- постигане на поставените цели;
- реализиране на планирания финансов резултат.

АКЦЕНТИ 2013 г.

Mobb

На 7.10.2013 г. официално стартира новата услуга за мобилни разплащания с карти. На пазара за платежни услуги беше предложена първата по рода си у нас услуга, която може да работи на всички съвременни мобилни телефони, без промяна в SIM картата или хардуера на телефона. Към Mobb вече са включени картите на седем от банките в страната.

CashM – иновативна услуга за нареждане на суми през банкомат и тегленето им чрез използване на мобилен телефон, без наличие на банкова карта. Услугата е внедрена през 2013 г., като през следващата година предстои предлагането ѝ чрез повече търговски банки.

ЕРМИС

През 2013 г. беше пусната в експлоатация система ЕРМИС за нотифициране на събития чрез SMS. Системата се ползва при картови тегления, при изпращане и получаване на информация за ПИН и пр. Може да бъде ползвана и за събития, които не са свързани с картови продукти.

Награда на БАИТ за мобилно приложение

На официална церемония под патронажа на Президента на Република България, Българската Асоциация по Информационни Технологии (БАИТ) раздаде награди в областта на ИТ услугите за 2013 г. БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ

АД, спечели престижната награда за услугата Mobb в категорията „мобилно приложение“.

Награда за проект eID

БОБС приключи в срок реализацията на проекта eID от спечеления Лот 1 в обществена поръчка „Създаване на регистър за електронна идентичност на потребителите“. Проектът за електронна идентичност, чийто бенефициент е МТИТС, получи награда за добри практики от Оперативна програма „Административен капацитет“. Наградата беше дадена на министерството от Управляващия орган на ОПАК.

Награда "True Leaders"

БОРИКА - БАНКСЕРВИЗ" АД бе отличено с наградата "True Leaders" на ICAP Bulgaria. Наред с това на "БОРИКА - БАНКСЕРВИЗ" АД бе присъден престижния кредитен рейтинг B1. Институцията "True Leaders" отличава компаниите, покриващи едновременно следните измерими и обективни критерии:

- са сред 300-те най-печеливши компании по EBITDA;
- са увеличили броя на персонала спрямо предходен период;
- са на първо място в техния сектор;
- са с висок кредитен рейтинг (ICAP Credit Rating B2 – A1).

ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ 2013

Макроикономическа рамка 2013 г.

По данни от Доклада към Закона за държавния бюджет за 2014 г. и данни на НСИ към 11.2013 г., ръстът на БВП за третото тримесечие е 0.7 %. Ръстът на показателите внос и износ, инфлация и вътрешно потребление към края на годината достигат следните параметри:

Показатели	План 2013	2013
Реален растеж на БВП	1.90%	0.90%
Инфлация* – средна за периода	3.40%	-0.90%
Износ	-1.50%	8.90%
Внос	2.60%	5.70%
Инвестиции	0.80%	-0.30%
Валутен курс на щатския долар в края на годината	1.581	1.419
Безработица** – средна за периода	12.40%	12.90%

Източник: НСИ, БНБ (валутен курс)

* изчислена чрез индекс на потребителските цени

** % от работната сила

Темпът на растеж на износа и вноса оказват благоприятно влияние върху възстановяването на икономическия растеж на страната, като това е показател и за нарастващото търсене както на външния, така и на вътрешния пазар.

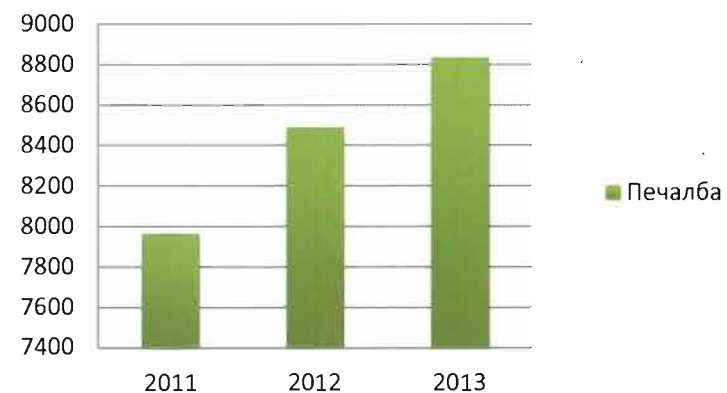
В настоящия отчет са показани резултатите от дейността на дружеството за 2013 г. в хил. лв. Представена е и сравнителна информация на данните за 2013 г. с данните за 2012 г.

Резултати

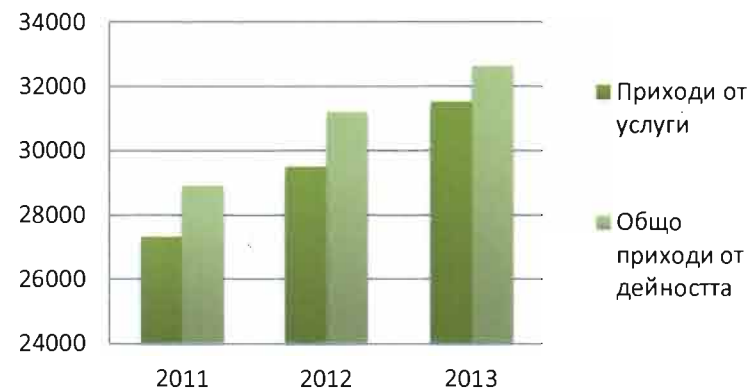
БОБС и през тази година отчита положителни финансови резултати.

Ключови показатели	2013	2012	2011
Финансови резултати (хил.лв.)			
Приходи от услуги	31 532	29 511	27 322
Общо приходи от дейността	32 651	31 128	28 927
Разходи за дейността	22 831	21 677	20 211
Печалба /преди данъци/	9 820	9 451	8 716
Нетна печалба	8 836	8 492	7 841
Доход на акция	8.31	7.98	7.37
Балансови показатели (хил.лв.)			
Активи	68 003	67 443	66 436
Текущи активи	39 919	40 263	40 469
Собствен капитал	65 585	65 342	64 765
Текущи задължения	1 399	1 183	847
Основни съотношения (%)			
Ликвидност	28.5 %	34.0	47.8
Рентабилност - обща (след данъци)	27.1 %	27.3 %	27.1 %
ROE - Възвръщаемост на капитала (след данъци)	13.5 %	13.0 %	12.1 %
ROA - Възвръщаемост на активите(след данъци)	13.0 %	12.6 %	11.8 %

Нетна печалба (х.лв.) на БОБС по години

Приходи (х.лв.) на БОБС по години

УПРАВЛЕНИЕ И ПРОФИЛ НА ДРУЖЕСТВОТО

Корпоративното управление на БОБС е система с ясно дефинирани функции, права и отговорности на всички нива – Общо събрание на акционерите, Съвет на директорите, структури в Централата и регионите.

„БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ“ АД е непублично акционерно дружество. Акционери са БНБ с 36.11 % и 27 търговски банки с общо 63.89 % от капитала. Записаният и внесен основен капитал на дружеството възлиза на 10 638 940 лв. и е разпределен в 1 063 894 бр. обикновени поименни акции с право на глас, всяка с номинална стойност 10 лева. Дружеството има едностепенна система на управление със съвет на директорите (СД) от 8 членове и състав, както следва:

- Калин Христов - председател;
- Виолина Маринова – зам. председател;
- Любомир Цеков - член;
- Георги Константинов - член;
- Левон Хампарцумян - член;
- Стилиян Вътев - член;
- Мартин Заимов - член;
- Емил Ангелов - член;

Дружеството се представлява и управлява от Любомир Цеков - Главен изпълнителен директор и от Александър Станев - Прокурист на дружеството.

ОФИСИ И ПРЕДСТАВИТЕЛСТВА В СТРАНАТА

„БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ“ АД има разкрити офиси извън централно управление в гр.София и представителства в следните градове:

Регион Изток: гр. Бургас, гр. Варна, гр. Добрич, гр. Шумен, гр. Сливен и гр.Ямбол;

Регион Запад: гр. Видин, гр. Монтана, гр. Враца, гр. Благоевград, гр. Кюстендил и гр. Перник.

Регион Север: гр. Велико Търново, гр. Плевен, гр. Ловеч, гр. Търговище, гр. Разград, гр. Русе и гр. Силистра;

Регион Юг: гр. Пловдив, гр. Пазарджик, гр. Стара Загора, гр. Хасково, гр. Кърджали и гр. Смолян.

ДАНИ ЗА ЧЛЕНОВЕТЕ НА СД НА „БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ“ АД ЗА 2013, съгласно изискванията на чл. 247, ал. 2 от т. 2-ра до т.5- та от ТЗ.

Съгласно Устава на „БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ“ АД, акционери и притежатели на акции, могат да бъдат само банки. Поради това условие, разпоредбите на чл. 247 ал. 2 т. 2 и 3 от ТЗ не са приложими за членовете на съвета на директорите на дружеството т.е. не могат да бъдат придобити, притежавани и прехвърлени от членовете на съвета през 2013 г. акции на дружеството, както и нямат права да придобиват такива.

Членовете на съвета на директорите: Калин Христов, Любомир Цеков, Виолина Маринова, Стилиян Вътев, Емил Ангелов и Левон Хампарцумян не участват в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници и не притежават повече от 25 % от капитала на друго дружество.

Г-н Георги Константинов притежава 25 % от капитала на „РИГА 25“ ООД и „ЕКОАКТИВ 7“ ООД.

Г-н Мартин Заимов притежава 100% от капитала на „Фиконко“ ЕООД, 100% от капитала на „Реформатор“ ЕООД, 50% от капитала на „Булвенчърс Кофи Шоп“ ООД.

Участието на членовете на съвета на директорите на „БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ“ АД в управлението на други дружества е следното:

- Любомир Цеков - не участва в други търговски дружества като прокурист, управител или член на съвети;
- Калин Христов – участва като Председател на СД на „Печатница БНБ“ АД и „Дружество за касови услуги“ АД;
- Виолина Маринова - Председател на УС на Банка ДСК ЕАД и Главен изпълнителен директор; Председател на НС на ПОК ДСК"Родина";
- Стилиян Вътев – председател на СД и Главен изпълнителен директор на ОББ АД; председател на СД на Интерлийз Ауто АД, председател на СД на ОББ „Асет мениджмънт“ АД, председател на СД на „Интерлийз“ АД; Председател на СД на ОББ МЕЛЛАЙФ Животозастрахователно дружество АД; Председател на СД на ОББ АIG Застрахователно и Презастрахователно Дружество АД; Член на СД на ОББ – Застрахователен брокер;
- Емил Ангелов - Изпълнителен директор и член на СД на Банка Пиреос България АД и Булфинейс АД; член на НС на Банка Пиреос Украйна; член на СД на Булфина АД и Пиреос Лизинг България АД;
- Левон Хампарцумян – член на УС и Главен изпълнителен директор на УниКредит Булбанк АД; Член на Надзорния съвет на: УниКредит Лизинг АД, Булбанк Лизинг ЕАД, УниКредит Кънсюзър Файненсинг АД;
- Мартин Заимов - Член на НС на Сосиете Женерал Експресбанк АД; Изпълнителен директор на Регионален фонд за градско развитие, Председател на Българската асоциация на Електрически превозни средства;

- Георги Константинов – Изпълнителен директор и Член на УС на ЦКБ АД; Изпълнителен директор и член на СД на ЦКБ „АСЕТС МЕНИДЖМЪНТ“; Зам. Председател на Надзорен съвет –ЦКБ АД-Скопие, Македония; Член на НС на „ЧЕЗ Електро България“ ЕАД.

Дружеството няма сключени договори през 2013 г. с членовете на съвета на директорите, както и със свързани с тях лица, съгласно изискванията на чл. 240б от ТЗ.

ПРИХОДИ ОТ УСЛУГИ

Приходите от услуги на БОБС за 2013 г. са на стойност 31 532 хил. лв. Изпълнението на плана е 101.7 % от бюджета за годината, а ръстът спрямо 2012 г. е 6.8 %. Общите приходи на дружеството достигат 32 651 хил. лв. и ръст спрямо предходната година от 4.9 %.

ПРИХОДИ НА БОРИКА-БАНКСЕРВИЗ АД	Приходи 2013 (х.лв.)	Приходи 2012 (х.лв.)	Изп. план 2013 (%)	Ръст спрямо 2012 г. (%)
БИСЕРА 6	5338	5743	105.6	-7.1
БИСЕРА 7 EUR	63	58	78.5	8.4
Транзакции с карти	12833	11591	102.1	10.7
Карти	1860	1674	107.5	11.1
ПОС и АТМ	1314	1328	98.1	-1.1
Инф. системи и технологии	4325	4170	104.0	3.7
СЕБРА	1354	1271	98.8	6.5
Софтуерни услуги	1922	2142	90.4	-10.3
eID	1414	471	100.0	200.2
Мрежови услуги	243	241	101.3	0.8
Други услуги	866	822	93.1	5.4
ПРИХОДИ ОТ УСЛУГИ	31532	29511	101.7	6.8
Приходи от продажби на стоки	272	365	136.0	-25.5
Приходи от други продажби	56	63	56.0	-11.1
Финансови приходи (нетно)	791	1189	88.9	-33.5
ПРИХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА	32651	31128	101.4	4.9

Структура на приходите от услуги за 2013 г.

Основните изменения в структурата на приходите спрямо 2012 г. са:

- Намаляване на относителния дял на приходите от БИСЕРА 6 с 2.6 %.
- Увеличаване с 2.3 % на дела на приходите от „Авторизации“, 0.7 % от „Switch“ и 0,8 % от „Routing“.
- Намаляване на относителния дял на „Софтуерни услуги“ (елиминира се влиянието на приходите от проекта eID) с 1.2 %.

Останалите приходи запазват дела си в структурата непроменени.

ПЛАТЕЖНИ СИСТЕМИ

Основна дейност на БОБС е разработването, развитието и оперирането на национални платежни системи с цел осигуряване на възможността на участниците в тях да предоставят качествени, надеждни и разнообразни платежни услуги на своите клиенти. БОБС обслужва всички платежни инструменти, определени от БНБ, Европейския платежен съвет, световните и европейските картови схеми и всички платежни инструменти, представляващи интерес за българската банкова общност.

Компанията развива платежните си системи както в лева, така и в евро, като активно следи тенденциите и измененията както в регулативните рамки, така и в препоръките за развитие на такива системи, съобразявайки се с най-добрите практики в тази област. БОБС изгражда партньорски взаимоотношения със сродни организации в Европейския съюз, участва активно в структури като Европейската Асоциация на Клиринговите Къщи (ЕАСНА) и „Берлинската група“, чиято основна цел е разработването и реализирането на стандарти за изграждане на оперативна съвместимост между операторите с цел избягването на дефрагментацията на местните пазари и реализирането на проекта СЕПА.

Приходите от платежните системи, оперирани от дружеството за 2013 г. достигат 18 234 хил. лв., като нарастването спрямо 2012 г. е в размер на 4.8 %, а изпълнението на плана е 103.0 %.

Относителният дял на приходите от основната дейност на дружеството (опериране на платежни системи) в структурата на приходите от услуги на БОБС е 57.8 %, като спрямо предходната година намалява с 1.1 %, което основно се дължи на спад в приходите от система БИСЕРА 6.

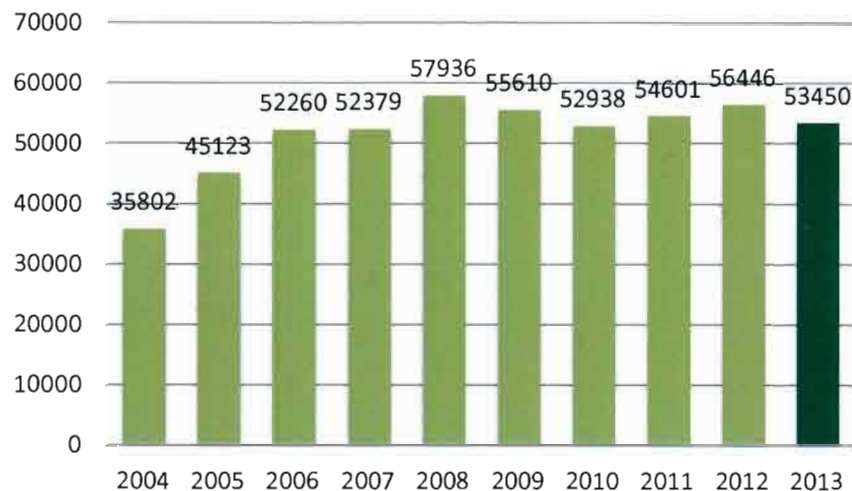
ПРИХОДИ ОТ ПЛАТЕЖНИ СИСТЕМИ	Приходи 2013 (х.лв.)	Приходи 2012 (х.лв.)	Исп. план 2013 (%)	Ръст спрямо 2012 г. (%)
БИСЕРА 6	5338	5743	105.6	-7.1
БИСЕРА 7 EUR	63	58	78.5	8.4
Транзакции с карти	12833	11591	102.1	10.7
ОБЩО ПРИХОДИ	18234	17392	103.0	4.8

БИСЕРА 6

В края на годината броят на участниците в системата БИСЕРА е 32 с 301 банкови клона.

Общият брой на междубанковите плащания за годината е 53 450 хил. бр., с 2 996 хил. бр. по – малко или 5.3 % намаление спрямо 2012 г. Общият обем на „пренесените“ с тях суми е 109 662 млн.лв., т.е. с 6 535 млн. лв. повече или 6.3 % ръст спрямо 2012г.

Брой МБ плащания по години (хил.бр.)

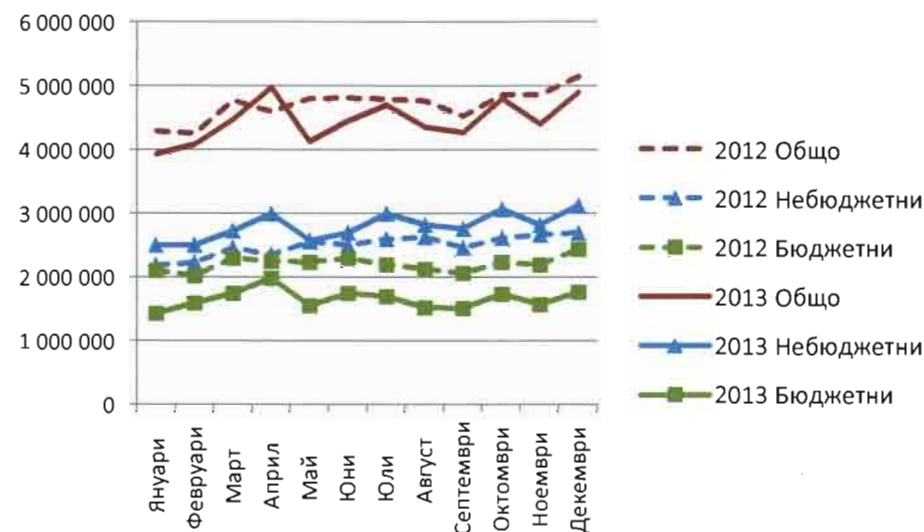

Броят на преводите в БИСЕРА 6 намалява в резултат на приетите промени в ЗДДС, ДОПК и ЗКПО в сила от 1.1.2013 г., с които се създаде единна данъчна сметка на задължените лица. Общият брой беше планиран със спад

на брой транзакции през БИСЕРА 6 за 2013 г. в размер на 14.5 %.

Намаляването на броя транзакции в БИСЕРА 6 в края на 2013 г. спрямо 2012 г. достигна 5.3 %.

Изменение на брой преводи в Бисера 6 за 2013 г. по видове плащания

Резултатите са дължат основно на:

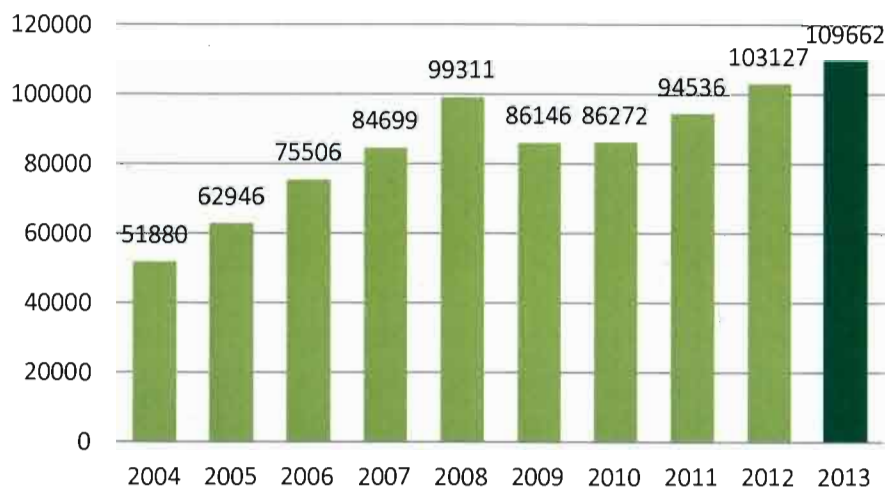
- много по-висок ръст /12.0 %/ при небюджетните преводи от планирания 10 %;
- доста по – малък спад / 25.0 %/ при бюджетните преводи спрямо планирания от 46 %.

Съотношението на бюджетни и небюджетни преводи преди въвеждането на единната данъчна сметка беше

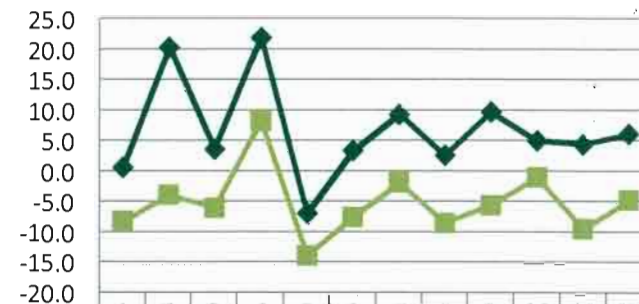
50:50. През 2013 г. това съотношение вече е 63:37 в полза на небюджетните преводи.

Сумите, пренесени през БИСЕРА 6 се увеличават с 6.3 % (9.1 % за 2012 г.), като небюджетните – с 8.0 %, а бюджетните – с 4.0 %.

Суми, пренесени от Бисера 6 по години (млн.лв.)

На следващата графика е показано намаляването на броя на преводите по месеци, както и месечния ръст на пренесените с тях суми.

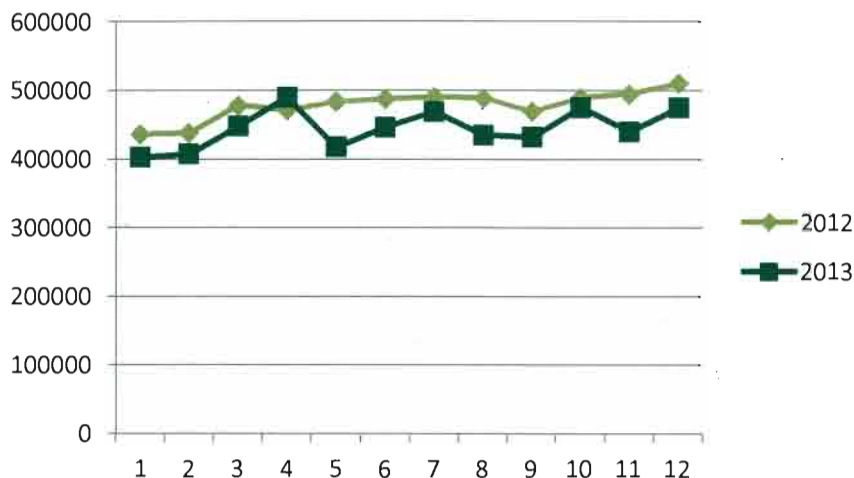

Ръст на сумите 2013/2012	0.6	20.3	3.6	21.9	-7.0	3.3	9.3	2.6	9.7	5.0	4.3	6.0
Спад на брой преводи 2013/2012	-8.3	-4.0	-6.1	8.2	-14.1	-7.6	-1.9	-8.6	-5.6	-1.1	-9.6	-4.8

Продължава тенденцията на увеличение на средната стойност на един превод, като през 2013 г. достига 2051.67 лв. (1827.00 през 2012г.; 1731.40 през 2011г.).

Приходите от системата БИСЕРА 6 са на стойност 5 338 хил. лв. Намалението на приходите спрямо 2012 г. е 7.1 %, а изпълнението на плана за годината е в размер на 105.6%.

Изменение на приходите (лв.) от Бисера 6 за 2013 г.

БИСЕРА 7 EUR

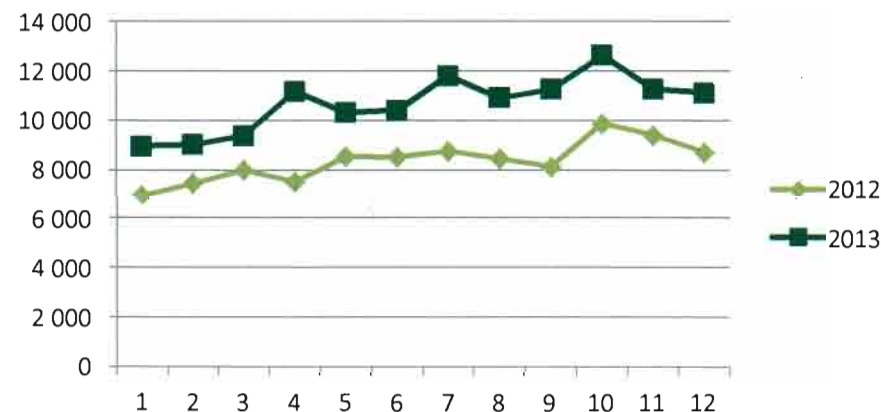
БИСЕРА7-EUR е платежна система за обслужване на плащания в евро чрез СЕПА Кредитен превод. Тя осигурява клиринг и сетълмент механизъм, чрез който банките в България могат да извършват плащания в евро както помежду си, така и с банки, до които системата предоставя достъпност.

През 2013 г. са направени някои подобрения в системата. Беше въведен нов сетълмент цикъл само за входящи преводи от други свързани клирингови къщи. Проектът е завършен и въведен в експлоатация.

През годината стартира проект по реализиране на SEPA взаимосвързаност с полската клирингова компания KIR. През 2013 г. са проведени тестове на връзката и през следващата година се очаква проектът да приключи.

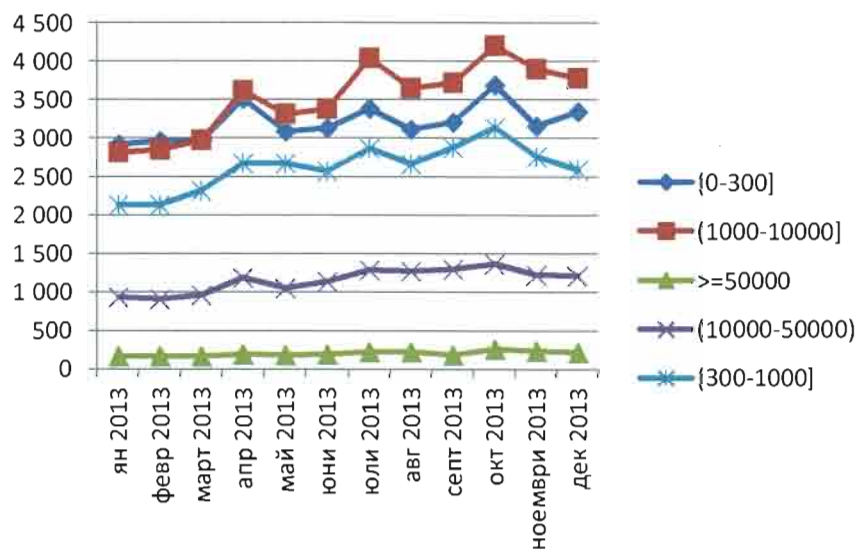
През 2013 г. БИСЕРА7 EUR е обработила 128 327 транзакции. Спрямо 2012 г. броят на транзакциите е нараснал с 27.7 %.

Ръст на броя транзакции в БИСЕРА 7 - EUR

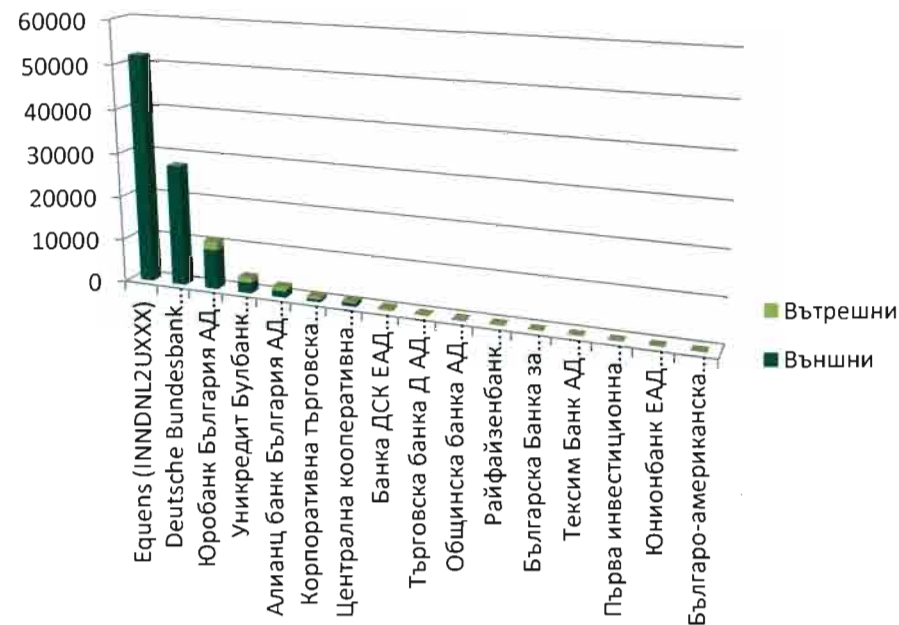
Броят на транзакциите, разпределени по категории суми са:

Категория	2013	2012	Изм. (%)
от 1 -300 EUR	38 471	30 216	27.3
от 300 -1000 EUR	31 418	24 563	27.9
от 1000 -10000 EUR	42 162	32 554	29.5
от 10000 -50000 EUR	13 850	11 322	22.3
над 50000 EUR	2 426	1 825	32.9

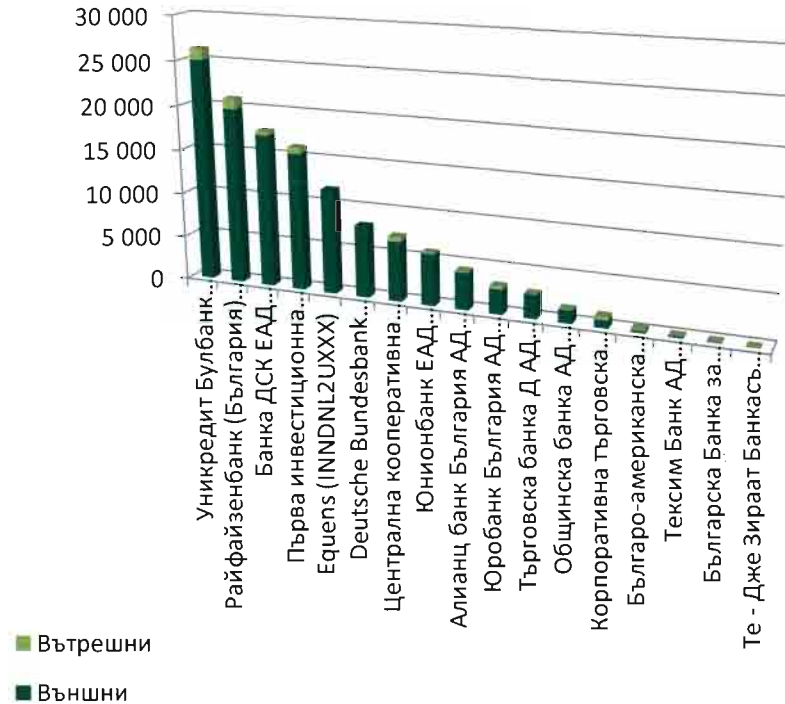

От общия обем плащания 80.1 % (79.4 % през 2012 г.) са получени от DBB и Equens и 19.9 (20.6 % през 2012) са изпратени от банките, участници в БИСЕРА 7 EUR.

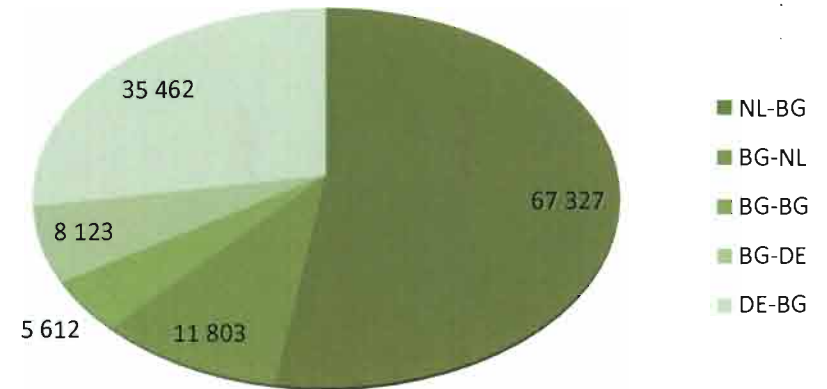
Разпределението на изпратените SEPA преводи в страната и през граница са дадени в следващата графика:

Разпределението на получените SEPA преводи в страната към тези от чужбина е дадено в долната графика:

Разпределението на бройките между клиринговите къщи, участници в БИСЕРА 7 EUR е следното:

Приходите от системата БИСЕРА 7 EUR за 2013 г. са нараснали спрямо предходната година с 8.4 %.

БОРИКА

В края на годината броят на участниците в системата БОРИКА е 27, от които 25 банки и 2 платежни институции.

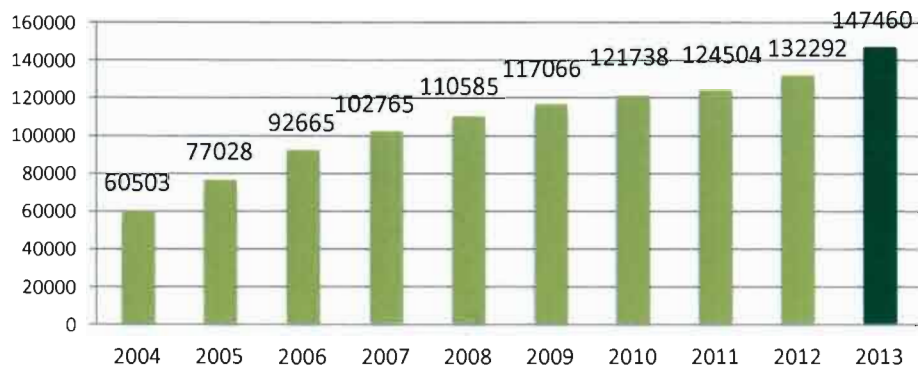
През 2013 г. в системата за картови плащания БОРИКА са извършени 147 460 хил. бр. транзакции на обща стойност 14 723 млн. лв.

Транзакциите, извършени на АТМ са 71 553 хил. бр. на обща стойност 10 975 млн. лв.

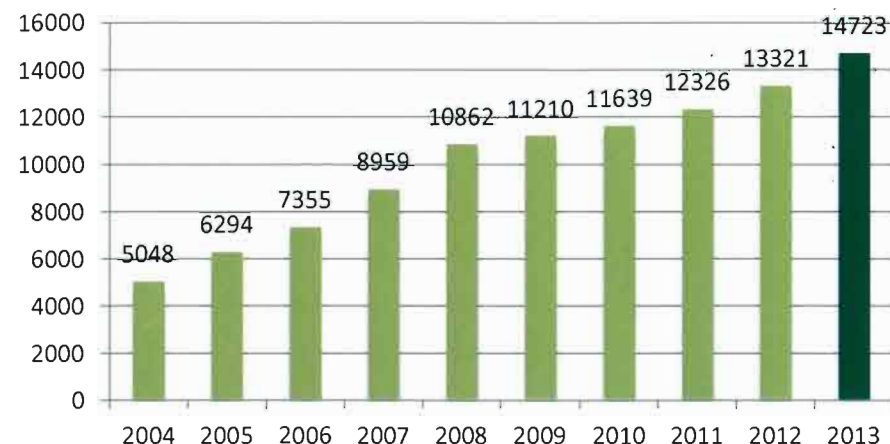
Плащанията на стоки и услуги на ПОС терминал са 22 657 хил. бр. транзакции на обща стойност 1 750 млн. лв.

Запазва се тенденцията през последните две години за леко увеличаване на тегленията на АТМ и съответно по-голям ръст на транзакциите на ПОС терминали.

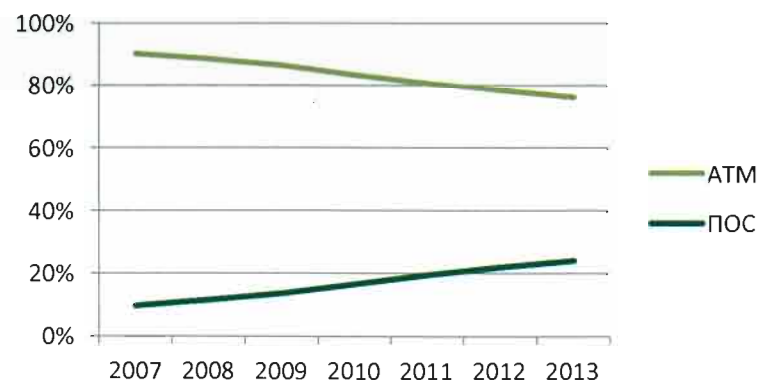
Брой транзакции с карти по години (хил.бр.)

Обща стойност на картови транзакции по години (млн. лв.)

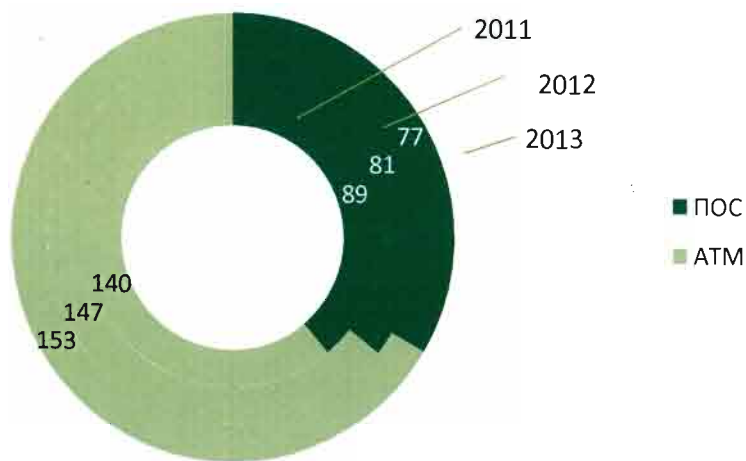
И през 2013 г. тенденцията на увеличение на относителния дял на броя транзакции през ПОС спрямо дела на транзакциите през АТМ терминали се запазва.

През 2013 г. броят на тегленията от АТМ с местни карти, издадени чрез БОРИКА се увеличава с 3.6 % спрямо 2012 г. (1.3 % за 2012 г.).

Плащанията през ПОС терминали нарастват с 17.2 % (18.1 % за 2012 г.) спрямо предходната година.

За 2013 г. средната стойност на едно теглене от АТМ е 153 лв. (147 лв. през 2012 г.), а средната стойност на транзакция от ПОС е 77 лв. (81 лв. през 2012 г.)

Средно месечно БОРИКА обработва 5 963 хил. бр. (5.755 хил. бр. през 2012г.) тегления от АТМ с карти, издадени чрез БОРИКА и 1 888 хил. бр. (1 611 хил. бр. за 2012 г.) транзакции на ПОС.

Планираният ръст на брой транзакции от АТМ и ПОС за 2013 г. бе 3.9 %. В края на годината нарастването на броя на транзакциите е в размер на 6.6 %.

На база на прогнозирания ръст в броя на транзакциите за система БОРИКА бе планиран ръст на приходите от 8.5 % за 2013 г.

Приходите от транзакции през система БОРИКА за годината са в размер на 12 833 хил. лв. или 102.1 % изпълнение на плана. Сравнено с 2012 г. ръстът на приходите от система БОРИКА е 10.7 %.

По-големият ръст на броя транзакции сравнено с предишен период се дължи основно на по-голямо потребление и намаляването на средната стойност на транзакцията, извършвана на ПОС терминал.

ДОБАВЕНИ УСЛУГИ

БОБС предоставя услуги по персонализация и управление на банкови карти, както и услуги по инсталиране, тестване и наблюдение на терминални устройства ПОС и АТМ, които имат характер на добавени към платежните услуги.

Персонализационното бюро на БОБС е сертифицирано от MasterCard и Visa International да персонализира картовите продукти на MasterCard и Visa. В него се персонализират смарт карти по стандарта EMV и технологии STMicroelectronics, Oberthure Card Systems и Austria Cards.

Приоритет на дружеството е запазване и повишаване на надеждността, капацитета и сигурността на персонализационния процес, чрез управление на капацитетните възможности на производствената база и поддържането на строги критерии за непрекъсваемост на процеса, които ще гарантират конкурентоспособност и удовлетвореност на клиентите.

През 2013 г. БОБС разшири персонализационния си център с внедряването на нова персонализираща машина. Освен увеличаване на капацитета, дружеството обогатява тази дейност, като непрекъснато работи за предлагането и развитието на нови услуги:

- пликване на персонализирани карти;

- персонализиране на карти и цветен печат с индивидуален дизайн;
- генериране, произвеждане и изпращане на ПИН по SMS;
- сортиране на картите по клонове на банката;

Тенденциите при ПОС и АТМ са насочени към разработване на все „по - активни“ към клиентите на банките терминални устройства. Всяка банка търси своя визия за тях, чрез което се стреми да показва своята уникалност. За удовлетворяване на тази потребност БОБС предлага нови функционални възможности за АТМ и ПОС устройствата:

- автоматизирано реализиране на рекламни кампании чрез АТМ устройствата и зареждане на нови функции в тях;
- разработване на loyalty програми;
- система за отдалечено зареждане на софтуерни обекти „АТМ-SoftLoad“, която дава възможности за софтуерно управление на банкоматите, гарантира прецизност и бързина;
- система за АТМ мониторинг /SAM/, чрез която търговските банки могат да получават в реално време информация за състоянието на банкоматната си мрежа;
- обслужването на плащания, инициирани чрез безконтактни платежни карти, чрез ПОС инфраструктурата, свързана към система Борика;

- обработване на off-line транзакции инициирани с безконтактни карти;

Приходите от добавени услуги за 2013 г. достигат 3 174 хил. лв., като нарастването спрямо 2012 г. е в размер на 5.7 %, а изпълнението на плана е 103.4 %.

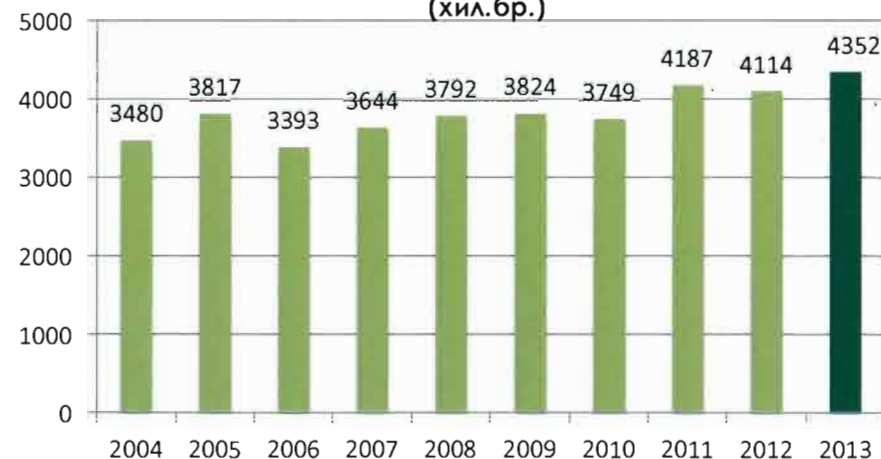
Относителният дял на приходите от добавена дейност на дружеството в структурата на приходите от услуги на БОБС е 10.1 %, като спрямо предходната година остава непроменен.

ПРИХОДИ ОТ ДОБАВЕНИ УСЛУГИ	Приходи 2013 (х.лв.)	Приходи 2012 (х.лв.)	Изп. план 2013 (%)	Ръст спрямо 2012 г. (%)
Кarti	1860	1674	107.5	11.1
ПОС и АТМ	1314	1328	98.1	-1.1
ОБЩО ПРИХОДИ	3174	3002	103.4	5.7

КАРТИ

Общият брой на оперираните и поддържани от системата БОРИКА карти към края на 2013 г. е 4 352 хил. бр. Спрямо 2012 г. броят на картите в системата се увеличава с 5.7 %. От всички карти в системата с най – голям относителен дял са картите с лого Visa – 59.2 %.

Брой поддържани карти от БОРИКА по години (хил.бр.)

Приходите от управление и персонализация на карти са в размер на 1 860 хил. лв. и изпълнение на плана от 107.5 %. Сравнено с 2012 г. тези приходи се увеличават с 11.1 %. За големия ръст на приходите влияние оказва и стартираната през 2013 г. нова услуга „Пликоване на карти“.

ТЕРМИНАЛНИ УСТРОЙСТВА

ПОС терминали

През 2013г. са обработени 21 574 заявки за инсталиране и промяна на параметри на ПОС. Общият брой на ПОС устройствата е 40 580, с 15.6 % повече спрямо 2012 г. ПОС терминалите са инсталирани в 1 055 населени места, като всички отговарят на EMV стандарта.

АТМ терминали

Общият брой банкомати, свързани към система БОРИКА в края на 2013 г. е 2 977, което е с 4.8 % повече спрямо декември 2012 г. През отчетния период са инсталирани нови 242 банкомата, а от системата са откчени ('закрити') 93 банкомата. Всички банкомати са EMV и са инсталирани в 341 населени места в страната.

През годината бяха изпълнени рекламни кампании, обхващащи АТМ на три банки.

През годината са проведени общо 36 курса за обучение на 259 служители от 18 банки.

Приходите от услуги, свързани с ПОС и АТМ са в размер на 1 314 хил.лв. или 98.1 % спрямо Бюджета за 2013 г., а спрямо същия период на 2012 г. тези приходи намаляват с 1.1 %. Това се дължи на въведените за първа година в Тарифата на дружеството отстъпки от такси ПОС при достигнат обем на приходи от над 10 хил.лв.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ УСЛУГИ

Допълнителните дейности, които фирмата развива имат за цел да позиционират фирмата не само в областта на платежната индустрия, а и пред широк кръг потребители, като различни компании и физически лица, както и в областта на държавните институции и електронното правителство. Чрез развойната си дейност, компанията развива платежните системи, системите, обслужващи информационните услуги и създаването на приложни програмни продукти за местния и външния пазар.

БОБС има над 20 годишна практика в разработването на софтуерни продукти, натрупан голям опит и широка гама от продукти. Заедно с това обаче се проявяват и неизбежните негативи, изразяващи се в остаряването на някои продукти, като технология и функционални решения. Затова е необходимо с цел удължаване на жизнения цикъл на продуктите, запазване на позициите на пазара и по лесно ресурсно обезпечаване на процеса по развитие и съпровод със специалисти, да бъде извършен софтуерен реинженеринг на някои от продуктите.

В тази връзка бе извършен анализ на количеството от развивани и поддържани продукти и тези, които в продължителен период от време не са достигнали ефективния брой инсталации и не могат да бъдат обезпечени със съответния брой компетентни

специалисти. На база на този анализ през следващата година тези продукти постепенно и в координация с клиентите ще бъдат спирани от последващо развитие.

Приходите от допълнителни услуги за 2013 г. достигат 9 258 хил. лв., като нарастването спрямо 2012 г. е в размер на 11.6 %, а изпълнението на плана е 99.5 %.

Относителният дял на приходите от допълнителни услуги на дружеството в структурата на приходите от услуги на БОБС е 29.4 %, като спрямо предходната година остава непроменен.

ПРИХОДИ ОТ ДОПЪЛНИТЕЛНИ УСЛУГИ	Приходи 2013 (х.лв.)	Приходи 2012 (х.лв.)	Изп. план 2013 (%)	Ръст спрямо 2012 г. (%)
Инф. системи и технологии	4325	4170	104.0	3.7
СЕБРА	1354	1271	98.8	6.5
Софтуерни услуги	3336	2613	94.3	27.7
Мрежови услуги	243	241	101.3	0.8
ОБЩО ПРИХОДИ	9258	8295	99.5	11.6

ИНФОРМАЦИОННИ СИСТЕМИ И ТЕХНОЛОГИИ

ПРИХОДИ ОТ ИНФОРМАЦИОННИ УСЛУГИ	% изп. на Бюджета	Ръст спрямо 2012 г. (%)
Btrust	105.5	2.8
eFaktura	97.3	6.7
Swift	97.7	11.3
Инфобанк	104.2	0.0
ОБЩО ПРИХОДИ	104.0	3.7

УДОСТОВЕРИТЕЛНИ УСЛУГИ

През 2013 г. успешно беше реализиран новия Уеб сайт на B-Trust (www.b-trust.org). Реализирана е възможността за он-лайн подновяване на електронните подписи и изготвянето на съответните платежни документи за удобство на клиентите. Реализирани са и пълният набор от справки и услуги по търсене, проверка на статус, електронно подписване и проверка на електронен подпис в документ, както и услугата по удостоверяване на време.

Поради тенденцията на насищане на пазара на удостоверителни услуги, особено при юридическите лица, БОБС в последните две години проведе две кампании за привличане на физически лица, в чиито сегмент има все още големи възможности за продажба на нови КЕП. Дружеството провежда и активна търговска политика в посока задържане на съществуващите клиенти, като

резултатите показват, че процентът на подновените сертификати се е увеличил през 2013 г. с 2 %.

Общият процент на продължените и преиздадени сертификати през 2013 г. възлиза на 83 % (81 % за 2012 г.) от броя на валидните КЕП през 2012 г.

Планираните годишни приходи от продажби на удостоверителни услуги /КЕП/ са изпълнени в размер на 105.5 %. Реализираният ръст спрямо 2012 г. е 2.8 %.

E-FAKTURA

В системата eFaktura през годината бяха разработени и внедрени редица нови функционалности, свързани с подобряване на удовлетвореността на клиентите от работата с продукта.

Във връзка с необходимостта на големи клиенти на системата, от потвърждаване от получателя на съдържанието на фактурата, беше реализирана функционалност, която дава възможност за приемане на съдържанието на електронни фактури през системата eFaktura.bg чрез КЕП.

През годината беше реализирана интеграция на eFaktura с 20 разработчика на счетоводен софтуер.

За 2013 г. изпълнението на приходите от eFaktura от планираните достигна 97.3 %. Реализираният ръст на

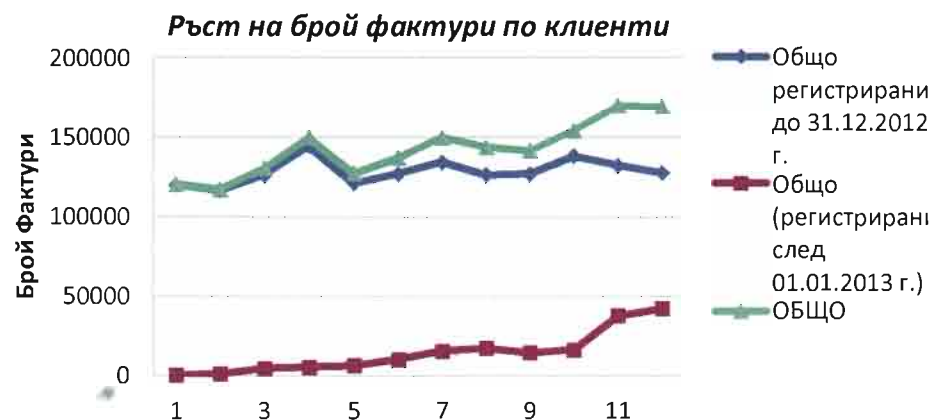
приходите спрямо 2012 г. от тази дейност е 6.7 %, при планиран 9.0 %.

През годината към системата на eFaktura бяха включени 104 нови клиенти, с които към края на годината общият брой е 392.

Клиентския анализ показва, че към системата през тази година се присъединяват повече нови клиенти, но обемът на издаваните фактури нараства доста по-бавно, т.е. към eFaktura вече масово се ориентират „малки издатели“, или такива с до 50 фактури на месец.

Средният брой на фактурите на месечна база е 142 805 бр. като от съществуващи клиенти е 128 583, а от нови фирми е 14 222 броя.

Ръстът на брой „входящи“ за системата фактури спрямо 2012 г. е 19 %.

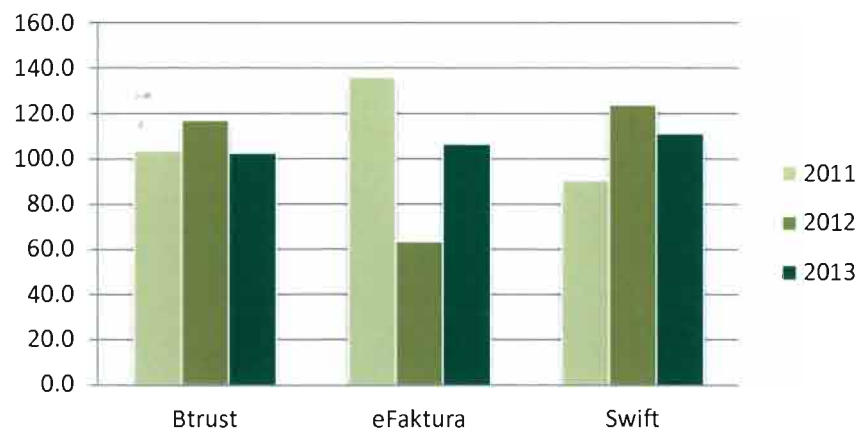
SWIFT

БОБС извършва дейност като SWIFT Сервизно бюро, като основната предлагана услуга е по модела на SWIFT Shared Connectivity. Междувременно с еволюирането на SWIFT продуктовата гама и постигането на по-висока степен на интеграция между Connectivity, Middleware и Messaging продуктите, моделът Shared Connectivity стана частен случай на модела за аутсорсинг Shared Infrastructure.

През годината бяха реализирани договори с нови клиенти за пълен outsourcing на SWIFTNet Messaging към Alliance Access на ССБ. В резултат приходите от SWIFT ССБ достигнаха размер от 335 хил. лв. и нарастват спрямо предходната година с 11.3 %. Изпълнението на плана е в размер на 97.7 %.

Приходите от информационни услуги и технологии са в размер на 4 325 хил. лв. Ръстът спрямо 2012 г. е 3.7 %, а изпълнението на бюджета е 104.0 %.

Ръст по видове услуги по години

СЕБРА

Развитието на системата СЕБРА се изпълнява в съответствие с изискванията на Министерство на Финансите, както и съгласно съвместните Указания на МФ и БНБ.

Резултатите от експлоатацията на системата за 2013 г. са:

Общ брой бюджетни организации в края на годината	5 539
Разпоредители, одобряващи плащания - всичко	135
от тях първостепенни разпоредители	82
други (второстепенни)	53
Брой потребители на системата	819
Одобрени плащания	
брой	2 808 386
сума	27 412 215 038

Броят на одобрените плащания намаляват спрямо 2012 г. с 1.8 %, а одобрените суми, пренесени с тях се увеличават с 6.7 %.

При подновяването на тригодишния договор за обслужване на системата СЕБРА, беше договорена разработка на допълнителна функционалност, приходите от която бяха планирани в бюджета за 2013 г. Към края на годината проектът все още не е приключен. В резултат на това изпълнението на плана е 98.8 %, а ръстът на приходите от СЕБРА спрямо 2012 г. е 6.5 %.

СОФТУЕРНИ УСЛУГИ

БОБС развива приложни програмни продукти за автоматизация на отделни и специфични банкови дейности. Освен в банковия сектор компанията устойчиво навлиза и в сектора на небанковите финансови компании – лизингови дружества, факторинг дружества, инвестиционни посредници, застрахователни компании.

БОБС успешно адаптира свои решения и предлага на своите клиенти услуги по модела SaaS (Софтуер като услуга – Software as a Service), особено в областта на картовия бизнес.

При "Софтуерните услуги" изпълнението на планираните приходи е 94.3 %. Сравнено с 2012 г. приходите нарастват с 27.7 %.

Приходите от проекта eID в размер на 1 414 хил. лв. оказват съществено влияние върху резултатите от софтуерни услуги. За да се отчете реално изменението на обичайните за дружеството приходи от разработка на софтуер, в следващата таблица се елиминира влиянието на проекта eID.

Софтуерни услуги	Приходи 2013 (х.лв.)	Приходи 2012 (х.лв.)	Изп. план (%)	Изм. 2012 (%)
Софтуерни услуги	1922	2142	90.4	-10.3
eID	1414	471	100.0	200.2
Общо софтуерни услуги	3336	2613	94.3	27.7

eID - СЪЗДАВАНЕ НА РЕГИСТЪР ЗА ЕЛЕКТРОННА ИДЕНТИЧНОСТ НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ

БОБС успешно приключи проекта по спечеления търг на обществена поръчка с предмет: „Подобряване на административното обслужване на потребителите чрез надграждане на централните системи на електронното правителство“, обособена позиция № 1: „Създаване на регистър за електронна идентичност на потребителите“ по изграждане на системата за електронната идентичност в Република България. Беше осигурена и съвместна работа на другите пилотни проекти и услуги по проекта на МТИТС и по програмата на ОПАК.

В рамките на проекта беше реализирана „карта за електронна идентичност“, която в бъдеще ще се издава на всеки български гражданин.

МРЕЖОВИ УСЛУГИ

Приходите от тези услуги са в размер на 243 хил. лв. Сравнено с 2012 г. ръстът е 0.8 %, а изпълнението на плана е 101.3 %.

ДРУГИ УСЛУГИ

БОБС предлага и други услуги на своите клиенти, като различни типове свързаност между участниците в платежните системи, възможност за „сигурни плащания“ в Интернет, инженерингови услуги и др.

Приходи от други услуги	Приходи 2013 (х.лв.)	Приходи 2012 (х.лв.)
ЕКСПРЕС М	2	3
Бюджетни форми ДСК	12	12
3D Secure	184	138
Инженеринг	32	30
Интерфейсни връзки	242	358
UATP	229	77
EMS	150	144
Други услуги	15	60
ОБЩО ПРИХОДИ	866	822

БОБС предоставя възможност да се извършват сигурни плащания през Интернет чрез схемите Verified by Visa за карти VISA и MasterCard Secure Code за карти MasterCard, като предлага на банките системи, както за регистриране и автентикация на издаваните от тях карти, чрез схемата за сигурни плащания, така и за обслужване на Интернет търговците, които имат договор с банката.

В Системата за сигурни плащания през Интернет (в частта акцептиране на плащания) към края на 2013 г. има регистрирани 1 071 активни търговци, като през годината са включени 277 нови.

През 2013 г. са извършени 890 984 успешни транзакции на 3D терминали на обща сума над 100 млн. лв. В системата участват общо осем банки.

В Системата за сигурни плащания през Интернет (в частта издаване и регистриране на карти) през 2013 г. общия брой банки е единадесет, като през годината са проведени успешни тестове за включване на още две нови банки.

Общият брой регистрирани карти в Системата за сигурни плащания през Интернет (в частта издаване и регистриране на карти) към 31.12.2013 г. е 23 816 (от които карти VISA – 17 478, карти MasterCard/Maestro – 6 338). През 2013 г. са регистрирани общо 15 332 нови карти.

През годината са реализирани общо 9 броя връзки на авторизационната система БОРИКА с други системи:

- От типа Host-to host (H2H) са изградени две връзки;
- От типа Online-to-the-bank (OLTb) са изградени три връзки;
- Други връзки, изградени по повод стартирането на нови услуги на БОБС (Cash M, Mobv и др.) – четири връзки.

Приходите от други услуги са в размер на 866 хил. лв. Сравнено с 2012 г. тези приходи нарастват с 5.4 %, а изпълнението на плана е 93.1 %.

ПРИХОДИ ОТ ПРОДАЖБА НА СТОКИ

Тук се отчитат приходи от продажба на четци за удостоверителни услуги и модули SCM за ATM.

Изпълнението на тези приходи е 136 %, а спрямо 2012 г. намаляват с 25.5 %. Преизпълнението се дължи на по – големи от планираните приходи от продажби B-Trust на нови клиенти.

ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ

Изпълнението на плана е 88.9 %, а спрямо 2012 г. тези приходи намаляват с 33.5 %, в следствие на намаление на лихвения процент по предоставени банкови депозити.

ПРИХОДИТЕ ОТ УСЛУГИ на „БОРИКА - БАНКСЕРВИЗ“ АД за 2013 г. са в размер на 31 532 хил. лв. и изпълнение 101.7 %. В сравнение с 2012 г. приходите на дружеството са нараснали с 6.8 %.

ОБЩИТЕ ПРИХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА на дружеството възлизат на 32 651 хил. лв., изпълнението на плана е 101.4 %, а ръстът спрямо 2012 г. е 4.9 %.

РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА

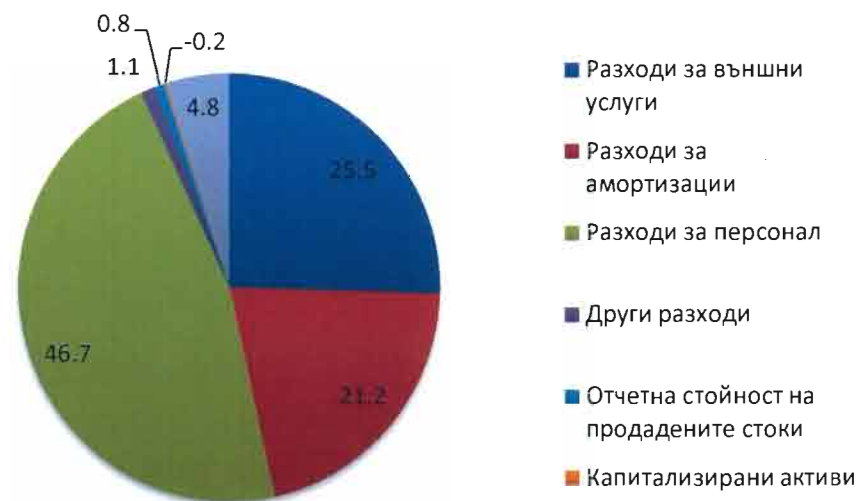
Общият размер на разходите за 2013 г. достига 22 831 хил. лв. или 101.7 % от планираните в Бюджета. Сравнено с 2012 г. разходите на дружеството са нараснали с 5.3 %.

РАЗХОДИ ПО ИКОНОМИЧЕСКИ ЕЛЕМЕНТИ	Разходи 2013 (х.лв.)	Разходи 2012 (х.лв.)	Изп. на плана за 2013 (%)	Изм. спрямо 2012 (%)
Разходи за материали	1 105	1 071	110.1	3.2
Разходи за външни услуги	5 831	5 039	107.6	15.7
Разходи за амортизации	4 830	4 659	92.5	3.7
Разходи за персонал	10 668	10 364	100.1	2.9
Други разходи	249	343	84.7	-27.4
Отчетна стойност на продадените стоки	184	274	112.9	-32.8
Капитализирани собствени разходи	-36	-73	12	-50.7
ОБЩО РАЗХОДИ	22 831	21 677	101.7	5.3

В структурата на разходите през 2013 г., спрямо 2012 г. са настъпили следните изменения:

- Делът на разходите за външни услуги се увеличава с 2.0 %.
- Намалява делът на разходите за персонал с 1 %.
- Разходите за амортизации намаляват с 0.2 %.
- Останалите разходи / за материали, други и отчетна стойност на продадените стоки/ заемат общо 6.6 % от всички разходи на дружеството и делът им не се променя значително спрямо 2012 г.

Структура на разходите за 2013 г.

РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛИ

Разходите за материали са в размер на 1 105 хил. лв. или 110.1 % от плана. Спрямо 2012 г. тези разходи нарастват с 3.2 %. Отчетната стойност на продадените стоки е изпълнена в размер на 112.9 %.

По – големият разход на материали и стоки се дължи на:

- по – големи продажби на удостоверителни услуги на нови клиенти от планираните (спечелена нова обществена поръчка), което се отразява и в изпълнение на приходите от продажба на стоки.
- влагането на 5000 бр. карти в проекта eID в частта създаване на „карта за електронна идентичност“.

РАЗХОДИ ЗА АМОРТИЗАЦИИ

Разходите за амортизации са в размер на 4 830 хил. лв. Изпълнението на тези разходи е 92.5 % от плана за годината. Сравнено с 2013 г. тези разходи се увеличават с 3.7 %. Неизпълнението е следствие от реализиране на голяма част от планираните инвестиции в края на годината, което ще се отрази в амортизационния план за 2014 г.

РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ

Разходите за външни услуги са в размер на 5 831 хил. лв., 107.6 % изпълнение на бюджета за годината и ръст спрямо 2012 г. от 15.7 %.

Нарастването на тези разходи спрямо предходната година е в резултат на увеличаването на разходите за данъци и консултантски услуги, свързани с проектите за Национална картова платформа и Център за данни, гр. Пловдив.

РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛ

Разходите за персонала включват “разходи за възнаграждения” и “разходи за социални осигуровки и надбавки”, като общата стойност на тези разходи е в размер 10 668 хил. лв.

Нарастването спрямо 2012 г. е 2.9 % и се дължи на:

- назначаването на нови служители;
- промяна във възнагражденията по договорите за управление и контрол;
- промяна в процента прослужено време, съгл. КТ;
- промяната в осигурителното законодателство.

ДРУГИ РАЗХОДИ

Другите разходи в края на годината достигат 249 хил. лв. Спрямо същия период на 2012 г. тези разходи намаляват с 27.4 %.

„ОБЩИТЕ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА“ на дружеството са в размер на 22 831 хил. лв. или 101.7 % от планираните за годината. Ръстът на разходите спрямо 2012 г. е 5.3 %.

БАЛАНС – СТРУКТУРА И ИЗМЕНЕНИЯ

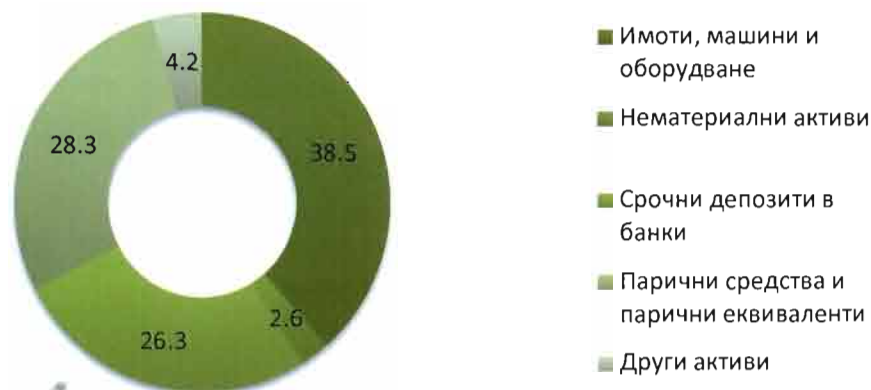
СТРУКТУРА НА АКТИВА

В баланса за 2013 г. на дружеството активите са на обща балансова стойност 68 003 хил. лв. Към края на 2012 г. активите са били на обща стойност 67 443 хил. лв. Спрямо 2012 г. нетекущите активи се увеличават с 904 хил. лв. или с 3.3 %, а текущите активи намаляват с 344 хил. лв. или с 0.9%. Нетекущите активи имат относителен дял 41.3 % от общия размер на активите, а текущите активи – 58.7 %.

В нетекущите активи (взети за 100%) с най-висок дял са имоти, машини и оборудване – 93.3 %.

С най-висок относителен дял в текущите активи (взети за 100%) са парични средства и парични еквиваленти – 48.2 %.

Структура на актива

СТРУКТУРА НА ПАСИВА

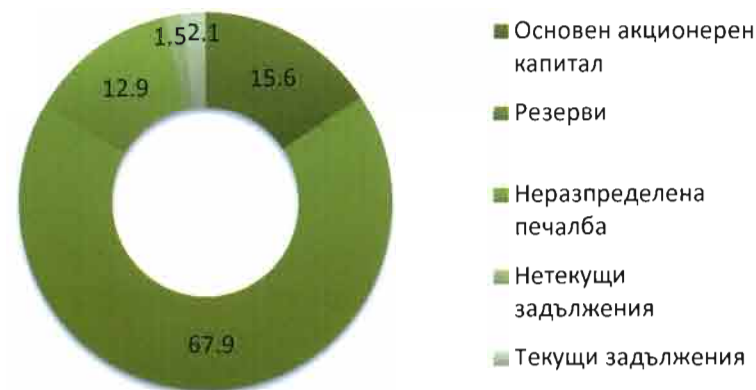
С най-висок относителен дял в структурата на пасива е собствения капитал – 96.4 %, а в абсолютна стойност – 65 585 хил. лв. От него (взет за 100%) с най – голям дял са резервите – 70.4 %. Спрямо 2012 г. собственият капитал се увеличава с 243 хил. лв. или с 0.4 %, а общите пасиви се увеличават с 317 хил. лв. или с 15.1 %.

Нетекущите задължения са на стойност 1 019 хил. лв.

Относителният им дял в структурата на пасива е 1.5 %.

Текущите задължения в структурата на пасива са с относителен дял 2.1 %, а в абсолютна стойност – 1 399 хил. лв.

Структура на пасива

ТЪРГОВСКА ПОЛИТИКА

БОБС е компания, която държи на своята корпоративна политика и култура. Тя поставя качествената консултация и вниманието към клиента на първо място, което допринася за изграждането на позитивен имидж, повишаване познаваемостта на марките и запазване на лоялността на клиентите.

Основна цел на дружеството и през 2013 г. е запазване на добрите търговски резултати от предходните години и респективно пазарния дял на продуктите и услугите. Наред с това бяха положени усилия за идентифициране на нови групи потенциални клиенти и провеждане на целенасочена комуникация с тях. Благодарение на поддържането на висок стандарт при обслужване, БОБС успява да задържи и увеличи броя на клиентите. Високото качество на услугите е допълнено с високо ниво на след-продажбена поддръжка, както и с обратна връзка с клиентите.

Доброто познаване на целевите пазари, се постига чрез постоянното проучване на пазарната среда и изменящите се потребности, проучване на правни, икономически, ценови и конкурентни фактори, които влияят върху маркетинговата политика на дружеството и неговите продажби.

Основни насоки в търговската политика на БОБС и през тази година бяха:

- Въвеждане на нови услуги и/или нови функционалности към съществуващите услуги, с цел по - добро сътрудничество както с банките и публичния сектор в България, така и с широк кръг клиенти на услугите на БОБС;
- идентифициране на потенциални за дружеството нови клиенти и провеждане на целенасочени рекламни кампании;
- утвърждаването на информационните услуги на БОБС като предпочитана среда за обслужване на бизнес-процеси чрез електронни канали;
- изграждането и развитието на дългосрочни партньорства, които да популяризират продуктите и услугите, предлагани от дружеството и в резултат да доведат до значително по-висок ръст на продажбите;
- медийна и предметна реклама с цел изграждане на корпоративен имидж и повишаване разпознаваемостта на нашите брандове, чрез организирането на различни мероприятия.

ЦЕНТЪР ЗА ПОМОЩ

БОБС продължава усилията си за подобряване качеството на обслужване на клиенти чрез „Центъра за помощ“. В резултат той се наложи като едно от ключовите предимства на компанията пред нейните конкуренти. Постоянното повишаване на компетентността на служителите в центъра за помощ, както и следенето на често срещаните проблеми и тяхното превантивно

решаване се оказват ключови за подобряване на работата, както и за повишаване на клиентската удовлетвореност. Част от стратегията за предлагане на добра поддръжка на клиентите е осигуряването на нужната информация и решения на новия уебсайт на B-Trust, така че голяма част от клиентите лесно да решават възникнали проблеми, свързани с използването на електронни подписи.

CUSTOMER RELATIONSHIP MANAGEMENT (CRM)

Система CRM бе успешно внедрена през 2013 г. Чрез нея процесите по въвеждането и управлението на информация, свързана с потенциални и настоящи клиенти на БОБС бяха подобрени, което даде възможност за класифицирането и достъпа до голям обем информация за клиенти на дружеството и подобряване на поведенческите анализи.

УЕБ - САЙТОВЕ И ПРИСЪСТВИЕ В ИНТЕРНЕТ ПРОСТРАНСТВОТО

www.b-trust.org – през 2013 г. беше пуснат в експлоатация новият сайт за електронни подписи B-Trust. Той дава възможност за онлайн заявяване на всички предлагани видове удостоверения за електронен подпис и тяхното продължаване. Основното предимство на новия сайт е, че представя информацията, свързана с продуктите и услугите B-Trust много по-разбираемо и достъпно, характеризира се с по-интуитивна навигация и предоставя

на клиентите възможности да решат много от проблемите си самостоятелно. Платформата на новия сайт дава възможност за представяне на много по-разнообразна информация, както и за бъдещо разширяване при въвеждането на нови продукти и услуги. След първите месеци експлоатация, отзивите от клиентите за промяната са изцяло положителни.

www.bobs.bg – След оптимизирането на структурата и съдържанието на новия корпоративен сайт на БОБС, той стана достъпен за публичен достъп през месец септември. Наред с достатъчно подробна информация за самото дружество и всички негови продукти и услуги, сайтът дава възможност за осъществяване на обратна връзка от страна на посетителите и предоставя бюлетин с новини, който се разпраща директно до електронната поща на абонираните посетители.

www.mobv.bg – Завършен и пуснат в експлоатация беше сайтът на новата услуга за мобилни плащания mobv. В сайта са добавени всички банки и търговци, които участват в системата към момента.

С цел популяризиране на услугите, предоставяни от дружеството за широк кръг потребители, събиране на мнения и анализ на информацията, в интернет пространството се поддържат различни блогове.

УПРАВЛЕНИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ

През 2013-та година се запазиха тенденциите на динамика, промени, новости и развитие в ИТ сектора от последните 2-3 години. Този факт наложи и необходимостта от все по-интензивна и постоянна комуникация с човешките ресурси в дружеството с цел запазване на целенасочеността, концентрацията, ритъма и високия морал у служителите.

Във връзка с увеличаване обем от ангажименти и проекти бяха разкрити няколко нови работни места, което увеличи средно-списъчния състав на персонала от 283 на 288 човека.

Процентът текучество за дружеството е в рамките на отличните 2.8 % - стойност, 3 пъти по-ниска от средното ниво за ИТ сектора. Този факт е показател за ефективността в стремежите на дружеството да запази потенциала и съхрани знанието и опита натрупан от служителите, така че те да останат генератор и реализатор на идеи и проекти.

Средната възраст на персонала се запазва на 45 години, както и през 2012, което показва, че макар и бавно, е в ход процес на подмладяване на човешките ресурси.

Служителите с висше образование са 76 % от целия състав на дружеството, което се изисква и от ролята на БОБС като технологичен лидер в своята сфера на дейност.

Необходимостта да бъдем лидер в сферата на високите технологии предполага и процеси на постоянно подобряване на квалификацията на персонала, както и следене на последните новости в секторите на информационните технологии и на платежните системи. Политиката на дружеството в тази посока, както обикновено е активна и ангажирана.

През 2013 г. бяха проведени 33 различни обучения с външни компании с доказан авторитет. В тях взеха участие 153 служители.

Постоянната нужда от нови идеи и знания по естествен път обуславя необходимостта служителите на БОБС да участват под различни форми на редица специализирани конференции, семинари, конгреси и браншови срещи в страната и чужбина. През 2013 година служители на дружеството посетиха над 15 различни форуми, където се представя и обменя информация за последните тенденции в услугите, технологиите и продуктите в секторите на ИТ и платежните системи.

Предприети са стъпки в посока на задълбочена оценка и категоризация на длъжностите в дружеството с цел справедливо и обективно да се определи приноса и важността на всяка една за постигане на общите цели на БОБС. Този процес ще доведе до промени в политиките на възнаграждения на персонала като ще се цели по-добра мотивация и ангажираност на ключови за компанията служители.

ИНФРАСТРУКТУРА

БОБС развива своята инфраструктура следвайки линията на „отворените“ платформи и широко застъпените индустриални стандарти, което позволява ефективно управление от минимален брой специалисти, ползване на качествени услуги за поддръжане и съпровождане на системите от местни доставчици, минимизиране на риска при смяна на доставчик или напускане на специалисти.

Основни насоки в развитието на ИТ инфраструктурата през годината бяха:

- инсталиране, конфигуриране и поддръжка на тестови сървъри, сървъри за разработка и системен софтуер за нуждите на проекта eID. Изграждане на Oracle Real Application Cluster и резервирането му с помощта на Oracle Data Guard. Изградена е пилотна среда за реална работа в центъра за данни на Държавната администрация;
- завършени са първа и трета фази на интегрираната система за мониторинг (БИСЕРА 6, БИСЕРА 7, БСТАР, Б-Тръст, Е-Фактура, Инфобанк, ЕРМИС, СЕБРА). Работи се по втора и четвърта фази, по които през 2013 г. беше завършено на 95 % включването на backoffice системата, системите за сигурни плащания в Интернет и системата EMS за

мониторинг на транзакции. Проектът ще завърши окончателно през 2014 г.

- През 2013 г. завърши и проекта "Резервация на услуги на B-Trust в центъра за данни в Централно управление". С реализацията на този проект всички услуги на B-Trust ще могат да работят и в двата центъра за данни с гарантирана непрекъсваемост.
- Бяха извършени миграции от Oracle бази данни към Oracle RAC, и от OpenSuse към Suse Linux Enterprise Server;
- Въвеждане в експлоатация на сървър IBM Power7, с който се осигуряват достатъчно ресурси в центъра за данни в Централно управление. Позволява се реализацията на нови технологии (като Oracle RAC бази), безпроблемна работа на приложенията и капацитет за работа на нови приложения;
- През годината стартира изграждането на система за видеонаблюдение в новата сървърна зала в Бизнес офис. Изградена е връзка между нея и системата за видеонаблюдение в Централно Управление.

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ИНВЕСТИЦИОННА ПРОГРАМА 2013 г.

Инвестиционната програма на БОБС бе изготвена в съответствие с поставените цели в приетата от СД на 6.11.2012 г. актуализирана „Стратегия за развитие на Борика – Банксервиз АД за периода 2013 – 2015 г.“

Изпълнението на инвестиционната програма към края на годината достигна 5 225 хил. лв. или 85 % от плана. От планираните инвестиции са реализирани средства по следните проекти:

- „Мониторинг на системи и услуги“ - през 2012 г. бе стартиран проекта за единна система за мониторинг на предоставяните услуги и инфраструктура в дружеството. В инвестиционната програма за 2013 г. по този проект бяха планирани 1 396 хил. лв. като в края на годината са реализирани 855 хил. лв. Проектът ще приключи в рамките на 2014 г.
- „Резервен център бизнес офис“ – закупени са планираните комутатори и телекомуникационни шкафове за новата сървърна зала в Бизнес офис. Към края на 2013 г. са приключени проучвателните работи и изготвено проектирането на трафопост. Окончателното изграждане ще приключи в следващата година.
- Планираните инвестиции за покупка на дисков масив HP ZPAR не са изпълнени и са включени в инвестиционната програма за 2014 г.
- „Развитие и поддържане на персонализационен център“ – закупена е нова персонализираща машина с пликоваща линия. Разполагането на новата машина наложи реконструкция на помещението в Централния офис на дружеството за нуждите на персонализационния център.
- „Разработване на търговски сайт за Mobb“ – проектът е завършен и сайтът е въведен в експлоатация.
- Проектите "Data Loss Prevention" и "Система за следене на интегритета на файловете и достъпа до файловете, съдържащи чувствителна информация" бяха приключени в рамките на годината.
- „Автентификационен сървър за карти с дисплей“ - закупени са 3 SafeNet платки и софтуер, който е внедрен в реална експлоатация. Закупени са и планираните две HSM платки SafeNet за подобряване на производителността на Back-Office.
- „Обновяване и поддържане на активи“- Закупен е планирания сървър Сървър IBM Power7. Изградена е видеоконферентна връзка между двата офиса в София и офиса в Пловдив. Подменени са персонални компютри.

ИНВЕСТИЦИОННА ПРОГРАМА	(хил. лв.)	
	План 2013 г.	Изп. 2013 г.
Инвестиции по проекти:	6 172	5 225
Проект "Мониторинг на системи и услуги"	1 396	855
Проект "Резервен център Бизнес офис"	968	394
Проект "Развитие и поддържане на персонализиционен център"	1 080	1 428
Проект "Разработване на търговски сайт за Mobb"	15	15
Проект "Data Loss Prevention"	100	49
Проект "Система за следене на интегритета на файловете и достъпа до файловете, съдържащи чувствителна информация"	100	78
Проект "Автентификационни сървъри"	204	67
Проект "Осигуряване резервираност за B-Trust"	25	25
Обновяване и поддържане на ИТ и телекомуникационна инфраструктура	2 284	2 314

През 2013 г. стартира съвместен проект на БОБС и БНБ за изграждане на Касов и Информационен център. В рамките на този проект БОБС предвижда да изгради център за данни, който ще функционира като резервен център за възстановяване при бедствия и аварии.

В края на годината БОБС отчита 904 хил. лв. за покупката на земята, върху която ще се изгражда Центъра. Тази сума не бе планирана в Инвестиционната програма за 2013 г.

ИНВЕСТИЦИОННА ПРОГРАМА НА „БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ“ АД ЗА 2014 Г.

Стратегическото позициониране на БОБС през следващите години е от изключително значение за бъдещото развитие на дружеството. Пазарите на платежни и информационни услуги се развиват много динамично. БОБС се стреми не само да следва новите тенденции в развитието на българската банкова система и потребителите на информационни и софтуерни услуги, но и да изпреварва нуждите с цел да отговори максимално бързо и гъвкаво на възникването на нови потребности.

За 2014 г. инвестиционната програма на БОБС е изготвена в съответствие с поставените цели в приетата от СД на 19.11.2013 г. актуализирана „Стратегия за развитие на Борика – Банксервиз АД за периода 2014 – 2016 г.“ и включва средства за:

ИНВЕСТИЦИОННА ПРОГРАМА ЗА 2014 Г.	СРЕДСТВА (х.лв.)
Обновяване на ИКТ инфраструктура	2170
Обновяване и поддържане на лицензи	1838
Разширяване на системите за физ. сигурност	264
Развитие на информационната сигурност	119
Проект Център за данни	300
ИНВЕСТИЦИОННИ СРЕДСТВА	4 590

По проекта „Център за данни, гр. Пловдив за 2014 г. са предвидени средства за проектиране.

Инвестиционната програма на БОБС за 2014 г. ще бъде реализирана със собствени средства.

ИНФОРМАЦИОННА СИГУРНОСТ

През 2013 г. продължи процесът на поддържане на високо ниво на сигурност на системите, подсистемите, сървърите и работните станции, на системите за реално време и финансово обслужване, съгласно изискванията на VISA и MasterCard и стандарта за сигурност PCI/DSS. В резултат на това, през годината бяха успешно проведени одитите по логическа сигурност на VISA и MasterCard, както и одитите за съвместимост по PCI/DSS и Visa VbV.

През 2013 г. са проведени и приключени успешно регулярните независими външни одити на БОБС като оператор на платежните системи БИСЕРА и БОРИКА според изискванията на чл. 28 на Наредба № 16 на БНБ от 16 юли 2009 г. за лицензиране на платежните институции и операторите на платежни системи, в сила от 1 ноември 2009 г.

Следенето на интегритета на критичните файлове е много важна част от изпълнението на изискванията на PCI DSS (Req 10.5.5 и 11.5.5). В края на годината беше избран и закупен софтуер, който освен за следене на интегритета на системите ще помогне и да се намали значително времето за извършване на одити на сървърите.

Във връзка с повишаване на сигурността на системите на БОБС и изпълнение на регулаторни изисквания на PCI DSS, VISA Logical Security, VISA VbV и MasterCard Logical Security

беше стартиран проект за внедряване на система за защита от загубване на информация (Data Loss Prevention). В края на 2013 г. беше закупен софтуер, чрез който се постига най-добрата защита на данните на картодържателите.

В БОБС функционира Система за вътрешен контрол – интегриран процес, представляващ рамка на всички процеси и дейности, насочени към предпазване от рискове и осигуряване на разумна увереност, че общите цели за изпълнение мисията на дружество ще бъдат постигнати.

През 2013 г. завърши разширението на Системата за управление на информационната сигурност (СУСИ) с обхващане на всички процеси в дружеството и изграждане на Интегрирана система за управление. В тази посока беше прилагането на единен подход към:

- Вътрешните одити;
- Управление на документи и записи;
- Класифициране и обозначаване на документи;
- Управление на риска.

През 2013 г. интегрирането беше насочено към:

- Интегриране на всички политики за информационна сигурност;
- Въвеждане на общ процес за управление на изменения в информационните системи;

- Интегриране на процеса за управление на инциденти;
- Подготовка на квалифицирани вътрешни одитори за картова система БОРИКА;
- Коригиране на документацията на Системата за управление на качеството (СУК) и СУИС с цел отразяване на промените от интеграцията по отношение на структура, длъжности, процеси, обхват, активи;
- Актуализация на задължителните за СУИС документи – Обхват, Декларация за приложимост, Политика и др.

През годината бяха извършени всички планирани дейности по експлоатацията на СУИС и СУК, оценка на риска и защита на сертификатите.

През 2013 г. беше проведен и Ресертификационен одит на СУИС от LRQA. Този одит също приключи без регистрирани несъответствия.

За оценка на резултатите от работата на системата функционира отдел „Вътрешен контрол“. Проверките са извършени по план, одобрен от Съвета на директорите. Резултатите от проверките се отчитат пред Съвета на директорите.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въпреки трудната и непредсказуема икономическа среда, за поредна година, дружеството отчита много добри резултати. Благодарение на добре функциониращата структура на корпоративно управление, на постоянното усъвършенстване на бизнес модела и процесите в дружеството, високия професионализъм на нашите служители и подкрепата на нашите акционери успяхме да запазим позициите и добрите финансови резултати на БОБС и през 2013 г.

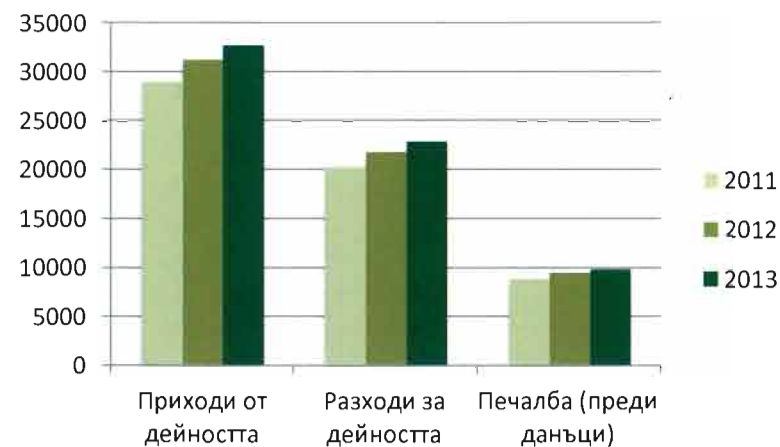
Приходите от дейността са на обща стойност **32 651 хил. лв.**, което е изпълнение от 101.4 % на плана и ръст спрямо 2012 г. от **4.9 %**.

Приходите от услуги на БОБС за 2013 г. в сравнение с 2012 г. нарастват с **6.8 %**, а изпълнението на поставените цели е 101.7 %.

Разходите са на обща стойност **22 831 хил. лв.** или изпълнение от 101.7 %, а нарастването спрямо предходната година е **5.3 %**.

Печалбата (преди данъци) е в размер на **9 820 хил. лв.** Изпълнението на планирания финансов резултат е 100.7 %, а ръстът спрямо 2012 г. е **3.9 %**.

Резултати по години (хил.лв.)

Реализирани са инвестиционни проекти на стойност 5 225 хил. лв., което е 85 % от планираните за годината инвестиции.

Постигнатите резултати през 2013 г. ни позиционират като стабилен и надежден партньор за нашите клиенти, акционери и партньори. Те са добра база за реализиране на целите ни за развитие в дългосрочен план и постигане на още по-добри резултати, съответстващи на възможностите на дружеството.

Докладът за дейността на Борика – Банксервиз за 2013 г. е приет от Съвета на директорите на 11.03.2014 г.

Главен изпълнителен директор:

Любомир Цеков